

Βρυξέλλες, 7 Ιουλίου 2023
(OR. en)

11605/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0212 (COD)

EF 231
ECOFIN 757
UEM 232
CONSOM 269
CODEC 1323

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	29 Ιουνίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 369 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση του ψηφιακού ευρώ

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 369 final.

σνημμ.: COM(2023) 369 final

Βρυξέλλες, 28.6.2023
COM(2023) 369 final

2023/0212 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του ψηφιακού ευρώ

{SEC(2023) 257 final} - {SWD(2023) 233 final} - {SWD(2023) 234 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η ψηφιοποίηση και οι νέες τεχνολογίες διαμορφώνουν όλο και περισσότερο τη ζωή των Ευρωπαίων πολιτών και την ευρωπαϊκή οικονομία. Καθώς η ευρωπαϊκή οικονομία καθίσταται όλο και πιο ψηφιακή, οι Ευρωπαίοι χρησιμοποιούν επίσης όλο και περισσότερο ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμής για να συναλλάσσονται.

Τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα —που είναι οι μόνες υφιστάμενες μορφές χρήματος κεντρικής τράπεζας με καθεστώς νόμιμου χρήματος οι οποίες είναι διαθέσιμες στο ευρύ κοινό (συμπεριλαμβανομένων των πολιτών, των δημόσιων αρχών και των επιχειρήσεων)— δεν μπορούν από μόνα τους να στηρίξουν την οικονομία της ΕΕ στην ψηφιακή εποχή. Ως εκ τούτου, η χρήση τους στις πληρωμές μειώνεται καθώς αυξάνονται οι επιγραμμικές αγορές και οι συνήθειες πληρωμών του ευρέος κοινού στρέφονται προς τη μεγάλη ποικιλία ιδιωτικών ψηφιακών μέσων πληρωμής που προσφέρονται στην ΕΕ. Αυτό θέτει σε κίνδυνο την επιθυμητή ισορροπία μεταξύ χρήματος κεντρικής τράπεζας και ιδιωτικών ψηφιακών μέσων πληρωμής. Η τάση αυτή θα μπορούσε ακόμη και να ενισχυθεί στο μέλλον, με την εμφάνιση ψηφιακών νομισμάτων κεντρικών τραπεζών (CBDC) τρίτων χωρών και σταθερών κρυπτονομισμάτων (stablecoins)¹ που εκδίδονται από ιδιωτικές επιχειρήσεις, κάτι που θα μπορούσε να θέσει υπό αμφισβήτηση τον ρόλο του ευρώ στις πληρωμές, εντός και εκτός της ΕΕ.

Η έλλειψη μιας ευρέως διαθέσιμης και εύχρηστης μορφής χρήματος κεντρικής τράπεζας τεχνολογικά προσαρμοσμένης στην ψηφιακή εποχή θα μπορούσε επίσης να μειώσει την εμπιστοσύνη στο χρήμα των εμπορικών τραπεζών και, τελικά, στο ίδιο το ευρώ. Η εμπιστοσύνη στο χρήμα εμπορικών τραπεζών βασίζεται στη δυνατότητα των καταθετών να μετατρέπουν τις καταθέσεις τους με αντιστοιχία ένα προς ένα σε χρήμα κεντρικής τράπεζας με καθεστώς νόμιμου χρήματος, δυνατότητα που επί του παρόντος είναι διαθέσιμη μόνο με τη μορφή μετρητών. Η έλλειψη μιας μορφής χρήματος κεντρικής τράπεζας που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην ψηφιακή οικονομία και να μετατρέπεται με αντιστοιχία ένα προς ένα σε καταθέσεις εμπορικών τραπεζών μπορεί να υπονομεύσει τον ρόλο του χρήματος των κεντρικών τραπεζών ως νομισματικού σημείου αναφοράς, αποδυναμώνοντας τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τη νομισματική κυριαρχία στην ΕΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, τα τελευταία χρόνια, η έκδοση CBDC λιανικής έχει τραβήξει την προσοχή και έχει κερδίσει σημαντικό έδαφος². Όπως και τα μετρητά, το CBDC λιανικής θα είναι μια επίσημη μορφή χρήματος κεντρικής τράπεζας στην οποία θα έχει άμεση πρόσβαση το ευρύ κοινό και θα διαθέτει καθεστώς νόμιμου χρήματος. Θα προσαρμόζει τις επίσημες μορφές του νομίσματος στις τεχνολογικές εξελίξεις, συμπληρώνοντας τα μετρητά.

¹ Το σταθερό κρυπτόνομισμα είναι κρυπτοστοιχείο που καλύπτεται με εγγύηση παραστατικού νομίσματος ή χαρτοφυλακίου ρευστών περιουσιακών στοιχείων για τη σταθεροποίηση της αγοραίας αξίας του.

² Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου με τίτλο «Λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και προϊόντα»: ένας στους τρεις απαντήσαντες στην ΕΕ δήλωσε ότι έχει ακούσει για τη διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με την πιθανή καθιέρωση ενός ψηφιακού ευρώ. Η έρευνα είναι διαθέσιμη μέσω του συνδέσμου: [Λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και προϊόντα — Οκτώβριος 2022 — Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurobarometer/eurobarometer)

Στη ζώνη του ευρώ, η δημιουργία ενός CBDC λιανικής —του ψηφιακού ευρώ— είναι απαραίτητη για τη συμπλήρωση των μετρητών και την προσαρμογή των επίσημων μορφών του νομίσματος στις τεχνολογικές εξελίξεις, ώστε το ευρώ να μπορεί να χρησιμοποιείται ως ενιαίο νόμισμα, με ομοιόμορφο και αποτελεσματικό τρόπο σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Το ψηφιακό ευρώ θα προσφέρεται επίσης ως δημόσιο ψηφιακό μέσο πληρωμών, παράλληλα με τα υφιστάμενα ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμών, υποστηρίζοντας μια ισχυρότερη και πιο ανταγωνιστική, αποδοτική και καινοτόμο ευρωπαϊκή αγορά πληρωμών λιανικής και τον ψηφιακό χρηματοπιστωτικό τομέα, και συμβάλλοντας στην περαιτέρω ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ευρωπαϊκής αγοράς πληρωμών λιανικής. Ως εκ τούτου, το ψηφιακό ευρώ θα διευκολύνει την ανάπτυξη πανευρωπαϊκών και διαλειτουργικών λύσεων πληρωμών λιανικής, συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ανάπτυξης των άμεσων πληρωμών.

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να διασφαλιστεί ότι το χρήμα κεντρικής τράπεζας με καθεστώς νόμιμου χρήματος παραμένει διαθέσιμο στο ευρύ κοινό, με παράλληλη παροχή ενός προηγμένου και οικονομικά αποδοτικού μέσου πληρωμών, και διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ιδιωτικής ζωής στις ψηφιακές πληρωμές, διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και προώθηση της προσβασιμότητας και της χρηματοοικονομικής ένταξης. Για τον σκοπό αυτό, η πρόταση θεσπίζει το ψηφιακό ευρώ το οποίο μπορεί να εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, ως μέρος του Ευρωσυστήματος, και παρέχει το αναγκαίο κανονιστικό πλαίσιο που αναμένεται να διασφαλίσει την αποτελεσματική χρήση του ψηφιακού ευρώ ως ενιαίου νομίσματος σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, με παράλληλη κάλυψη των αναγκών των χρηστών στην ψηφιακή εποχή και προώθηση του ανταγωνισμού, της αποδοτικότητας, της καινοτομίας και της ανθεκτικότητας στην ψηφιοποιούμενη οικονομία της ΕΕ. Το ψηφιακό ευρώ δεν θα είναι προγραμματιζόμενο χρήμα και, ως εκ τούτου, δεν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον περιορισμό της χρήσης του ή για τη διοχέτευσή του σε συγκεκριμένα αγαθά ή υπηρεσίες: ως ψηφιακή μορφή του ενιαίου νομίσματος, θα πρέπει να είναι πλήρως ανταλλάξιμο.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Εκτός από τις σχετικές διατάξεις των Συνθηκών [άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και άρθρα 127 έως 133 της ΣΛΕΕ), τη σύσταση της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2010, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και τις έννομες συνέπειες του καθεστώτος νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων σε ευρώ³, και την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το πεδίο εφαρμογής, τις έννομες συνέπειες και την πρόσβαση στο καθεστώς νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ (που εκδίδεται παράλληλα με την παρούσα πρόταση)⁴, δεν υπάρχουν διατάξεις πολιτικής στον σχετικό τομέα πολιτικής, δηλαδή νομισματική νομοθεσία στο πλαίσιο της νομισματικής πολιτικής της ζώνης του ευρώ.

Η παρούσα πρόταση συνάδει με τις εν λόγω διατάξεις του πρωτογενούς δικαίου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των δύο μορφών χρήματος κεντρικής τράπεζας (ψηφιακό ευρώ και μετρητά σε ευρώ), το καθεστώς νόμιμου χρήματος των μετρητών θα ρυθμίζεται επίσης κατά τρόπο συνεπή με το καθεστώς νόμιμου χρήματος του ψηφιακού ευρώ, με την επιφύλαξη των διαφορών μεταξύ αυτών των μορφών του ευρώ.

³ ΕΕ L 83 της 30.3.2010, σ. 70.

⁴ [Σύσταση της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2010, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής και τις έννομες συνέπειες του καθεστώτος νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων σε ευρώ \(europa.eu\)](#)

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στην ελευθερία παροχής υπηρεσιών πληρωμών στην εσωτερική αγορά, ανεξάρτητα από τον τόπο σύστασης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών. Για να διασφαλιστεί ότι όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών στην ΕΕ μπορούν να διανέμουν το ψηφιακό ευρώ σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, η παρούσα πρωτοβουλία συνοδεύεται από πρόταση κανονισμού [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση κανονισμού σχετικά με την παροχή υπηρεσιών ψηφιακού ευρώ από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που έχουν συσταθεί σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ – COM/2023/368 final].

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Οι στρατηγικές της Επιτροπής για τον ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα και τις πληρωμές λιανικής⁵, που εγκρίθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2020, υποστήριξαν την ανάδυση ανταγωνιστικών πανευρωπαϊκών λύσεων πληρωμών και τη διερεύνηση του ψηφιακού ευρώ ως πιθανού συμπληρώματος των μετρητών σε ευρώ, που θα παρέχεται μαζί με ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμής.

Η καθιέρωση του ψηφιακού ευρώ θα είναι καθοριστικής σημασίας στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων προσπαθειών για μείωση του κατακερματισμού της ευρωπαϊκής αγοράς πληρωμών λιανικής, προώθηση του ανταγωνισμού, της αποδοτικότητας, της καινοτομίας και της ανθεκτικότητας στην εν λόγω αγορά, καθώς και για ενθάρρυνση πρωτοβουλιών του κλάδου για την παροχή πανευρωπαϊκών υπηρεσιών πληρωμών, υποστηρίζοντας ιδίως την πλήρη ανάπτυξη των άμεσων πληρωμών.

Το ψηφιακό ευρώ θα στηρίζει τις βασικές πολιτικές της Ένωσης, ιδίως την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την προσβασιμότητα και τη χρηματοοικονομική ένταξη.

- Η παρούσα πρωτοβουλία υποστηρίζει τον στόχο της διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας της ιδιωτικής ζωής στις πληρωμές σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων: ειδικότερα, ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ)⁶ και ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1715 (EUDPR)⁷ θα εφαρμόζονται στη διανομή και τη χρήση ψηφιακού ευρώ κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Το ψηφιακό ευρώ θα σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στα αναγκαία για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του ψηφιακού ευρώ. Το ψηφιακό ευρώ θα είναι διαθέσιμο χωρίς σύνδεση στο διαδίκτυο, με επίπεδο προστασίας της ιδιωτικής ζωής έναντι των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών το οποίο θα είναι εφάμιλλο με τις αναλήψεις τραπεζογραμματίων από αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές και με τη χρήση μετρητών. Ο διακανονισμός συναλλαγών με ψηφιακό ευρώ θα σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε ούτε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ούτε οι εθνικές κεντρικές τράπεζες να μπορούν να αποδώσουν δεδομένα σε έναν ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο χρήστη ψηφιακού ευρώ.
- Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η συνοχή με την οδηγία (ΕΕ) 2019/882 (ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα)⁸, το ψηφιακό ευρώ θα σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να μεγιστοποιείται η προβλεπόμενη χρήση του από άτομα με αναπηρία,

⁵ COM(2020) 591 final και COM(2020) 592 final

⁶ [EUR-Lex - 02016R0679-20160504 - EL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁷ [EUR-Lex - 32018R1725 - EL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁸ [EUR-Lex - 32019L0882 - EL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

λειτουργικούς περιορισμούς ή περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες, και από ηλικιωμένους.

- Όσον αφορά τη χρηματοοικονομική ένταξη, η πρωτοβουλία εμπνέεται από την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στο πλαίσιο της οδηγίας 2014/92/ΕΕ (οδηγία για τους λογαριασμούς πληρωμών)⁹, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά για όλους τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικά αποκλεισμένων ατόμων. Το ψηφιακό ευρώ θα προσφέρεται σύμφωνα με μια παρόμοια προσέγγιση, αλλά με τις απαιτούμενες προσαρμογές, ώστε να διασφαλίζεται η καθολική πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Πρώτον, όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν υπηρεσίες λογαριασμών πληρωμών θα υποχρεούνται να παρέχουν βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ κατόπιν αιτήματος των πελατών τους. Δεύτερον, για τους καταναλωτές που δεν είναι πελάτες πιστωτικών ιδρυμάτων, όσον αφορά την πρόσβαση σε λογαριασμό σε ψηφιακό ευρώ με βασικές υπηρεσίες θα εφαρμόζεται το κεφάλαιο IV της οδηγίας για τους λογαριασμούς πληρωμών σχετικά με την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, ενώ οι βασικές υπηρεσίες σε ψηφιακό ευρώ θα προσφέρονται δωρεάν σε φυσικά πρόσωπα. Τρίτον, η παρούσα πρωτοβουλία διασφαλίζει ότι οι δημόσιοι φορείς (τοπικές ή περιφερειακές αρχές ή ταχυδρομικά γραφεία) θα διανέμουν επίσης το ψηφιακό ευρώ σε φυσικά πρόσωπα που δεν επιθυμούν να ανοίξουν λογαριασμό ψηφιακού ευρώ σε πιστωτικά ιδρύματα ή άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Επιπλέον, η παρούσα πρωτοβουλία αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και στην αρχή για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες να αναπτύξουν από κοινού κατευθυντήριες γραμμές για τον προσδιορισμό των σχέσεων μεταξύ, αφενός, των απαιτήσεων καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΕΧ/ΧΤ) και, αφετέρου, της πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ.
- Η οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 (PSD2)¹⁰ ρυθμίζει την παροχή υπηρεσιών πληρωμών από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος και των ιδρυμάτων πληρωμών), καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών που συμμετέχουν σε μια πράξη πληρωμής. Η Επιτροπή πρότεινε νέα νομοθετική δέσμη αποτελούμενη από νέα οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά και από κανονισμό, που εγκρίθηκε στις 28 Ιουνίου 2023¹¹. Η δέσμη αυτή επεκτείνει τον ορισμό των χρηματικών ποσών ώστε να περιλαμβάνει όλες τις μορφές χρήματος κεντρικής τράπεζας που εκδίδεται για λιανική χρήση (τραπεζογραμμάτια, κέρματα και ψηφιακό νόμισμα κεντρικής τράπεζας). Στις 22 Οκτωβρίου 2022 η Επιτροπή ενέκρινε νομοθετική πρόταση με σκοπό να καταστούν οι άμεσες πληρωμές σε ευρώ διαθέσιμες σε όλους τους πολίτες και τις επιχειρήσεις που διατηρούν τραπεζικό λογαριασμό στην ΕΕ και στις χώρες του ΕΟΧ.

⁹ [EUR-Lex - 32014L0092 - EL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹⁰ [EUR-Lex - 02015L2366-20151223 - EL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹¹ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά, για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ και την κατάργηση των οδηγιών 2015/2366/ΕΕ και 2009/110/ΕΚ [COM(2023) 366 final] και πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/210 [COM(2013) 367 final].

- Με την τήρηση μιας προσέγγισης βάσει κινδύνου που στηρίζει το πλαίσιο της Ένωσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και με τον αποκλεισμό της πλήρους ανωνυμίας, η πρωτοβουλία συνάδει με τους στόχους της δέσμης μέτρων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες¹² που εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Ιούλιο του 2021. Ταυτόχρονα, η πρωτοβουλία προβλέπει υψηλό επίπεδο προστασίας της ιδιωτικής ζωής για μη επιγραμμικές πληρωμές με ψηφιακό ευρώ, οι οποίες είναι πληρωμές εγγύτητας ισοδύναμες με πληρωμές με μετρητά. Οι μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ θα ακολουθούν τους ίδιους κανόνες για την προστασία των δεδομένων, την προστασία της ιδιωτικής ζωής και την ΚΕΧ/ΧΤ με εκείνους που ισχύουν για τα ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμής, σύμφωνα με το πλαίσιο ΚΕΧ/ΧΤ της ΕΕ και την οδηγία PSD2, τον ΓΚΠΔ και τη στρατηγική της Επιτροπής για τα ανοικτά δεδομένα.
- Το διαλειτουργικό ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας σε επίπεδο ΕΕ¹³ επιτρέπει στους χρήστες, σε εθελοντική βάση, να εντάσσονται στην υπηρεσία και να διενεργούν ισχυρή επαλήθευση ταυτότητας πελάτη κατά την πραγματοποίηση πληρωμών, όπως απαιτεί το άρθρο 97 της οδηγίας PSD2. Οι ίδιες λειτουργίες θα πρέπει να προσφέρονται στους χρήστες ψηφιακού ευρώ.

Το ψηφιακό ευρώ έχει επίσης προσδιοριστεί ως στοιχείο της στρατηγικής της Επιτροπής για τη στήριξη της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ. Ειδικότερα, η πρόταση συνάδει με την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Προς έναν ισχυρότερο διεθνή ρόλο του ευρώ»¹⁴ και την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Το ευρωπαϊκό οικονομικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα: προώθηση του ανοικτού χαρακτήρα, της ισχύος και της ανθεκτικότητας»¹⁵.

Ο κανονισμός για την πράξη για τις ψηφιακές αγορές¹⁶ (στο εξής: πράξη για τις ψηφιακές αγορές), που εγκρίθηκε τον Σεπτέμβριο του 2022, αποσκοπεί στη βελτίωση της δυνατότητας διεκδίκησης των αγορών στον ψηφιακό τομέα. Για τον σκοπό αυτό, επιβάλλει ορισμένες υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις που έχουν οριστεί πυλωροί για απαριθμούμενες βασικές υπηρεσίες πλατφόρμας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με στόχο την προώθηση της επιλογής των χρηστών και την παροχή ευκαιριών στους επιχειρηματικούς χρήστες. Παρότι οι πυλωροί εξακολουθούν να υπόκεινται στις ειδικές διατάξεις της πράξης για τις ψηφιακές αγορές, με την καθιέρωση του ψηφιακού ευρώ, το οποίο θα είναι διαθέσιμο για μη επιγραμμικές πληρωμές, θα απαιτηθεί αποτελεσματική διαλειτουργικότητα και δίκαιη, εύλογη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε στοιχεία υλισμικού και λογισμικού κινητών συσκευών, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα της υπηρεσίας για τους χρήστες ψηφιακού ευρώ στην εσωτερική αγορά.

¹² [Νομοθετική δέσμη για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας \(europa.eu\)](#)

¹³ [EUR-Lex - 52021PC0281 - EL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/publications/towards-stronger-international-role-euro-commission-contribution-european-council-13-14-december-2018_en.

¹⁵ COM(2021) 32 final

¹⁶ [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα.](#)

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Ως νέα μορφή χρήματος κεντρικής τράπεζας που διατίθεται στο ευρύ κοινό, παράλληλα με τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα σε ευρώ, το ψηφιακό ευρώ θεσπίζεται και ρυθμίζεται από κανονισμό της ΕΕ βάσει του άρθρου 133 της ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 133 της ΣΛΕΕ, «[μ]ε την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, θεσπίζουν τα μέτρα που είναι αναγκαία για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος. Τα μέτρα αυτά θεσπίζονται μετά από διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα».

Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω και θα αναπτυχθεί στο τμήμα 3, η θέσπιση και η κανονιστική ρύθμιση του ψηφιακού ευρώ αποτελεί μέτρο που είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της χρήσης του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος στην ψηφιακή εποχή. Ο παρών κανονισμός πρέπει να διασφαλίσει ότι το ψηφιακό ευρώ μπορεί να χρησιμοποιείται με τον ίδιο τρόπο, σύμφωνα με τους ίδιους κανόνες και προϋποθέσεις, και χωρίς κατακερματισμό, σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται σε τομείς που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στον τομέα της νομισματικής πολιτικής για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Στον τομέα αυτό, δεν είναι δυνατή η ανάληψη δράσης από τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και, ως εκ τούτου, δεν εφαρμόζεται η αρχή της επικουρικότητας.

• Αναλογικότητα

Η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας εξετάστηκε λεπτομερώς στην εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση και όλες οι προτεινόμενες επιλογές αξιολογήθηκαν με γνώμονα τον συγκεκριμένο στόχο.

Ειδικότερα, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις που δεν δέχονται ηλεκτρονικά μέσα πληρωμών, οι μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες και τα φυσικά πρόσωπα που δεν ενεργούν στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας θα εξαιρούνται από την υποχρέωση αποδοχής πληρωμών με ψηφιακό ευρώ.

Όσον αφορά τη διανομή του ψηφιακού ευρώ, ενώ όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να διανέμουν το ψηφιακό ευρώ, μόνο τα πιστωτικά ιδρύματα που διαχειρίζονται λογαριασμούς πληρωμών θα υποχρεούνται να διανέμουν τον λογαριασμό σε ψηφιακό ευρώ κατόπιν αιτήματος των πελατών τους. Η επιβολή σε όλους τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών της υποχρέωσης να διανέμουν το ψηφιακό ευρώ δεν θα ήταν αναλογική προς τον στόχο της διασφάλισης της αποτελεσματικής χρήσης του ψηφιακού ευρώ ως μέσου πληρωμής με καθεστώς νόμιμου χρήματος.

• Επιλογή της νομικής πράξης

Ο κανονισμός είναι το κατάλληλο μέσο για να συμβάλει στη δημιουργία ενός ενιαίου εγχειριδίου κανόνων, το οποίο θα έχει γενική εφαρμογή και θα είναι δεσμευτικό στο σύνολό του και θα ισχύει άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, εξαλείφοντας έτσι την πιθανότητα διαφορετικών εφαρμογών στα διάφορα κράτη μέλη και διασφαλίζοντας την

επίτευξη του στόχου της χρήσης του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος, όπως προβλέπεται στο άρθρο 133 της ΣΛΕΕ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Στις 2 Οκτωβρίου 2020 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημοσίευσε «Έκθεση για το ψηφιακό ευρώ», στην οποία διερευνήθηκαν τα οφέλη και οι προκλήσεις της έκδοσης ψηφιακού ευρώ, καθώς και πιθανές επιλογές σχεδιασμού, με στόχο να αναζητηθούν ευρύτερες απόψεις σχετικά με τις πτυχές αυτές από το ευρύ κοινό. Μετά τη δημοσίευση της έκθεσης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δρομολόγησε «Δημόσια διαβούλευση για το ψηφιακό ευρώ» στις 12 Οκτωβρίου 2020, η οποία διήρκεσε έως τις 12 Ιανουαρίου 2021. Η διαβούλευση περιλάμβανε 18 ερωτήσεις που αποσκοπούσαν στη συγκέντρωση των απόψεων ιδιωτών και επαγγελματιών. Το πρώτο μέρος απευθυνόταν κυρίως σε ιδιώτες υπό την ιδιότητά τους ως χρηστών πληρωμών λιανικής, ενώ το δεύτερο μέρος απευθυνόταν κυρίως σε επαγγελματίες του χρηματοπιστωτικού τομέα, των υπηρεσιών πληρωμών και της τεχνολογίας, με ειδικές γνώσεις στους τομείς της οικονομίας, της κανονιστικής ρύθμισης και της τεχνολογίας των πληρωμών (λιανικής). Ωστόσο, οι απαντήσαντες κλήθηκαν να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με το πλήρες σύνολο των ερωτήσεων. Η προστασία της ιδιωτικής ζωής θεωρήθηκε το σημαντικότερο χαρακτηριστικό του ψηφιακού ευρώ τόσο από τους πολίτες όσο και από τους επαγγελματίες που συμμετείχαν στη διαβούλευση. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανέθεσε αργότερα τη διενέργεια πρόσθετων ερευνών σχετικά με τα ψηφιακά μέσα πληρωμής και τα πορτοφόλια που χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές.

Η στρατηγική διαβούλευσης της Επιτροπής που υποστηρίζει την παρούσα πρόταση βασίζεται σε διάφορες πρωτοβουλίες:

- Η Επιτροπή ανακοίνωσε πρόσκληση υποβολής στοιχείων και στοχευμένη διαβούλευση σχετικά με το ψηφιακό ευρώ στις 5 Απριλίου 2022, έως τις 16 Ιουνίου 2022. Η στοχευμένη διαβούλευση συμπλήρωσε τη δημόσια διαβούλευση της ΕΚΤ με περαιτέρω πληροφορίες οι οποίες συγκεντρώθηκαν από ειδικούς του κλάδου, παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων πιστωτικών ιδρυμάτων, ιδρυμάτων πληρωμών και ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος), παρόχους υποδομών πληρωμών, φορείς ανάπτυξης λύσεων πληρωμών, εμπόρους, ενώσεις εμπόρων, ρυθμιστικές και εποπτικές αρχές πληρωμών λιανικής, εποπτικές αρχές για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (ΚΕΧ), μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων και άλλες αρμόδιες αρχές και εμπειρογνώμονες, καθώς και οργανώσεις καταναλωτών, προκειμένου να τροφοδοτήσουν την εκτίμηση επιπτώσεων που εκπόνησε η Επιτροπή ενόψει της πρότασης κανονισμού σχετικά με το ψηφιακό ευρώ. Τα κύρια πορίσματα των στοχευμένων διαβουλεύσεων είναι τα ακόλουθα: Οι πολίτες της ΕΕ συμφώνησαν με τον στόχο την παροχή πρόσβασης σε δημόσιο χρήμα σε ψηφιακή μορφή για όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που δεν διαθέτουν τραπεζικό λογαριασμό. Οι επαγγελματίες που απάντησαν πιστεύουν ότι το ψηφιακό ευρώ μπορεί να αποφέρει οφέλη στις επιχειρήσεις/στους εμπόρους σε όλες τις περιπτώσεις πληρωμών. Οι πολίτες τάχθηκαν υπέρ του γρήγορου, ιδιωτικού, δωρεάν και ευρέως διαθέσιμου ψηφιακού ευρώ. Οι περισσότεροι επαγγελματίες που απάντησαν θεωρούν ότι η ευρεία διαθεσιμότητα

και η εύκολη ένταξη, η εύκολη χρήση, η δυνατότητα πληρωμής οποτεδήποτε, οπουδήποτε και σε οποιονδήποτε, καθώς και ο άμεσος διακανονισμός, αποτελούν τις σημαντικότερες πτυχές που θα προσφέρονται στο ευρύ κοινό. Ένα ευρέως διαθέσιμο ψηφιακό ευρώ θεωρήθηκε ότι στηρίζει την ανοικτή στρατηγική αυτονομία της ΕΕ. Οι περισσότεροι επαγγελματίες που απάντησαν τάχθηκαν υπέρ της χορήγησης καθεστώτος νόμιμου χρήματος στο ψηφιακό ευρώ. Οι περισσότεροι από όσους απάντησαν τάχθηκαν υπέρ ενός ψηφιακού ευρώ που θα είναι διαθέσιμο κυρίως στους πολίτες που κατοικούν και στις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στη ζώνη του ευρώ, καθώς και για τις συναλλαγές εντός της ζώνης του ευρώ.

- Εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, καθώς και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων για θέματα τραπεζών, πληρωμών και ασφαλίσεων (στο εξής: EGBPI) που συστάθηκε από την Επιτροπή μεταξύ Σεπτεμβρίου 2022 και Φεβρουαρίου 2023. Οι συζητήσεις υποστηρίχθηκαν από στοχευμένες διαβουλεύσεις που απευθύνονταν στις χώρες. Τα κράτη μέλη εξέφρασαν επίσης τις απόψεις τους στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της Ευρωομάδας από το 2021. Παρότι οι εμπειρογνώμονες των κρατών μελών διατύπωσαν μόνο προκαταρκτικές απόψεις στις συνεδριάσεις της EGBPI, οι περισσότεροι τάχθηκαν υπέρ της δυναμικής έκδοσης ψηφιακού ευρώ στο οποίο θα χορηγηθεί καθεστώς νόμιμου χρήματος στη ζώνη του ευρώ.
- Στις 7 Νοεμβρίου 2022 η Επιτροπή διοργάνωσε διάσκεψη υψηλού επιπέδου, στο πλαίσιο της οποίας ήρθαν σε επαφή εκπρόσωποι εθνικών αρχών και αρχών της ΕΕ, βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών και μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.
- Η Επιτροπή διοργάνωσε συζητήσεις στρογγυλής τραπέζης με εκπροσώπους εμπόρων/επιχειρήσεων, καταναλωτών και παρόχων υπηρεσιών πληρωμών τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2023.
- Η Επιτροπή συμμετείχε σε συζήτηση στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Απρίλιο του 2023 και σε συζητήσεις προσανατολισμού που διοργάνωσε η Οικονομική και Νομισματική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Ιανουάριο του 2023 και τον Μάρτιο του 2023.

Από τον Ιανουάριο του 2021 οι υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επανεξετάζουν από κοινού σε τεχνικό επίπεδο ένα ευρύ φάσμα πολιτικών, νομικών και τεχνικών ζητημάτων που προκύπτουν από την πιθανή θέσπιση του ψηφιακού ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη τις αντίστοιχες εντολές τους και την ανεξαρτησία που προβλέπονται στις Συνθήκες.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Για την προετοιμασία της παρούσας πρωτοβουλίας χρησιμοποιήθηκαν διάφορες πληροφορίες και πηγές εμπειρογνωσίας, μεταξύ των οποίων οι ακόλουθες:

- αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίστηκαν μέσω των διαφόρων διαβουλεύσεων που αναφέρονται ανωτέρω·
- αναλύσεις ομάδων εστίασης που πραγματοποίησε η ΕΚΤ το 2021, το 2022 και το 2023·
- Study on New Digital Payment Methods (Μελέτη σχετικά με τις νέες ψηφιακές μεθόδους πληρωμής), έκθεση Kantar, Μάρτιος 2022·

- συμμετοχή των υπηρεσιών της Επιτροπής, ως παρατηρητή, στη συμβουλευτική ομάδα αγοράς της ΕΚΤ για το ψηφιακό ευρώ και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Πληρωμών Λιανικής·
- έγγραφα εργασίας της ΕΚΤ, έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, έρευνες και στατιστικές·
- προσομοιώσεις και έρευνα της Επιτροπής και του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC).

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρόταση συνοδεύεται από εκτίμηση επιπτώσεων. Η έκθεση της εκτίμησης επιπτώσεων υποβλήθηκε πρώτα στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου (στο εξής: ΕΡΕ) στις 14 Οκτωβρίου 2022. Η ΕΡΕ εξέτασε την εκτίμηση επιπτώσεων στις 16 Νοεμβρίου 2022 και εξέδωσε αρνητική γνώμη στις 18 Νοεμβρίου 2022. Η έκθεση της εκτίμησης επιπτώσεων επανυποβλήθηκε στην ΕΡΕ στις 23 Μαρτίου 2023 και η ΕΡΕ γνωμοδότησε θετικά στις 25 Απριλίου 2023. Η ΕΡΕ εξέδωσε δύο γνώμες σχετικά με την έκθεση. Η πρώτη γνώμη ζητούσε βελτιώσεις όσον αφορά τον ορισμό του προβλήματος και τους ειδικούς στόχους, καθώς και μια συνεκτικότερη λογική παρέμβασης. Η ΕΡΕ ζήτησε επίσης περισσότερες εξηγήσεις σχετικά με τη λειτουργία και τις επιπτώσεις ορισμένων βασικών απαιτήσεων και χαρακτηριστικών σχεδιασμού του ψηφιακού ευρώ, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα όρια του μέσου αποθήκευσης αξίας, την κανονιστική ρύθμιση των εμπορικών προμηθειών, τους κινδύνους κυβερνοασφάλειας, καθώς και ευρύτερα ζητήματα ασφάλειας. Η δεύτερη γνώμη ζητούσε διεξοδικότερη αξιολόγηση των δυνητικών οφελών και του κόστους σε σχέση με τα εμπορικά τέλη και περισσότερες αναλύσεις σχετικά με τον αναμενόμενο αντίκτυπο των προτιμώμενων επιλογών στην υφιστάμενη αγορά και τους παράγοντες της αγοράς. Η τελική έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων έλαβε υπόψη τις παρατηρήσεις της ΕΡΕ και βελτίωσε τις αναλύσεις και τις περιγραφές αναλόγως.

Η εκτίμηση επιπτώσεων θεωρεί ότι το βασικό πρόβλημα και ο κύριος λόγος για τον οποίο είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί το ψηφιακό ευρώ είναι ότι τα χρήματα κεντρικής τράπεζας σε φυσική μορφή, δηλαδή τα μετρητά, δεν επαρκούν από μόνα τους στην ψηφιακή εποχή για τη στήριξη της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Εντοπίστηκαν δύο βασικές αιτίες προβλημάτων:

- σε μια ταχέως ψηφιοποιούμενη οικονομία, χρήματα κεντρικής τράπεζας σε φυσική μορφή, δηλαδή μετρητά, δεν είναι διαθέσιμα για πληρωμές σε αναπτυσσόμενο τμήμα της οικονομίας, ιδίως στο ηλεκτρονικό εμπόριο, και δεν μπορούν να καλύψουν τις μελλοντικές ανάγκες της βιομηχανίας 4.0 (π.χ. πληρωμές από μηχανή σε μηχανή, υπό όρους πληρωμές)·
- Τα CBDC τρίτων χωρών και άλλα καινοτόμα μέσα πληρωμής [π.χ. σταθερά κρυπτονομίσματα (stablecoins)] που δεν εκφράζονται σε ευρώ μπορούν σταδιακά να αποκτήσουν μερίδιο αγοράς στις αγορές πληρωμών της ζώνης του ευρώ και να μειώσουν τον ρόλο του ευρώ.

Εξετάστηκαν διάφορες επιλογές για τη ρύθμιση των βασικών του ψηφιακού ευρώ. Στο πλαίσιο των επιλογών εξετάστηκε ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσε να ρυθμιστεί το ψηφιακό ευρώ για την επίτευξη των στόχων πολιτικής, με παράλληλη εξισορρόπηση των βασικών συμβιβασμών: i) διευκόλυνση της ευρείας χρήσης με παράλληλη διασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού με τις λύσεις πληρωμών του ιδιωτικού τομέα, ii) προστασία της ιδιωτικής ζωής με παράλληλη διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας, iii) διασφάλιση ευρείας χρήσης με παράλληλη προστασία της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της παροχής

πιστώσεων και iv) υποστήριξη της διεθνούς χρήσης με παράλληλο μετριασμό των κινδύνων για τις χώρες εκτός της ζώνης του ευρώ και το Ευρωσύστημα.

Η εκτίμηση επιπτώσεων παρουσιάζει μια δέσμη προτιμώμενων επιλογών:

- χορήγηση καθεστώτος νόμιμου χρήματος στο ψηφιακό ευρώ με επιβολή υποχρέωσης αποδοχής του σε όλους τους δικαιούχους πληρωμών, αν και με αιτιολογημένες και αναλογικές εξαιρέσεις, και ρυθμίσεις διανομής. Για να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ όλων των μορφών χρήματος κεντρικής τράπεζας, προτείνεται επιπλέον να ρυθμιστεί το καθεστώς νόμιμου χρήματος των μετρητών σε παράλληλη νομοθετική πρόταση·
- η ΕΚΤ θα πρέπει να δημοσιεύει το επίπεδο των μέγιστων προμηθειών και των προμηθειών μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πληρωμών·
- παροχή υψηλού επιπέδου προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων για μικρής αξίας μη επιγραμμικές πληρωμές εγγύτητας μέσω της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την ταυτότητα των χρηστών κατά το άνοιγμα λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, αλλά χωρίς γνωστοποίηση δεδομένων συναλλαγών σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, ενώ οι επιγραμμικές πληρωμές θα αντιμετωπίζονται ως ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμής, σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις ΚΕΧ/ΧΤ·
- μείωση των κινδύνων που ενέχει η χρηματοπιστωτική αποδιαμεσολάβηση και του κινδύνου για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, με την παροχή στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα της δυνατότητας να καθορίσει και να εφαρμόσει εργαλεία για τη διατήρηση της λειτουργίας του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας εντός λογικών ορίων·
- διάθεση του ψηφιακού ευρώ πρώτα σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στη ζώνη του ευρώ και σε επισκέπτες, αλλά πιθανόν επέκταση της χρήσης του σε μεταγενέστερο στάδιο σε κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ και σε τρίτες χώρες, με την επιφύλαξη συμφωνιών και/ή ρυθμίσεων, ώστε να μετριαστούν οι κίνδυνοι για τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και τη νομισματική κυριαρχία.

Αυτός ο συνδυασμός επιλογών θα απέφερε διάφορα οφέλη που δικαιολογούν την ανάγκη καθιέρωσης του ψηφιακού ευρώ, ώστε να διασφαλιστεί η συνεχής χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος στην ψηφιακή εποχή¹⁷. Το ευρύ κοινό θα μπορούσε να επωφεληθεί από μια ευρύτερη επιλογή, καθώς θα μπορούσε να χρησιμοποιεί χρήμα κεντρικής τράπεζας με καθεστώς νόμιμου χρήματος σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, επιπλέον των ψηφιακών μέσων πληρωμών που βασίζονται σε χρήμα εμπορικών τραπεζών. Το ευρύ κοινό θα επωφελείτο επίσης από την αυξημένη εμπιστοσύνη στο νομισματικό σύστημα που παρέχεται από ένα ψηφιακό νομισματικό σημείο αναφοράς. Ένα εύχρηστο και ευρέως διαθέσιμο ψηφιακό ευρώ θα στήριζε επίσης την περαιτέρω χρηματοοικονομική ένταξη σε μια ψηφιοποιημένη κοινωνία. Οι έμποροι θα είχαν επίσης περισσότερες επιλογές για τη λήψη πληρωμών και θα

¹⁷ Είναι σημαντικό να υπογραμμιστεί ότι η στήριξη για το ευρώ παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα στην ΕΕ (71 %, το δεύτερο υψηλότερο επίπεδο που έχει καταγραφεί ποτέ), και ακόμη υψηλότερα στη ζώνη του ευρώ (79 %). Πηγή: Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 98 (χειμώνας 2022-2023), έρευνα διαθέσιμη μέσω του συνδέσμου: [Τακτικό Ευρωβαρόμετρο 98 — χειμώνας 2022-2023 — Φεβρουάριος 2023 — έρευνα του Ευρωβαρόμετρου \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurobarometer/eurobarometer-98)

επωφελούνταν από μεγαλύτερο ανταγωνισμό στην πανευρωπαϊκή αγορά πληρωμών, κάτι που θα οδηγούσε σε μεγαλύτερη αποδοτικότητα.

Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα διένειμαν το ψηφιακό ευρώ στους πελάτες τους και, επιπλέον, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν τέλη για πρόσθετες καινοτόμες υπηρεσίες που συνδέονται με το ψηφιακό ευρώ και άλλες υπηρεσίες.

Επιπλέον, ένα ψηφιακό ευρώ θα στήριζε την ανοικτή στρατηγική αυτονομία με τη δημιουργία ενός νέου συστήματος πληρωμών που θα ήταν ανθεκτικό έναντι πιθανών εξωτερικών διαταραχών. Ένα ψηφιακό ευρώ θα μπορούσε επίσης να στηρίζει τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις για μελλοντικές περιπτώσεις χρήσης στη βιομηχανία 4.0 και στο Web 3.0 (δηλ. στο αποκεντρωμένο διαδίκτυο), παρέχοντάς τους μια δημόσια εναλλακτική λύση έναντι των προγραμματιζόμενων πληρωμών που ενδεχομένως προσφέρονται από CBDC ξένων χωρών και σταθερών κρυπτονομισμάτων (stablecoins) από εταιρείες τεχνολογίας. Το κόστος εφαρμογής της πρωτοβουλίας θα βάρυνε κυρίως την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, τους εμπόρους και τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Για λόγους αναλογικότητας, η προτιμώμενη επιλογή προβλέπει εξαιρέσεις από την υποχρεωτική αποδοχή για ορισμένες κατηγορίες εμπόρων, υπό τον όρο ότι οι έμποροι που αποδέχονται ιδιωτικά ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής θα πρέπει να αποδέχονται επίσης πληρωμές με ψηφιακό ευρώ. Ενδέχεται επίσης να υπάρχει κάποιο κόστος μάθησης για τους καταναλωτές, όπως το κόστος μάθησης που συνδέεται με τις επιγραμμικές τραπεζικές συναλλαγές ή τις νέες εφαρμογές. Η πρωτοβουλία θα συνεπαγόταν επίσης ορισμένο λειτουργικό (επαναλαμβανόμενο) κόστος. Οι πολίτες θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν τις βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ δωρεάν και να καταβάλλουν τέλη για πρόσθετες ψηφιακές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, οι οποίες αναμένεται επίσης να καθοριστούν ανταγωνιστικά σε σύγκριση με τα υφιστάμενα μέσα πληρωμών. Η καθιέρωση του ψηφιακού ευρώ αναμένεται να έχει αντίκτυπο τόσο στην αγορά πληρωμών λιανικής της ΕΕ όσο και στις καταθέσεις. Αφενός, το ψηφιακό ευρώ θα μπορούσε να μειώσει το μερίδιο αγοράς των υφιστάμενων ιδιωτικών ηλεκτρονικών μέσων πληρωμών, με αποτέλεσμα χαμηλότερα έσοδα για ορισμένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Αφετέρου, η διανομή του ψηφιακού ευρώ θα συνεπαγόταν επίσης έσοδα τόσο για τους διανέμοντες όσο και για τους αποδέκτες παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Επιπλέον, η πιθανή μετατροπή κεφαλαίων που έχουν τοποθετηθεί σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών (ιδίως πιστωτικά ιδρύματα) σε ψηφιακό ευρώ μπορεί να μειώσει τη ρευστότητα και τα έσοδα από τόκους των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και να επηρεάσει την παροχή πιστώσεων.

Δεδομένου ότι το επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ θα χρησιμοποιούσε πιθανόν παρόμοιες υποδομές με τα επί του παρόντος διαθέσιμα μέσα πληρωμών, η κατανάλωση ενέργειας και, ως εκ τούτου, ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος αναμένεται να είναι παρόμοια με τις υφιστάμενες πληρωμές. Όσον αφορά τον κοινωνικό αντίκτυπο, το ψηφιακό ευρώ θα βελτίωνε τη χρηματοοικονομική ένταξη διασφαλίζοντας την πρόσβαση στις υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ για άτομα χωρίς τραπεζικό λογαριασμό, σε ένα πλαίσιο όπου τα μετρητά καθίστανται όλο και λιγότερο εύχρηστα σε μια ψηφιοποιημένη οικονομία.

Συνολικά, η εκτίμηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα μακροπρόθεσμα οφέλη ενός καλά σχεδιασμένου ψηφιακού ευρώ με κατάλληλες διασφαλίσεις αντισταθμίζουν το κόστος του. Επιπλέον, το κόστος της μη ανάληψης δράσης μπορεί δυνητικά να είναι πολύ μεγάλο.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η παρούσα πρωτοβουλία δεν είναι πρωτοβουλία REFIT. Αφορά μια νέα μορφή χρήματος κεντρικής τράπεζας με καθεστώς νόμιμου χρήματος, η οποία θα είναι διαθέσιμη στο ευρύ κοινό παράλληλα με τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα σε ευρώ, και η οποία θα

δημιουργηθεί και θα ρυθμίζεται ως προς τις βασικές πτυχές της από νέο κανονισμό της ΕΕ βάσει του άρθρου 133 της ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, δεν βασίζεται σε αξιολόγηση οποιουδήποτε υφιστάμενου κανονισμού.

Η πρωτοβουλία για το ψηφιακό ευρώ θα είναι σε μεγάλο βαθμό ουδέτερη από την άποψη της αρχής «για κάθε θέσπιση, μία κατάργηση». Επί του παρόντος δεν υπάρχει πλαίσιο για ψηφιακό ευρώ· ως εκ τούτου, δεν υπάρχει υφιστάμενο διοικητικό κόστος που θα ήταν δυνατό να εξοικονομηθεί σε αυτόν τον τομέα.

Παρότι η πρωτοβουλία συνεπάγεται κόστος προσαρμογής, το οποίο θα περιοριστεί στο ελάχιστο και θα αντισταθμιστεί από οφέλη, δεν επιβάλλει νέο και σημαντικό διοικητικό κόστος, π.χ. ειδικές απαιτήσεις επισημάνσης, υποβολής στοιχείων ή καταχώρισης, το οποίο θα έπρεπε να αντισταθμιστεί από την εξοικονόμηση κόστους αλλού.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρωτοβουλία σέβεται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σέβεται επίσης δεόντως το δικαίωμα στην ελευθερία (άρθρο 6 του Χάρτη), την επιχειρηματική ελευθερία (άρθρο 16 του Χάρτη), το δικαίωμα ιδιοκτησίας (άρθρο 17 του Χάρτη), τα δικαιώματα των ηλικιωμένων (άρθρο 25 του Χάρτη), την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες (άρθρο 26 του Χάρτη) και το υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή (άρθρο 38 του Χάρτη).

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να απαιτείται για την εκπλήρωση καθηκόντων που είναι απαραίτητα για τη χρήση και τη διανομή του ψηφιακού ευρώ. Αυτό θα έχει αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που προβλέπονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη. Κάθε περιορισμός στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής ισχύει μόνον εφόσον είναι απολύτως αναγκαίος, σύμφωνα με το άρθρο 52 του Χάρτη. Πιο συγκεκριμένα, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα απαιτείται μόνο για τα καθήκοντα που σχετίζονται με τη διανομή και τη χρήση του ψηφιακού ευρώ που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, καθώς και για υφιστάμενα καθήκοντα που εκτελούνται προς το δημόσιο συμφέρον ή για σκοπούς συμμόρφωσης με νομική υποχρέωση που θεσπίζεται στο ενωσιακό δίκαιο και ισχύει για τα χρηματικά ποσά, όπως ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/2366. Τα καθήκοντα αυτά περιλαμβάνουν την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τη φορολογία και τη φοροαποφυγή, καθώς και τη διαχείριση λειτουργικών κινδύνων και κινδύνων για την ασφάλεια. Η παρούσα πρόταση διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες επεξεργασίας τηρούν τις απαιτήσεις του δικαίου της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων, θεσπίζοντας τις αντίστοιχες αρμοδιότητες του υπευθύνου επεξεργασίας από την οπτική της προστασίας των δεδομένων, ιδίως εκείνες της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών, καθώς και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες καθορίζουν τα μέσα επεξεργασίας ως υπεύθυνοι επεξεργασίας, υπερσύγχρονα μέτρα ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής θα διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι ψευδωνυμοποιημένα ή κρυπτογραφημένα κατά τρόπο ώστε τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία να μην είναι δυνατό να αποδοθούν άμεσα σε ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο χρήστη ψηφιακού ευρώ. Η πρόταση προβλέπει επίσης μια διαδικασία σύμφωνα με την οποία επαληθεύεται αν οι πελάτες των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών είναι κατονομαζόμενα πρόσωπα ή οντότητες που υπόκεινται σε κυρώσεις της ΕΕ. Θεσπίζει σαφείς κανόνες σχετικά με τη συχνότητα και την ευθύνη των εν λόγω

επαληθεύσεων. Η πρωτοβουλία διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια των εν λόγω επαληθεύσεων είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο απολύτως αναγκαίο.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Ο παρών κανονισμός δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Ο στόχος της διασφάλισης ότι η κεντρική τράπεζα που εκδίδει χρήματα, το ψηφιακό ευρώ, μπορεί να στηρίξει την ΕΕ καλύπτοντας τις ανάγκες πληρωμών στην ψηφιακή εποχή, μπορεί να παρακολουθείται σε συνεχή βάση βάσει στοιχείων από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, τους εμπόρους και την ΕΚΤ. Το ποσό του ψηφιακού ευρώ σε κυκλοφορία, καθώς και ο συνολικός αριθμός και η συνολική αξία των πληρωμών λιανικής με ψηφιακό ευρώ, και το σχετικό μερίδιό τους σε σύγκριση με άλλα μέσα πληρωμών θα μπορούσαν να αποτελούν τους κύριους δείκτες για την παρακολούθηση της χρήσης του ψηφιακού ευρώ στην ψηφιοποιημένη οικονομία της ΕΕ.

Οι νέες απαιτήσεις υποβολής στοιχείων για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών θα είναι περιορισμένες.

Η πρόταση περιλαμβάνει ένα γενικό σχέδιο παρακολούθησης και αξιολόγησης του αντίκτυπου σε σχέση με τους ειδικούς στόχους, βάσει το οποίου η Επιτροπή οφείλει να διενεργήσει μια πρώτη επανεξέταση τρία έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού (και κατόπιν κάθε τρία έτη) και να υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τα βασικά της πορίσματα. Η επανεξέταση πρέπει να διενεργηθεί σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Αντικείμενο, θέσπιση και έκδοση του ψηφιακού ευρώ (άρθρα 1 έως 4)

Σκοπός του παρόντος κανονισμού είναι η θέσπιση του ψηφιακού ευρώ και η ρύθμιση των βασικών πτυχών του, ώστε να διασφαλιστεί η χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Το ψηφιακό ευρώ είναι διαθέσιμο σε φυσικά και νομικά πρόσωπα για τον σκοπό της πραγματοποίησης λιανικών πληρωμών. Την ευθύνη για την έγκριση της έκδοσης του ψηφιακού ευρώ από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της ζώνης του ευρώ φέρει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Εφαρμοστέο δίκαιο και αρμόδιες αρχές (άρθρα 5 και 6)

Το άρθρο 5 διευκρινίζει ότι η οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών και υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/ΕΚ και την κατάργηση των οδηγιών 2015/2366/ΕΕ και 2009/110/ΕΚ - COM(2023) 366 final] εφαρμόζεται στο ψηφιακό ευρώ. Η εν λόγω οδηγία επεκτείνει τον

ορισμό των χρηματικών ποσών στο χρήμα κεντρικής τράπεζας που εκδίδεται για λιανική χρήση, το οποίο περιλαμβάνει τα ψηφιακά νομίσματα κεντρικής τράπεζας.

Ομοίως, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2021, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Ένωση, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, *[να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση κανονισμού για την παροχή υπηρεσιών σε ψηφιακό ευρώ από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που έχουν συσταθεί σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ – COM/2023/368 final]*, η οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (με εξαίρεση τις μη επιγραμμικές πληρωμές), όπως αντικαταστάθηκε από *[να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση κανονισμού για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες – COM/2021/421 final και πρόταση οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες – COM/2021/423]* και ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών εφαρμόζονται στο ψηφιακό ευρώ.

Ενώ οι αρμόδιες αρχές σύμφωνα με την οδηγία 2015/2366 και την οδηγία 2015/849 θα είναι υπεύθυνες για την εποπτεία και την επιβολή τυχόν υποχρεώσεων που προβλέπονται στις εν λόγω πράξεις της Ένωσης, βάσει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ, οι ίδιες αρμόδιες αρχές θα είναι επίσης υπεύθυνες για τη διασφάλιση της τήρησης των σχετικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

Οι εποπτικές ρυθμίσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους προέλευσης και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών υποδοχής που προβλέπονται στην οδηγία 2015/2366 και στην οδηγία 2015/849 θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται όσον αφορά το ψηφιακό ευρώ.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν αρμόδιες αρχές για την παρακολούθηση και την επιβολή των υποχρεώσεων καθεστώτος νόμιμου χρήματος δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Ο παρών κανονισμός διέπει μόνο την εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές και τα καθεστάτα κυρώσεων όσον αφορά τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που έχουν συσταθεί σε κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που έχουν συσταθεί σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ μπορούν να διανέμουν το ψηφιακό ευρώ, με την επιφύλαξη της εποπτείας και των καθεστώτων κυρώσεων των κρατών μελών που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ. Για τον σκοπό αυτό, ο παρών κανονισμός συνοδεύεται από νομοθετική πρόταση βάσει του άρθρου 114 της ΣΛΕΕ.

Καθεστώς νόμιμου χρήματος (άρθρα 7 έως 12)

Στο ψηφιακό ευρώ χορηγείται καθεστώς νόμιμου χρήματος, το οποίο συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την υποχρεωτική αποδοχή του από τους δικαιούχους πληρωμών (άρθρο 7), εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στον κανονισμό. Το άρθρο 9 ορίζει ένα σύνολο εξαιρέσεων από την υποχρέωση αποδοχής του ψηφιακού ευρώ. Αυτό το σύνολο εξαιρέσεων περιλαμβάνει το δικαίωμα μιας πολύ μικρής επιχείρησης να μην αποδέχεται το ψηφιακό ευρώ, εκτός αν αποδέχεται συγκρίσιμα ψηφιακά μέσα πληρωμών. Ομοίως, ένα φυσικό πρόσωπο που ενεργεί στο πλαίσιο αμιγώς προσωπικής δραστηριότητας δεν υποχρεούται να αποδέχεται το ψηφιακό ευρώ. Η υποχρέωση αποδοχής του ψηφιακού ευρώ σέβεται πλήρως τη συμβατική ελευθερία των μερών, καθώς ο δικαιούχος πληρωμής δεν θα υποχρεούται, επιπλέον, να αποδεχθεί πληρωμές με ψηφιακό ευρώ αν τόσο ο δικαιούχος όσο και ο πληρωτής έχουν συμφωνήσει

ρητά διαφορετικό μέσο πληρωμής πριν από την πληρωμή. Ωστόσο, θα απαγορεύεται στους δικαιούχους πληρωμών να χρησιμοποιούν συμβατικούς όρους που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης (άρθρο 10), καθώς αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα την υπονόμευση της υποχρεωτικής αποδοχής από τους δικαιούχους και της συμβατικής ελευθερίας των πληρωτών. Το άρθρο 11 αναγνωρίζει επιπλέον πρόσθετες εξαιρέσεις στο ψηφιακό ευρώ, οι οποίες εμπίπτουν στο νομισματικό δίκαιο και τις οποίες η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εγκρίνει μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης. Η εξουσία της Επιτροπής να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας των κρατών μελών να θεσπίζουν εθνική νομοθεσία που εισάγει εξαιρέσεις στην υποχρεωτική αποδοχή που απορρέει από το καθεστώς νόμιμου χρήματος σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από το Δικαστήριο στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-422/19 και C-423/19. Το άρθρο 12 απαιτεί να υπάρχει δυνατότητα εκατέρωθεν μετατροπής του ψηφιακού ευρώ και των μετρητών σε ευρώ με αντιστοιχία ένα προς ένα. Για την αποφυγή αμφιβολιών, το άρθρο 12 παρέχει επίσης στον πληρωτή το δικαίωμα να επιλέξει να πληρώσει σε ψηφιακό ευρώ ή σε μετρητά στις περιπτώσεις όπου ισχύει η υποχρεωτική αποδοχή αμοτέρων σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των διατάξεων που επηρεάζουν την υποχρεωτική αποδοχή (δηλαδή τα άρθρα 7, 8, 9, 10 και 11), καθώς και με τον κανονισμό σχετικά με το καθεστώς νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων σε ευρώ.

Διανομή (άρθρα 13 έως 14)

Σύμφωνα με την άδεια που τους έχει χορηγηθεί για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών δυνάμει της οδηγίας 2015/2366, όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών (στο εξής: ΠΥΠ) που έχουν λάβει άδεια στην ΕΕ μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, επιπλέον των βασικών υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν χρειάζονται πρόσθετη άδεια από τις αρμόδιες αρχές τους για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Για τους σκοπούς της διανομής του ψηφιακού ευρώ, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών πρέπει να συνάπτουν συμβατική σχέση με τους χρήστες ψηφιακού ευρώ. Αποκλείεται η ύπαρξη συμβατικής σχέσης μεταξύ των χρηστών ψηφιακού ευρώ και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ μπορούν να διαθέτουν έναν ή περισσότερους λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, οι οποίοι τηρούνται στον ίδιο ή σε διαφορετικό πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.

Η παροχή υπηρεσιών σε ψηφιακό ευρώ από ΠΥΠ περιορίζεται σε i) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, ii) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που άνοιξαν λογαριασμό σε ψηφιακό ευρώ κατά τον χρόνο που κατοικούσαν ή ήταν εγκατεστημένα στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, αλλά πλέον δεν κατοικούν ούτε είναι εγκατεστημένα σε αυτά τα κράτη μέλη, iii) επισκέπτες, iv) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 18, και v) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων εδαφών που διέπονται από νομισματική συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπό τους όρους που προβλέπονται στα άρθρα 19 και 20. Οι ΠΥΠ που έχουν λάβει άδεια εκτός της ζώνης του ευρώ μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές μέσω ελεύθερης εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών βάσει της οδηγίας 2015/2366.

Το άρθρο 13 καθορίζει επίσης τα ειδικά καθήκοντα που εκτελεί ένας ΠΥΠ για τη χρήση του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος σε ολόκληρη την Ένωση. Περιλαμβάνεται η παροχή λειτουργιών προσθήκης και αφαίρεσης χρηματικών ποσών και η παροχή στους χρήστες

ψηφιακού ευρώ της δυνατότητας να αφαιρούν χρηματικά ποσά από τις διακρατήσεις τους σε ψηφιακό ευρώ που υπερβαίνουν τυχόν περιορισμούς που ενδέχεται να θεσπίσει η ΕΚΤ (π.χ. όρια διακράτησης) αυτόματα προς λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ, όπως σε εμπορικό τραπεζικό λογαριασμό, όταν λαμβάνεται πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ (στο εξής: προσέγγιση «καταρράκτη»). Περιλαμβάνεται επίσης η δυνατότητα των ψηφιακών χρηστών να πραγματοποιούν πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ όταν το ποσό της συναλλαγής υπερβαίνει τα διακρατούμενα από αυτούς ποσά σε ψηφιακό ευρώ (στο εξής: αντίστροφη προσέγγιση «καταρράκτη»).

Το άρθρο 14 απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα που διαχειρίζονται λογαριασμό πληρωμών να διανέμουν όλο το σύνολο των βασικών υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε φυσικά πρόσωπα που κατοικούν στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, κατόπιν αιτήματος των πελατών τους. Για τα φυσικά πρόσωπα που δεν διαθέτουν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ σε πιστωτικό ίδρυμα ή δεν επιθυμούν να ανοίξουν λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε πιστωτικό ίδρυμα ή σε άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν ειδικές οντότητες (δηλαδή τοπικές ή περιφερειακές αρχές ή ταχυδρομικά γραφεία) που θα υποχρεούνται να παρέχουν τις βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Επιπλέον, το δικαίωμα πρόσβασης σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά βάσει της οδηγίας 2014/92/ΕΕ (οδηγία για τους λογαριασμούς πληρωμών) θα πρέπει να εφαρμόζεται σε σχέση με τις βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ με βασικές υπηρεσίες σε ψηφιακό ευρώ που παρέχονται δωρεάν, σε αντίθεση με τα «δωρεάν ή εύλογα τέλη» σύμφωνα με το άρθρο 18 της οδηγίας για τους λογαριασμούς πληρωμών. Η διανομή του ψηφιακού ευρώ από άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών θα πραγματοποιείται με πρωτοβουλία των ίδιων των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που υποχρεούνται να παρέχουν βασικές υπηρεσίες σε ψηφιακό ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 14 θα πρέπει να παρέχουν στήριξη για την ψηφιακή ένταξη σε άτομα με αναπηρία, λειτουργικούς περιορισμούς ή περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και σε ηλικιωμένους.

Όρια στη χρήση του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας (άρθρο 16)

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να αναπτύξει μέσα για τον περιορισμό της χρήσης του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας, συμπεριλαμβανομένων ορίων διακράτησης. Το άρθρο 16 ορίζει ένα σύνολο κριτηρίων που πρέπει να πληρούν οι παράμετροι και η χρήση των μέσων που αναπτύσσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με σκοπό τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Ειδικότερα, τα μέσα αυτά δεν θα πρέπει να εμποδίζουν την αποδοχή και την έναρξη πράξης πληρωμής με ψηφιακό ευρώ. Με την επιφύλαξη των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 16, η απόφαση σχετικά με το αν και πότε θα χρησιμοποιούνται τα εν λόγω μέσα, καθώς και η βαθμονόμησή τους, θα πρέπει να εναπόκειται εξ ολοκλήρου στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, το ψηφιακό ευρώ δεν θα πρέπει να παράγει τόκους.

Τέλη για υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ (άρθρο 17)

Η επιβάρυνση του εμπόρου για την παρεχόμενη υπηρεσία ή τα τέλη μεταξύ ΠΥΠ ρυθμίζονται ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν υπερβαίνουν το χαμηλότερο από τα ακόλουθα ποσά: i) το σχετικό κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου εύλογου περιθωρίου κέρδους, και ii) τέλη ή επιβαρύνσεις που ζητούνται για συγκρίσιμα μέσα πληρωμών. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να παρακολουθεί τακτικά τις σχετικές δαπάνες, τέλη και χρεώσεις και να δημοσιεύει και να αναθεωρεί περιοδικά τα εν λόγω ποσά. Οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται

από τα κράτη μέλη θα είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το παρόν άρθρο.

Πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και χρήση του εκτός της ζώνης του ευρώ (άρθρα 18 έως 21)

Το κεφάλαιο V θεσπίζει κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και τη χρήση του εκτός της ζώνης του ευρώ, οι οποίοι εξαρτώνται από το αν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ ή σε τρίτη χώρα. Η πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και η χρήση του σε κράτος μέλος εκτός της ζώνης του ευρώ είναι δυνατή, υπό δύο προϋποθέσεις: 1) το κράτος μέλος που δεν ανήκει στη ζώνη του ευρώ υποβάλλει σχετικό αίτημα και δεσμεύεται να τηρήσει ορισμένους όρους· 2) η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η εθνική κεντρική τράπεζα εκτός της ζώνης του ευρώ συνάπτουν συμφωνία που καθορίζει τα αναγκαία εκτελεστικά μέτρα. Η πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και η χρήση του σε τρίτη χώρα είναι επίσης δυνατές, επίσης υπό δύο προϋποθέσεις: 1) η Ένωση και η τρίτη χώρα συνάπτουν διεθνή συμφωνία και η τρίτη χώρα δεσμεύεται να τηρήσει ορισμένους όρους· 2) η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η εθνική κεντρική τράπεζα εκτός της ζώνης του ευρώ συνάπτουν συμφωνία που καθορίζει τα αναγκαία εκτελεστικά μέτρα. Ειδικότερα, η πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και η χρήση του σε έδαφος που διέπεται από νομισματική συμφωνία με την Ένωση είναι δυνατή, εφόσον προβλέπεται στη νομισματική συμφωνία. Το κεφάλαιο V θεσπίζει επίσης κανόνες για τις διασυναλλαγματικές πληρωμές μεταξύ του ψηφιακού ευρώ και τοπικών νομισμάτων, οι οποίες θα πρέπει να υπόκεινται σε προηγούμενη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών εκτός της ζώνης του ευρώ.

Τεχνικά χαρακτηριστικά (άρθρα 22 έως 24)

Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να σχεδιαστεί κατά τρόπο που να διευκολύνει τη χρήση του από το ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικά αποκλεισμένων ατόμων ή των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο από άποψη χρηματοοικονομικής ένταξης, των ατόμων με αναπηρία, λειτουργικούς περιορισμούς ή περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες, και των ηλικιωμένων.

Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ δεν θα υποχρεούνται να διαθέτουν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ. Ωστόσο, ορισμένες λειτουργίες του ψηφιακού ευρώ απαιτούν την ύπαρξη λογαριασμού πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ. Ειδικότερα, οι χρήστες ψηφιακού ευρώ μπορούν να ορίζουν έναν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ που θα συνδέεται με τον λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ για τη χρήση της λειτουργίας «καταρράκτη» και της αντίστροφης λειτουργίας «καταρράκτη» για τις επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ.

Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να είναι διαθέσιμο τόσο για μη επιγραμμικές όσο και για επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ από την πρώτη έκδοση του ψηφιακού ευρώ και θα πρέπει να παρέχεται δυνατότητα υπό όρους πράξεων πληρωμής. Το ψηφιακό ευρώ δεν θα πρέπει να είναι προγραμματιζόμενο χρήμα, δηλαδή μονάδες οι οποίες, λόγω εγγενώς καθορισμένων όρων δαπανών, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν μόνο για την αγορά συγκεκριμένων ειδών αγαθών ή υπηρεσιών ή υπόκεινται σε προθεσμίες μετά τις οποίες δεν μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν: ως ψηφιακή μορφή του ενιαίου νομίσματος, το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να είναι πλήρως ανταλλάξιμο.

Τρόποι διανομής (άρθρα 25 έως 33)

Οι χρήστες μπορούν να χρησιμοποιούν τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας που θεσπίζονται βάσει του κανονισμού [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του

κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 όσον αφορά τη θέσπιση πλαισίου για την ευρωπαϊκή ψηφιακή ταυτότητα — COM(2021) 281 final] για να εντάσσονται στην υπηρεσία και να πραγματοποιούν πληρωμές.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να διασφαλίσει ότι το ψηφιακό ευρώ είναι, στο μέτρο του δυνατού, συμβατό με ιδιωτικές λύσεις ψηφιακών πληρωμών, ώστε να καταστούν δυνατές οι συνέργειες μεταξύ του ψηφιακού ευρώ και των ιδιωτικών λύσεων ψηφιακών πληρωμών, μεταξύ άλλων με κοινές υποδομές και τερματικά στο σημείο αλληλεπίδρασης.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να παρέχει στήριξη για τη διεκπεραίωση διαφορών, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών διαφορών και των σχετικών με απάτη διαφορών, που συνδέονται με το ψηφιακό ευρώ, σε επίπεδο ζώνης του ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν θα πρέπει να ενεργεί ως διάδικος σε καμία από αυτές τις διαφορές. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να αποφασίσει να αναθέσει στους παρόχους υπηρεσιών υποστήριξης το καθήκον της ανάπτυξης και διαχείρισης λειτουργίας μηχανισμού επίλυσης διαφορών, καθώς και λειτουργίας πρόληψης της απάτης.

Ενώ η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να παρέχει ως υπηρεσία προσκηνίου μια διεπαφή μεταξύ των χρηστών ψηφιακού ευρώ και των υποδομών πληρωμών των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να αναπτύξουν τις δικές τους υπηρεσίες προσκηνίου. Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των διαφόρων διαθέσιμων λύσεων.

Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να παρέχει στους χρήστες του ψηφιακού ευρώ τη δυνατότητα να μεταφέρουν τους λογαριασμούς πληρωμών τους σε ψηφιακό ευρώ σε άλλον ΠΥΠ κατόπιν αιτήματος του χρήστη ψηφιακού ευρώ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μεταξύ άλλων όταν ένας ΠΥΠ έχει απολέσει τα σχετικά δεδομένα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να υποστηρίξει τη μεταφορά του λογαριασμού πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε άλλον ΠΥΠ που ορίζεται από τον χρήστη ψηφιακού ευρώ.

Προστασία της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων (άρθρα 34 έως 36)

Το άρθρο 35 ορίζει επακριβώς τις εργασίες για τις οποίες η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, στις οποίες περιλαμβάνεται ο διακανονισμός πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να βασίζεται στη χρήση προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, όπως η ψευδωνυμοποίηση ή η κρυπτογράφηση, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα δεν αποδίδονται απευθείας σε ταυτοποιημένο χρήστη ψηφιακού ευρώ από την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σχετικά με τις κατηγορίες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, την ΕΚΤ και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, καθώς και τους παρόχους υπηρεσιών υποστήριξης.

Πλαίσιο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (άρθρο 37)

Το άρθρο 37 προβλέπει ένα προσαρμοσμένο πλαίσιο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας για πράξεις πληρωμής σε μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ που θα έχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας της ιδιωτικής ζωής από τις επιγραμμικές πληρωμές. Για πληρωμές σε μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, οι εθνικές

κεντρικές τράπεζες και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν θα αποκτούν πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα σχετικά με την πράξη. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα έχουν πρόσβαση μόνο σε δεδομένα σχετικά με την προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών, τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων, την ταυτότητα του χρήστη και το ποσό της προσθήκης ή αφαίρεσης, όπως στην περίπτωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επεξεργάζονται οι ΠΥΠ κατά την κατάθεση ή την ανάληψη μετρητών από τους χρήστες. Οι ΠΥΠ θα πρέπει να διαβιβάζουν τα εν λόγω δεδομένα σχετικά με την προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών, κατόπιν αιτήματος, στις μονάδες χρηματοοικονομικών πληροφοριών και σε άλλες αρμόδιες αρχές όταν οι χρήστες είναι ύποπτοι για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό ορίων διακράτησης και συναλλαγών.

Τελικές διατάξεις (άρθρα 38 έως 42)

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με το ψηφιακό ευρώ στο πλαίσιο των υποχρεώσεών της για τακτική υποβολή εκθέσεων. Επιπλέον, θα υποβάλει ειδική έκθεση στο Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τα εργαλεία για τον περιορισμό της χρήσης του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας, καθώς και τις παραμέτρους τους, σε σχέση με τον στόχο της διασφάλισης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, το αργότερο 6 μήνες πριν από την προγραμματισμένη έκδοση του ψηφιακού ευρώ, και στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να υποβάλει έκθεση σχετικά με τον αντίκτυπο των παραμέτρων και της χρήσης των εργαλείων ιδίως όσον αφορά τον ρόλο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών στη χρηματοδότηση της οικονομίας.

Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μόλις ο παρών κανονισμός εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα αποφασίσει πότε και για ποιο ποσό θα πρέπει να εκδοθεί το ψηφιακό ευρώ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του παρόντος κανονισμού.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για τη θέσπιση του ψηφιακού ευρώ**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 133,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Μετά τη διαβίβαση του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας¹⁸,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Επιτροπή επισήμανε στη στρατηγική ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και τη στρατηγική πληρωμών λιανικής²⁰ του Σεπτεμβρίου 2020 ότι το ψηφιακό ευρώ ως ψηφιακό νόμισμα κεντρικής τράπεζας λιανικής θα λειτουργήσει ως καθοριστικός παράγοντας καινοτομίας στον τομέα των πληρωμών, στον χρηματοοικονομικό τομέα και στο εμπόριο στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων προσπαθειών για τη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς πληρωμών λιανικής της Ένωσης. Κατά τη σύνοδο κορυφής της ζώνης του ευρώ τον Μάρτιο του 2021 διατυπώθηκε έκκληση για έναν ισχυρότερο και πιο καινοτόμο ψηφιακό χρηματοοικονομικό τομέα και για αποδοτικότερα και ανθεκτικότερα συστήματα πληρωμών. Η Ευρωομάδα αναγνώρισε επίσης, στη δήλωσή της της 25ης Φεβρουαρίου, τις δυνατότητες του ψηφιακού ευρώ να προωθήσει την καινοτομία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Στο πλαίσιο αυτό, τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο²¹ όσο και το Συμβούλιο ECOFIN²² χαιρέτισαν τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο του 2022 την απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να δρομολογήσει διετή φάση διερεύνησης ενός σχεδίου για το ψηφιακό ευρώ, αρχής γενομένης από τον Οκτώβριο του 2021.
- (2) Στις 2 Οκτωβρίου 2020, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημοσίευσε την «Έκθεση για το ψηφιακό ευρώ»²³. Η έκθεση αποτέλεσε τη βάση για την αναζήτηση απόψεων

¹⁸ EE C [...] της [...], σ. [...].

¹⁹ EE C [...] της [...], σ. [...].

²⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με μια στρατηγική ψηφιακών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών για την ΕΕ (COM/2020/591 final)

²¹ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Φεβρουαρίου 2022 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα — ετήσια έκθεση 2021, 2021/2063 (INI)

²² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6301-2022-INIT/en/pdf>

²³ Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, [Έκθεση για το ψηφιακό ευρώ](#), Οκτώβριος 2020.

σχετικά με τα οφέλη και τις προκλήσεις της έκδοσης ψηφιακού ευρώ, καθώς και σχετικά με τον πιθανό σχεδιασμό του.

- (3) Το χρήμα κεντρικής τράπεζας με τη μορφή τραπεζογραμματίων και κερμάτων δεν μπορεί να χρησιμοποιείται για επιγραμμικές πληρωμές. Σήμερα, οι επιγραμμικές πληρωμές βασίζονται εξ ολοκλήρου σε χρήμα εμπορικών τραπεζών. Η αποδοχή και η ανταλλαξιμότητα του χρήματος εμπορικών τραπεζών εξαρτώνται από τη δυνατότητα μετατροπής του, με αντιστοιχία ένα προς ένα, σε χρήμα κεντρικής τράπεζας με καθεστώς νόμιμου χρήματος, το οποίο χρησιμεύει ως νομισματικό σημείο αναφοράς. Αυτό το νομισματικό σημείο αναφοράς βρίσκεται στον πυρήνα της λειτουργίας των νομισματικών και χρηματοπιστωτικών συστημάτων. Στηρίζει την εμπιστοσύνη των χρηστών στο χρήμα των εμπορικών τραπεζών και στο ευρώ ως νόμισμα και, ως εκ τούτου, είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση της σταθερότητας του νομισματικού συστήματος σε μια ψηφιοποιημένη οικονομία και κοινωνία. Δεδομένου ότι το χρήμα κεντρικής τράπεζας σε φυσική μορφή δεν μπορεί από μόνο του να ανταποκριθεί στις ανάγκες μιας ταχέως ψηφιοποιούμενης οικονομίας, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σταδιακά σε απώλεια του νομισματικού σημείου αναφοράς για το χρήμα εμπορικών τραπεζών. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να εισαχθεί μια νέα μορφή επίσημου νομίσματος με καθεστώς νόμιμου χρήματος, η οποία θα είναι απαλλαγμένη από κινδύνους και θα συμβάλλει στην απεικόνιση της μετατρεψιμότητας με αντιστοιχία ένα προς ένα των χρημάτων που εκδίδονται από διάφορες εμπορικές τράπεζες.
- (4) Για να αντιμετωπιστεί η ανάγκη μια ταχέως ψηφιοποιούμενης οικονομίας, το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να στηρίζει διάφορες περιπτώσεις χρήσης των πληρωμών λιανικής. Στις εν λόγω περιπτώσεις χρήσης περιλαμβάνονται οι πληρωμές από ιδιώτη προς ιδιώτη, από ιδιώτη προς επιχείρηση, από ιδιώτη προς κυβέρνηση, από επιχείρηση προς ιδιώτη, από επιχείρηση προς επιχείρηση, από επιχείρηση προς κυβέρνηση, από κυβέρνηση προς ιδιώτη, από κυβέρνηση προς επιχείρηση και από κυβέρνηση προς κυβέρνηση. Επιπλέον, το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει επίσης να μπορεί να καλύπτει τις μελλοντικές ανάγκες πληρωμών, και ιδίως τις πληρωμές από μηχανή σε μηχανή στο πλαίσιο της Βιομηχανίας 4.0 και τις πληρωμές στο αποκεντρωμένο διαδίκτυο (web3). Το ψηφιακό ευρώ δεν θα πρέπει να καλύπτει πληρωμές μεταξύ ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών, παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και άλλων συμμετεχόντων στην αγορά (δηλαδή πληρωμές χονδρικής), για τις οποίες υπάρχουν συστήματα διακανονισμού σε χρήμα κεντρικής τράπεζας και όπου η χρήση διαφορετικών τεχνολογιών διερευνάται περαιτέρω από το Ευρωσύστημα.
- (5) Σε ένα πλαίσιο στο οποίο τα μετρητά από μόνα τους δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες μιας ψηφιοποιημένης οικονομίας, είναι σημαντικό να στηριχθεί η χρηματοοικονομική ένταξη με τη διασφάλιση καθολικής, οικονομικά προσιτής και εύκολης πρόσβασης στο ψηφιακό ευρώ για τα άτομα στη ζώνη του ευρώ, καθώς και με την ευρεία αποδοχή του στις πληρωμές. Ο οικονομικός αποκλεισμός στην ψηφιοποιημένη οικονομία μπορεί να αυξηθεί, καθώς τα ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμών ενδέχεται να μην καλύπτουν ειδικά ευάλωτες ομάδες της κοινωνίας ή να μην είναι κατάλληλα σε ορισμένες αγροτικές ή απομακρυσμένες περιοχές χωρίς (σταθερό) δίκτυο επικοινωνίας. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα και την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, «τα αποδοτικά, προσβάσιμα και ασφαλή συστήματα και υπηρεσίες πληρωμών λιανικής είναι ζωτικής σημασίας για μεγαλύτερη

χρηματοοικονομική ένταξη»²⁴. Η διαπίστωση αυτή τεκμηριώθηκε περαιτέρω από τη μελέτη σχετικά με τις νέες ψηφιακές μεθόδους πληρωμής που ανατέθηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι για τον πληθυσμό με μηδενική χρήση τραπεζικών υπηρεσιών/περιορισμένη χρήση τραπεζικών υπηρεσιών/χωρίς σύνδεση στο διαδίκτυο, τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά μιας νέας μεθόδου πληρωμών είναι η ευκολία χρήσης, η οποία δεν απαιτεί τεχνολογικές δεξιότητες, καθώς και η ασφάλεια και η δωρεάν χρήση²⁵. Το ψηφιακό ευρώ θα αποτελούσε δημόσια εναλλακτική λύση έναντι των ιδιωτικών ψηφιακών μέσων πληρωμών και θα στήριζε τη χρηματοοικονομική ένταξη, καθώς θα σχεδιαζόταν με βάση αυτούς τους στόχους, εξασφαλίζοντας έτσι τη δωρεάν πρόσβαση, την ευκολία χρήσης και την ευρεία προσβασιμότητα και αποδοχή.

- (6) Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να λειτουργεί συμπληρωματικά προς τα τραπεζογραμματία και τα κέρματα σε ευρώ και δεν θα πρέπει να αντικαθιστά τις φυσικές μορφές του ενιαίου νομίσματος. Ως μέσα νόμιμου χρήματος, τόσο τα μετρητά όσο και το ψηφιακό ευρώ είναι εξίσου σημαντικά. Ο κανονισμός (ΕΕ) *[να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση κανονισμού σχετικά με το καθεστώς νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ — COM/2023/364]* θα εναρμονίσει το καθεστώς νόμιμου χρήματος για τα μετρητά και θα διασφαλίσει ότι τα μετρητά διανέμονται ευρέως και χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά.
- (7) Οι μελλοντικές εξελίξεις στις ψηφιακές πληρωμές ενδέχεται να επηρεάσουν τον ρόλο του ευρώ στις αγορές πληρωμών λιανικής τόσο στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και διεθνώς. Πολλές κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο διερευνούν επί του παρόντος την έκδοση ψηφιακών νομισμάτων κεντρικών τραπεζών (στο εξής: CBDC) και ορισμένες χώρες έχουν ήδη εκδώσει CBDC. Επιπλέον, τα λεγόμενα σταθερά κρυπτονομίσματα (stablecoins) τρίτων χωρών που δεν εκφράζονται σε ευρώ θα μπορούσαν, αν χρησιμοποιούνται ευρέως για πληρωμές, να μετατοπίσουν τις πληρωμές σε ευρώ στην οικονομία της Ένωσης ικανοποιώντας τη ζήτηση για προγραμματιζόμενες πληρωμές (οι οποίες αναφέρονται ως υπό όρους πληρωμές στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού), μεταξύ άλλων στο ηλεκτρονικό εμπόριο, στις κεφαλαιαγορές ή στη βιομηχανία 4.0. Ως εκ τούτου, το ψηφιακό ευρώ θα ήταν σημαντικό για τη διατήρηση του ρόλου του ευρώ στην ψηφιακή εποχή.
- (8) Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί νομικό πλαίσιο για την καθιέρωση μιας ψηφιακής μορφής του ευρώ με καθεστώς νόμιμου χρήματος, προς χρήση από τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές στη ζώνη του ευρώ. Ως νέα μορφή του ευρώ που διατίθεται στο ευρύ κοινό, το ψηφιακό ευρώ αναμένεται να έχει σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί το ψηφιακό ευρώ και να ρυθμιστούν τα κύρια χαρακτηριστικά του, ως μέτρο νομισματικού δικαίου. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είναι αρμόδια να εκδίδει και να επιτρέπει την έκδοση του ψηφιακού ευρώ από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, ασκώντας τις εξουσίες της δυνάμει των Συνθηκών. Βάσει των εν λόγω εξουσιών και σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που ορίζεται στον παρόντα κανονισμό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει,

²⁴ <https://documents1.worldbank.org/curated/en/806481470154477031/pdf/Payment-Aspects-of-Financial-Inclusion.pdf>

²⁵ [Study on New Digital Payment Methods \(Μελέτη σχετικά με τις νέες ψηφιακές μεθόδους πληρωμής\) \(europa.eu\)](https://www.euroopa.eu), Μάρτιος 2022. Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, χρηματοοικονομική ένταξη σημαίνει ότι τα άτομα έχουν πρόσβαση σε χρήσιμα και οικονομικά προσιτά χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους — συναλλαγές, πληρωμές, αποταμιεύσεις, πιστώσεις και ασφάλιση.

επομένως, να είναι σε θέση να αποφασίζει αν θα εκδώσει το ψηφιακό ευρώ, σε ποιες χρονικές στιγμές και σε τι ποσά, καθώς και να αποφασίζει άλλα ειδικά μέτρα που συνδέονται άρρηκτα με την έκδοσή του, επιπλέον των τραπεζογραμματίων και των κερμάτων.

- (9) Όπως και τα τραπεζογραμμάτια και τα κέρματα σε ευρώ, το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να αποτελεί άμεση ευθύνη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ έναντι των χρηστών ψηφιακού ευρώ. Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να εκδίδεται για ποσό ίσο με την ονομαστική αξία της αντίστοιχης υποχρέωσης στον ενοποιημένο ισολογισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, ιδίως με τη μετατροπή των αποθεμάτων κεντρικών τραπεζών των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σε διακρατήσεις σε ψηφιακό ευρώ, ώστε να ικανοποιείται η ζήτηση των χρηστών ψηφιακού ευρώ. Για την κατοχή και τη χρήση ψηφιακών ευρώ, οι χρήστες ψηφιακού ευρώ θα πρέπει μόνο να συνάπτουν συμβατική σχέση με τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ για το άνοιγμα λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Δεν θα δημιουργείται λογαριασμός ή άλλη συμβατική σχέση μεταξύ του χρήστη ψηφιακού ευρώ και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να διαχειρίζονται τους λογαριασμούς σε ψηφιακό ευρώ των χρηστών ψηφιακού ευρώ για λογαριασμό τους και να τους παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Δεδομένου ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν συμμετέχουν στην άμεση ευθύνη των χρηστών ψηφιακού ευρώ έναντι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, και ενεργούν για λογαριασμό των χρηστών ψηφιακού ευρώ, η αφερεγγυότητα των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών δεν θα επηρεάζει τους χρήστες ψηφιακού ευρώ.
- (10) Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Αυτές οι διατάξεις είναι δυνατό να συμπληρώνονται από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει σύμφωνα με τα άρθρα 11, 34, 35, 36 και 38, καθώς και από τις εκτελεστικές πράξεις που η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει σύμφωνα με το άρθρο 37. Επιπλέον, στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού και των κατ' εξουσιοδότηση πράξεών του, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να θεσπίζει λεπτομερή μέτρα, κανόνες και πρότυπα σύμφωνα με τις αρμοδιότητές της. Όταν τα εν λόγω μέτρα, κανόνες και πρότυπα έχουν αντίκτυπο στην προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του ατόμου έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να ζητεί τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, ο κανονισμός διευκρινίζει επίσης ότι το ψηφιακό ευρώ υπόκειται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών, με την επιφύλαξη του προσαρμοσμένου πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που προβλέπεται στον παρόντα κανονισμό για τις μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ. Οι πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ και οι συναφείς υπηρεσίες πληρωμών υπόκεινται επίσης στην οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά

με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά, για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/EK και την κατάργηση των οδηγιών 2015/2366/EE και 2009/110/EK – COM(2023) 366 final], η οποία προβλέπει ότι στα «χρηματικά ποσά» περιλαμβάνεται το χρήμα κεντρικής τράπεζας που εκδίδεται για λιανική χρήση (δηλ. τραπεζογραμμάτια, κέρματα και ψηφιακά νομίσματα κεντρικών τραπεζών), καθώς και στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1230 για τις διασυνοριακές πληρωμές.

- (11) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία του καθεστώτος νόμιμου χρήματος του ψηφιακού ευρώ ως ενιαίου νομίσματος σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και η αποδοχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, θα πρέπει να θεσπιστούν και να εφαρμόζονται στα κράτη μέλη κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις για παραβάσεις.
- (12) Οι σχετικές διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366, όπως αντικαταστάθηκε από την οδηγία (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά, για την τροποποίηση της οδηγίας 98/26/EK και την κατάργηση των οδηγιών 2015/2366/EE και 2009/110/EK – COM(2023) 366 final], της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 όπως αντικαταστάθηκε από την οδηγία (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες – COM/2021/423 final] και του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 θα πρέπει να διέπουν την εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές και στο καθεστώς κυρώσεων και στις εποπτικές ρυθμίσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών προέλευσης και των κρατών μελών υποδοχής, όσον αφορά τις δραστηριότητες των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ. Για να διασφαλιστεί η αποδοτική εποπτεία των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ, οι αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 για την εποπτεία της παροχής υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τους σκοπούς της εποπτείας της εφαρμογής των υποχρεώσεων πληρωμής που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. XXX για τη θέσπιση του ψηφιακού ευρώ. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού πρέπει να συμμορφώνεται με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1725, στον βαθμό που εμπίπτει στο αντίστοιχο πεδίο εφαρμογής τους. Ως εκ τούτου, οι εποπτικές αρχές βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 είναι υπεύθυνες για την εποπτεία της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διενεργείται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
- (13) Τα κράτη μέλη, οι αρμόδιες αρχές τους και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα ενημέρωσης και εκπαίδευσης για τη διασφάλιση του αναγκαίου επιπέδου ευαισθητοποίησης και γνώσης των διαφόρων πτυχών του ψηφιακού ευρώ.
- (14) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης²⁶, η έννοια του «νόμιμου χρήματος» που χρησιμοποιείται για τον χαρακτηρισμό ενός μέσου πληρωμής εκφραζόμενου σε συγκεκριμένη νομισματική μονάδα σημαίνει, κατά το

²⁶ Βλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2021 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-422/19 και C-423/19, *Hessischer Rundfunk*, EU:C:2021:63, σκέψη 46.

σύνηθες νόημά της, ότι κατά κανόνα δεν επιτρέπεται η μη αποδοχή του εν λόγω μέσου πληρωμής για την εξόφληση οφειλής εκφραζόμενης στην ίδια νομισματική μονάδα, στην ονομαστική της αξία, με αποτέλεσμα την απόσβεση της οφειλής.

- (15) Το καθεστώς νόμιμου χρήματος αποτελεί καθοριστικό χαρακτηριστικό του χρήματος κεντρικής τράπεζας. Στη ζώνη του ευρώ, τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ αποτελούν μέχρι σήμερα το μόνο μέσο πληρωμής που έχει το καθεστώς νόμιμου χρήματος, σύμφωνα με το άρθρο 128 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) και τα άρθρα 10 και 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98²⁷ του Συμβουλίου για την εισαγωγή του ευρώ²⁸.
- (16) Το ψηφιακό ευρώ, ως ψηφιακό νόμισμα με καθεστώς νόμιμου χρήματος εκφρασμένο σε ευρώ που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, ως μέρος του Ευρωσυστήματος, θα πρέπει να είναι ευρέως προσβάσιμο, εύχρηστο και αποδεκτό ως μέσο πληρωμής. Η χορήγηση καθεστώτος νόμιμου χρήματος στο ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να στηρίζει τη χρηστικότητά του στις πληρωμές σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και, ως εκ τούτου, να στηρίζει επίσης τις προσπάθειες για διασφάλιση της συνεχούς διαθεσιμότητας και προσβασιμότητας του χρήματος κεντρικής τράπεζας στο πλαίσιο του ρόλου του ως νομισματικού σημείου αναφοράς, καθώς τα μετρητά από μόνα τους δεν μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες μιας ταχέως ψηφιοποιούμενης οικονομίας. Επιπλέον, η υποχρεωτική αποδοχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ ως μία από τις κύριες προϋποθέσεις του καθεστώτος νόμιμου χρήματος διασφαλίζει ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις επωφελούνται από ευρεία αποδοχή και μπορούν πραγματικά να επιλέξουν να πληρώσουν με χρήμα κεντρικής τράπεζας με ψηφιακό τρόπο και με ομοιόμορφο τρόπο σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ.
- (17) Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να έχει καθεστώς νόμιμου χρήματος για τις μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ που πραγματοποιούνται εντός της ζώνης του ευρώ, όπως ισχύει για τα τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ που έχουν καθεστώς νόμιμου χρήματος στη ζώνη του ευρώ. Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει επίσης να έχει καθεστώς νόμιμου χρήματος για τις επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ που πραγματοποιούνται προς δικαιούχο που κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος στη ζώνη του ευρώ, όταν ο πληρωτής ομοίως κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος στη ζώνη του ευρώ. Ομοίως, το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να έχει καθεστώς νόμιμου χρήματος για τις επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ που πραγματοποιούνται προς δικαιούχο που κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος στη ζώνη του ευρώ, όταν ο πληρωτής δεν κατοικεί ή δεν είναι εγκατεστημένος στη ζώνη του ευρώ.
- (18) Δεδομένου ότι το ψηφιακό ευρώ απαιτεί να υπάρχει δυνατότητα αποδοχής ψηφιακών μέσων πληρωμής, η επιβολή υποχρεωτικής αποδοχής πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε όλους τους δικαιούχους θα μπορούσε να είναι δυσανάλογη. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να προβλέπονται εξαιρέσεις από την υποχρεωτική αποδοχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ για φυσικά πρόσωπα που ενεργούν στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας. Εξαιρέσεις από την υποχρεωτική αποδοχή θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες είναι ιδιαίτερα σημαντικές στη ζώνη του ευρώ για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας,

²⁷ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1998, για την εισαγωγή του Ευρώ (ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1).

²⁸ ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1.

τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την καινοτομία, διαδραματίζοντας έτσι ζωτικό ρόλο στη διαμόρφωση της οικονομίας. Οι πολιτικές και οι δράσεις της Ένωσης θα πρέπει να μειώσουν τον κανονιστικό φόρτο για τις επιχειρήσεις αυτού του μεγέθους. Εξαιρέσεις από την υποχρεωτική αποδοχή θα πρέπει επίσης να προβλεφθούν για μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες που προωθούν το δημόσιο συμφέρον ενώ παράλληλα εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον επιδιώκοντας διάφορους στόχους κοινωνικού ενδιαφέροντος, όπως η ισότητα, η εκπαίδευση, η υγεία, η προστασία του περιβάλλοντος και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τις μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες, η απόκτηση της απαιτούμενης υποδομής και το κόστος αποδοχής θα ήταν δυσανάλογα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξαιρεθούν από την υποχρέωση αποδοχής πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Στις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να είναι διαθέσιμα άλλα μέσα για τον διακανονισμό χρηματικών οφειλών. Ωστόσο, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και οι μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες που αποδέχονται συγκρίσιμα ψηφιακά μέσα πληρωμής από πληρωτές θα πρέπει να υπόκεινται στην υποχρεωτική αποδοχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Στα συγκρίσιμα ψηφιακά μέσα πληρωμής θα πρέπει να περιλαμβάνονται η πληρωμή με χρεωστική κάρτα ή η άμεση πληρωμή ή άλλες μελλοντικές τεχνολογικές λύσεις που χρησιμοποιούνται στο σημείο αλληλεπίδρασης, αλλά θα πρέπει να εξαιρούνται η μεταφορά πίστωσης και η άμεση χρέωση που δεν πραγματοποιούνται στο σημείο αλληλεπίδρασης. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και οι μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες που δεν αποδέχονται συγκρίσιμα ψηφιακά μέσα πληρωμής από τους πληρωτές τους για τον διακανονισμό οφειλής (π.χ. αποδέχονται μόνο τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ), αλλά μπορεί να χρησιμοποιούν ψηφιακές πληρωμές για τον διακανονισμό οφειλής προς τους δικαιούχους τους (π.χ. πληρώνουν με μεταφορές πίστωσης), δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην υποχρεωτική αποδοχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Τέλος, ο δικαιούχος πληρωμής μπορεί επίσης να αρνηθεί πληρωμή με ψηφιακό ευρώ αν η άρνηση διατυπώνεται καλόπιστα και αν ο δικαιούχος προβάλλει για την άρνηση νόμιμους και προσωρινούς λόγους, αναλογικούς προς συγκεκριμένες περιστάσεις που εκφεύγουν του ελέγχου του, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η αποδοχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ κατά τον κρίσιμο χρόνο της πράξης, όπως διακοπή ρεύματος στην περίπτωση επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, ή ελαττωματική συσκευή στην περίπτωση μη επιγραμμικών ή επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ.

- (19) Προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα εισαγωγής πρόσθετων εξαιρέσεων στην υποχρεωτική αποδοχή του ψηφιακού ευρώ σε μεταγενέστερο στάδιο, εφόσον απαιτούνται, για παράδειγμα λόγω τεχνικών ιδιαιτεροτήτων που μπορεί να προκύψουν στο μέλλον, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την εισαγωγή πρόσθετων εξαιρέσεων, που εμπίπτουν στο νομισματικό δίκαιο, στην υποχρέωση αποδοχής πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, οι οποίες θα εφαρμόζονται με εναρμονισμένο τρόπο σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, λαμβανομένων υπόψη τυχόν προτάσεων των κρατών μελών για τον σκοπό αυτό. Η Επιτροπή δύναται να εγκρίνει τέτοιες εξαιρέσεις μόνο αν είναι αναγκαίες, αιτιολογημένες για λόγους γενικού συμφέροντος, αναλογικές και διατηρούν την αποτελεσματικότητα του καθεστώτος νόμιμου χρήματος του ψηφιακού ευρώ. Η εξουσία της Επιτροπής να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την εισαγωγή πρόσθετων εξαιρέσεων στην υποχρέωση αποδοχής πράξεων πληρωμών με ψηφιακό ευρώ δεν θα πρέπει να θίγει τη δυνατότητα των κρατών μελών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους σε τομείς συντρέχουσας αρμοδιότητας, να θεσπίζουν εθνική νομοθεσία που εισάγει εξαιρέσεις από την υποχρεωτική αποδοχή που απορρέει από το

καθεστώς νόμιμου χρήματος σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην απόφασή του στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-422/19 και C-423/19.

- (20) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις επωφελούνται από ένα ευρύ δίκτυο αποδοχής και είναι σε θέση να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά το ψηφιακό ευρώ στις καθημερινές πληρωμές τους, οι δικαιούχοι που υπόκεινται στην υποχρεωτική αποδοχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ δεν θα πρέπει να αποκλείουν μονομερώς τις πληρωμές με ψηφιακό ευρώ μέσω συμβατικών όρων που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγματεύσεως ή εμπορικών πρακτικών.
- (21) Κύριος στόχος της καθιέρωσης του ψηφιακού ευρώ είναι η χρήση του ως μορφής του ενιαίου νομίσματος με καθεστώς νόμιμου χρήματος στη ζώνη του ευρώ. Για τον σκοπό αυτό και σύμφωνα με τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι στη ζώνη του ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών χωρίς σταθερή διεύθυνση, των αιτούντων άσυλο και των καταναλωτών στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής, αλλά των οποίων η απέλαση είναι αδύνατη για νομικούς ή πραγματικούς λόγους, είναι δυνατό να παρέχονται υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ από ΠΥΠ εγκατεστημένους στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Σε φυσικά και νομικά πρόσωπα στα οποία παρέχονταν ήδη υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, επειδή άνοιξαν λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ τη στιγμή που διέμεναν ή ήταν εγκατεστημένα σε κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ, αλλά πλέον δεν διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα στο εν λόγω κράτος μέλος, μπορεί ακόμη να παρέχονται υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εγκατεστημένους στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, σύμφωνα με τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, με την επιφύλαξη πιθανών χρονικών περιορισμών όσον αφορά το καθεστώς διαμονής ή εγκατάστασης των εν λόγω προσώπων, τους οποίους μπορεί να ορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
- (22) Σύμφωνα με την οδηγία 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ως «χρηματικά ποσά» νοούνται τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα, το λογιστικό ή το ηλεκτρονικό χρήμα. Ως νέα μορφή χρήματος κεντρικής τράπεζας με καθεστώς νόμιμου χρήματος, το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να θεωρείται χρηματικό ποσό βάσει της οδηγίας 2015/2366. Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να υπόκεινται στις απαιτήσεις που ορίζονται στην εν λόγω οδηγία, όπως έχουν μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο από τα κράτη μέλη και εποπτεύονται για τον σκοπό αυτό από τις αρμόδιες αρχές που ομοίως αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία. Κατά την έκδοση του ψηφιακού ευρώ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, ως μέλη του Ευρωσυστήματος, θα ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως νομισματικής αρχής και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην οδηγία 2015/2366 σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο ε) της εν λόγω οδηγίας.
- (23) Οι λογαριασμοί πληρωμών με ψηφιακό ευρώ είναι μια κατηγορία λογαριασμών πληρωμών σε ευρώ μέσω των οποίων οι χρήστες ψηφιακού ευρώ μπορούν να πραγματοποιούν, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες πράξεις: τοποθέτηση χρηματικών ποσών, ανάληψη μετρητών και εκτέλεση και λήψη πράξεων πληρωμής προς και από τρίτους, ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία και τη δομή του καθολικού ή των δεδομένων (π.χ. αν τα ψηφιακά ευρώ καταγράφονται ως υπόλοιπα διακράτησης ή μονάδες αξίας). Όταν οι δραστηριότητες αυτές απαιτούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι επεξεργασίας.

- (24) Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού βάσει της οδηγίας 2015/2366 θα πρέπει να παρέχουν στους πελάτες τους υπηρεσίες προσθήκης ή αφαίρεσης χρηματικών ποσών, ανεξάρτητα από την ικανότητά τους να παράσχουν την πηγή ρευστότητας για τα εν λόγω χρηματικά ποσά σε χρήμα κεντρικής τράπεζας. Κατόπιν αιτήματος των πελατών τους, με σκοπό την επιτυχή παροχή υπηρεσιών προσθήκης ή αφαίρεσης χρηματικών ποσών, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού στους οποίους επιτρέπεται να τηρούν λογαριασμό στην κεντρική τράπεζα θα πρέπει να παρέχουν στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού στους οποίους δεν επιτρέπεται να τηρούν λογαριασμό στην κεντρική τράπεζα πρόσβαση σε συστήματα πληρωμών και, ομοίως, θα πρέπει να διαβιβάζουν μέσω της υποδομής διακανονισμού τις εντολές μεταφοράς των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού στους οποίους δεν επιτρέπεται να τηρούν λογαριασμό στην κεντρική τράπεζα, με αντικειμενικό, αναλογικό και αμερόληπτο τρόπο.
- (25) Για τον σκοπό της ορθής επιβολής τυχόν ορίων διακράτησης στη χρήση του ψηφιακού ευρώ που αποφασίζονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατά την ένταξη χρηστών ψηφιακού ευρώ ή κατά τη διάρκεια εκ των υστέρων ελέγχων, κατά περίπτωση, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που είναι υπεύθυνοι για τη διανομή του ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να επαληθεύουν κατά πόσον ο μελλοντικός ή υφιστάμενος πελάτης τους διαθέτει ήδη λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να στηρίζει τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στην εκτέλεση του καθήκοντος επιβολής τυχόν ορίων διακράτησης, μεταξύ άλλων με τον καθορισμό, μεμονωμένα ή από κοινού με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, ενιαίου σημείου πρόσβασης για τους αναγνωριστικούς κωδικούς χρηστών του ψηφιακού ευρώ και τα σχετικά όρια διακράτησης σε ψηφιακό ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ταυτότητα των μεμονωμένων χρηστών ψηφιακού ευρώ δεν μπορεί να συνδεθεί με τις πληροφορίες στο ενιαίο σημείο πρόσβασης από άλλες οντότητες πλην των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών των οποίων πελάτης ή δυνητικός πελάτης είναι ο χρήστης ψηφιακού ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να είναι υπεύθυνος επεξεργασίας στον βαθμό που οι δραστηριότητες αυτές απαιτούν επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημιουργεί το ενιαίο σημείο πρόσβασης από κοινού με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, θα πρέπει να είναι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας.
- (26) Για τη στήριξη της καθολικής πρόσβασης του ευρέος κοινού στο ψηφιακό ευρώ στη ζώνη του ευρώ και για την προώθηση της καινοτομίας και ενός υψηλού επιπέδου ανταγωνισμού στην αγορά πληρωμών λιανικής, όλοι οι σχετικοί μεσάζοντες θα πρέπει να είναι σε θέση να διανέμουν το ψηφιακό ευρώ. Όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού βάσει της οδηγίας 2015/2366, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος, των ιδρυμάτων πληρωμών, των γραφείων ταχυδρομικών επιταγών που έχουν δικαίωμα βάσει της εθνικής νομοθεσίας να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ, στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος, όταν δεν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως νομισματικών ή άλλων δημόσιων αρχών, και τα κράτη μέλη ή οι περιφερειακές ή τοπικές αρχές τους όταν δεν ενεργούν υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιων αρχών, θα πρέπει να είναι σε θέση να παρέχουν λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ και τις σχετικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, ανεξάρτητα από το μέρος στο οποίο βρίσκονται εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού

Χώρου. Οι πάροχοι υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που διέπονται από τον κανονισμό 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁹ και είναι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού βάσει της οδηγίας 2015/2366 θα πρέπει επίσης να επιτρέπεται να διανέμουν το ψηφιακό ευρώ. Σύμφωνα με την οδηγία 2015/2366, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν πρόσβαση σε δεδομένα σχετικά με λογαριασμούς πληρωμών σε παρόχους υπηρεσιών εκκίνησης πληρωμών και παροχής πληροφοριών λογαριασμού βάσει διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών (API), ώστε να μπορούν οι τελευταίοι να αναπτύσσουν και να παρέχουν καινοτόμες πρόσθετες υπηρεσίες.

- (27) Σε περίπτωση που η διαθεσιμότητα του ψηφιακού ευρώ εξαρτιόταν από ελεύθερες επιχειρηματικές αποφάσεις από όλους τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, το ψηφιακό ευρώ θα μπορούσε να περιθωριοποιηθεί ή ακόμη και να αποκλειστεί από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Αυτό θα μπορούσε να εμποδίσει τους χρήστες να πληρώνουν και να λαμβάνουν πληρωμές υπό μορφή νομίσματος με καθεστώς νόμιμου χρήματος. Στην περίπτωση αυτή, ο ενιαίος χαρακτήρας της χρήσης του ψηφιακού ευρώ σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, όπως απαιτείται από το άρθρο 133 της ΣΛΕΕ, δεν θα ήταν εγγυημένος. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να απαιτηθεί από καθορισμένους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να διανέμουν βασικές υπηρεσίες σε ψηφιακό ευρώ.
- (28) Η απαίτηση διανομής του ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να είναι αναλογική προς τον στόχο της διασφάλισης της αποτελεσματικής χρήσης του ψηφιακού ευρώ ως μέσου πληρωμής με καθεστώς νόμιμου χρήματος. Ο περιορισμός της υποχρέωσης αυτής σε πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται ήδη στον τομέα των επιχειρηματικών υπηρεσιών λιανικής θα διασφάλιζε την αποτελεσματικότητα του καθεστώτος νόμιμου χρήματος, αποφεύγοντας παράλληλα να επιβαρύνει δυσανάλογα τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών με εξειδικευμένα επιχειρηματικά μοντέλα που δεν είναι προσανατολισμένα στους καταναλωτές. Ως εκ τούτου, η υποχρέωση διανομής του ψηφιακού ευρώ περιορίζεται στα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν υπηρεσίες λογαριασμών πληρωμών κατόπιν αιτήματος των πελατών τους. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της εφαρμογής του κεφαλαίου IV της οδηγίας για τους λογαριασμούς πληρωμών σχετικά με την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά στην πρόσβαση σε λογαριασμό σε ψηφιακό ευρώ με βασικά χαρακτηριστικά για καταναλωτές που δεν είναι πελάτες πιστωτικού ιδρύματος.
- (29) Για να διασφαλιστεί η ευρεία χρήση του ψηφιακού ευρώ, μεταξύ άλλων για άτομα που δεν διαθέτουν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ, δεν επιθυμούν να ανοίξουν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ σε πιστωτικό ίδρυμα ή σε άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που μπορεί να διανέμει το ψηφιακό ευρώ, ή για άτομα με αναπηρία, λειτουργικούς περιορισμούς ή περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες, και ηλικιωμένους, είναι σημαντικό οι δημόσιες οντότητες, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών ή περιφερειακών αρχών ή των ταχυδρομικών γραφείων, να διανέμουν το ψηφιακό ευρώ. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν οντότητες που θα πρέπει να εκτελούν το εν λόγω καθήκον εντός

²⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (ΕΕ L 150 της 9.6.2023, σ. 40)

του εδάφους τους. Οι εν λόγω οντότητες, ως πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366, θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των οδηγιών (ΕΕ) 2015/2366 και (ΕΕ) 2015/849.

- (30) Για να καταστεί δυνατή η ευρεία χρήση του ψηφιακού ευρώ και να συμβαδίζει η χρήση αυτή με την καινοτομία στις ψηφιακές πληρωμές, οι υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να περιλαμβάνουν βασικές και πρόσθετες υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Οι βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ είναι υπηρεσίες πληρωμών, λογαριασμών ή υποστήριξης που θεωρούνται απαραίτητες για τη χρήση του ψηφιακού ευρώ από φυσικά πρόσωπα. Μεταξύ άλλων, περιλαμβάνεται η παροχή τουλάχιστον ενός μέσου πληρωμών σε φυσικά πρόσωπα. Μόνο οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού βάσει της οδηγίας 2015/2366 θα πρέπει να παρέχουν ολόκληρο το σύνολο των βασικών υπηρεσιών σε ψηφιακό ευρώ. Εκτός από αυτές τις βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού και άλλοι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών βάσει της οδηγίας 2015/2366 μπορούν να αναπτύσσουν και να παρέχουν πρόσθετες υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Στις πρόσθετες υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, οι υπό όρους πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, όπως οι υπηρεσίες πληρωμής ανάλογα με τη χρήση ή οι υπηρεσίες εκκίνησης πληρωμών. Η υποδομή του ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να διευκολύνει την ανάπτυξη των εν λόγω προαιρετικών υπηρεσιών.
- (31) Σύμφωνα με τις εξουσίες της δυνάμει των Συνθηκών και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να μπορεί να θέτει όρια στη χρήση του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας. Η αποτελεσματική χρήση του ψηφιακού ευρώ ως νόμιμου μέσου πληρωμής θα πρέπει να διατηρηθεί μέσω ορίων στα τέλη μεταξύ ΠΥΠ ή στα εμπορικά τέλη.
- (32) Η απεριόριστη χρήση του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ, με δυσμενείς επιπτώσεις στην παροχή πιστώσεων στην οικονομία από τα πιστωτικά ιδρύματα. Στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, μπορεί να χρειαστεί να επιβληθούν όρια από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στη χρήση του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας. Στα εργαλεία πολιτικής που θα ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό αυτό περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, ποσοτικά όρια για ατομικές διακρατήσεις σε ψηφιακό ευρώ και όρια στη μετατροπή άλλων κατηγοριών χρηματικών ποσών σε ψηφιακό ευρώ εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου. Όταν αποφασίζει σχετικά με τις παραμέτρους και τη χρήση των μέσων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να τηρεί την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς με ελεύθερο ανταγωνισμό, σύμφωνα με το άρθρο 127 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
- (33) Δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται όρια για να υποκαταστήσουν την έγκαιρη παρέμβαση ή άλλα εποπτικά μέτρα. Δεν θα πρέπει επίσης να επιβάλλονται τέτοιοι περιορισμοί για την αντιμετώπιση καταστάσεων μεμονωμένων πιστωτικών ιδρυμάτων που οι αρμόδιες αρχές εξυγίανσης ή άλλες σχετικές αρχές θα αντιμετώπιζαν κανονικά χρησιμοποιώντας τα εργαλεία και τις εξουσίες που έχουν στη διάθεσή τους, συμπεριλαμβανομένων των αναστολών πληρωμών, των χρεοστασίων, των μέτρων που είναι διαθέσιμα βάσει της οδηγίας 2013/36/ΕΕ, της οδηγίας 2014/59/ΕΕ ή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 806/2014, ή άλλων παρόμοιων μέτρων που αποσκοπούν στην

αποκατάσταση της βιωσιμότητας, στην εξυγίανση του σχετικού ιδρύματος ή στην με άλλον τρόπο επανόρθωση της κατάστασης χρηματοοικονομικής δυσχέρειας.

- (34) Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να έχουν την επιλογή να χρησιμοποιούν το ψηφιακό ευρώ είτε επιγραμμικά είτε όχι, ή και τα δύο, εντός των ορίων που καθορίζονται αντίστοιχα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και από εκτελεστική πράξη της Επιτροπής. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να καταχωρίζουν και να διαγράφουν από τα μητρώα τις συσκευές τοπικής αποθήκευσης για μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής των πελατών τους σε ψηφιακό ευρώ. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να αποθηκεύουν τον αναγνωριστικό κωδικό της συσκευής τοπικής αποθήκευσης που χρησιμοποιείται για μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ μόνο για τη διάρκεια της διευκόλυνσης της παροχής μη επιγραμμικού ψηφιακού ευρώ στους πελάτες τους. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο αναγνωριστικός κωδικός της συσκευής μεμονωμένων χρηστών ψηφιακού ευρώ δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς εκτός από τον σκοπό της παροχής μη επιγραμμικού ψηφιακού ευρώ.
- (35) Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να καταχωρίζουν και να επανακαταχωρίζουν τις συσκευές τοπικής αποθήκευσης για μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ των πελατών τους. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να αποθηκεύουν τον αναγνωριστικό κωδικό της συσκευής τοπικής αποθήκευσης που χρησιμοποιείται για το μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ μόνο για τη διάρκεια της διευκόλυνσης της παροχής μη επιγραμμικού ψηφιακού ευρώ στους πελάτες τους. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο αναγνωριστικός κωδικός της συσκευής μεμονωμένων χρηστών ψηφιακού ευρώ δεν μπορεί να συγκριθεί με τις πληροφορίες σχετικά με τον χρήστη ψηφιακού ευρώ με σκοπό την ταυτοποίηση του υποκειμένου των δεδομένων, εκτός από τους σκοπούς του άρθρου 37.
- (36) Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να παρέχει μια ομαλή εμπειρία πληρωμών. Τυχόν μέσα που μπορεί να χρησιμοποιήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τον περιορισμό της λειτουργίας αποθήκευσης αξίας του ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη αυτόν τον στόχο. Αυτοματοποιημένοι μηχανισμοί που συνδέουν έναν λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ με έναν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να καθιστούν δυνατή την απρόσκοπτη λειτουργία πληρωμών του ψηφιακού ευρώ, διασφαλίζοντας ότι οι συναλλαγές εκτελούνται επιτυχώς παρουσία ατομικών ορίων διακράτησης του ψηφιακού ευρώ που ενδέχεται να καταστούν δεσμευτικά από την πλευρά του πληρωτή ή του δικαιούχου. Ειδικότερα, οι χρήστες ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να μπορούν να κινούν μια πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, ακόμη και αν το ποσό των διακρατήσεων τους σε ψηφιακό ευρώ είναι χαμηλότερο από το ποσό της πράξης, κινητοποιώντας αυτόματα χρηματικά ποσά από λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ για τη συμπλήρωση του ποσού της πράξης (στο εξής: αντίστροφη λειτουργία «καταρράκτη»). Αντιστρόφως, οι χρήστες ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, ακόμη και αν το ποσό της πράξης υπερβαίνει το όριο που έχει τεθεί στις διακρατήσεις του σε ψηφιακό ευρώ, με αυτόματη μεταφορά των χρηματικών ποσών που υπερβαίνουν το όριο σε λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ (στο εξής: λειτουργία «καταρράκτη»). Οι εν λόγω λειτουργίες πληρωμών θα πρέπει να εγκρίνονται ρητά από τους χρήστες

ψηφιακού ευρώ. Όταν ο λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που τηρείται από έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών συνδέεται με λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ που τηρείται από άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να συνάπτουν συμφωνία που να προσδιορίζει τους αντίστοιχους ρόλους και τις αρμοδιότητές τους βάσει των κανόνων προστασίας των δεδομένων, καθώς και να συμφωνούν σχετικά με τα μέτρα ασφάλειας που απαιτούνται για την ασφαλή διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των δύο παρόχων υπηρεσιών πληρωμών.

- (37) Μολονότι τα μέσα που χρησιμοποιεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για τον περιορισμό της υπερβολικής χρήσης του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας αποσκοπούν στη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της χρηματοπιστωτικής διαμεσολάβησης, μπορούν ωστόσο να επηρεάσουν την κατεύθυνση της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και να αλληλεπιδράσουν με αυτήν. Ως εκ τούτου, τα εν λόγω μέσα θα πρέπει να εφαρμόζονται ομοιόμορφα σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, προκειμένου να διασφαλιστεί η χρήση του ψηφιακού ευρώ ως ενιαίου νομίσματος και ο ενιαίος χαρακτήρας της νομισματικής πολιτικής. Επιπλέον, η ομοιόμορφη εφαρμογή θα ήταν απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στην ευρωπαϊκή ενιαία αγορά ή να αποφευχθεί η υπερβολικά περίπλοκη επιβολή οποιουδήποτε μέσου μέσω των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών βάσει της διαμονής των χρηστών ψηφιακού ευρώ. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, το ψηφιακό ευρώ δεν θα πρέπει να παράγει τόκους για τους σκοπούς της χρήσης του ψηφιακού ευρώ πρωτίστως ως μέσου πληρωμής, με παράλληλο περιορισμό της χρήσης του ως μέσου αποθήκευσης αξίας.
- (38) Τα όρια στη χρήση του ψηφιακού ευρώ για τους χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι εκτός της ζώνης του ευρώ δεν θα πρέπει να είναι ευνοϊκότερα απ' ό,τι για τους χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι στη ζώνη του ευρώ, λαμβανομένων επίσης υπόψη ζητημάτων νομισματικής κυριαρχίας και χρηματοπιστωτικής σταθερότητας τόσο εντός όσο και εκτός της ζώνης του ευρώ.
- (39) Τυχόν όρια στη λειτουργία αποθήκευσης αξίας που αποφασίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να είναι δεσμευτικά και να εφαρμόζονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ. Παρότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα μπορούν να έχουν έναν ή περισσότερους λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ στον ίδιο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών ή σε διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, θα πρέπει να υπόκεινται σε ατομικό όριο διακράτησης το οποίο ένας χρήστης ψηφιακού ευρώ μπορεί να κατανείμει σε διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να προσφέρουν στους χρήστες ψηφιακού ευρώ τη δυνατότητα να τηρούν νόμιμα κοινό λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Στην περίπτωση αυτή, κάθε όριο διακράτησης που εφαρμόζεται στον κοινό λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να ισούται με το άθροισμα των κατανεμημένων ορίων διακράτησης των χρηστών ψηφιακού ευρώ. Όταν ένας λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ τηρείται νόμιμα από έναν μόνο χρήστη ψηφιακού ευρώ, αλλά είναι τεχνικά προσβάσιμος και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από περισσότερα πρόσωπα, βάσει de facto ή νομικής εντολής που δίνεται από τον χρήστη ψηφιακού ευρώ, κάθε όριο διακράτησης που εφαρμόζεται στον λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να παραμένει ίσο με το όριο διακράτησης που ορίζεται για έναν λογαριασμό

πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που τηρείται από έναν μόνο χρήστη ψηφιακού ευρώ, ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε καταστρατήγηση των ορίων διακράτησης.

- (40) Για να διασφαλιστεί η ευρεία πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και η ευρεία χρήση του, σύμφωνα με το καθεστώς του ως νόμιμου χρήματος, και για να υποστηριχθεί ο ρόλος του ως νομισματικού σημείου αναφοράς στη ζώνη του ευρώ, φυσικά πρόσωπα που κατοικούν στη ζώνη του ευρώ, φυσικά πρόσωπα που άνοιξαν λογαριασμό σε ψηφιακό ευρώ όταν κατοικούσαν στη ζώνη του ευρώ, αλλά δεν κατοικούν πλέον εκεί, καθώς και οι επισκέπτες, δεν θα πρέπει να χρεώνονται για βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι οι εν λόγω χρήστες ψηφιακού ευρώ δεν θα πρέπει να επιβαρύνονται με άμεσα τέλη για τη βασική τους πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και τη βασική χρήση του, συμπεριλαμβανομένης της μη επιβολής τελών για πράξεις ή άλλων προμηθειών που συνδέονται άμεσα με την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με τη βασική χρήση του ψηφιακού ευρώ. Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ δεν θα πρέπει να υποχρεούνται να διαθέτουν ή να ανοίγουν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ ή να αποδέχονται άλλα προϊόντα μη ψηφιακού ευρώ. Όταν ο χρήστης ψηφιακού ευρώ συμφωνεί με ένα πακέτο υπηρεσιών που περιλαμβάνει υπηρεσίες σε μη ψηφιακό ευρώ και βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να μπορεί να χρεώνει το εν λόγω πακέτο υπηρεσιών κατά τη διακριτική του ευχέρεια. Στην περίπτωση αυτή, δεν θα πρέπει να υπάρχει διαφοροποιημένη χρέωση για τις υπηρεσίες σε μη ψηφιακό ευρώ όταν προσφέρονται χωριστά ή στο πλαίσιο ενός πακέτου που περιλαμβάνει βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Όταν ο χρήστης ψηφιακού ευρώ ζητεί να λαμβάνει μόνο βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ από έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, οι εν λόγω υπηρεσίες δεν θα πρέπει να χρεώνονται, μεταξύ άλλων για τη λειτουργία «καταρράκτη» και την αντίστροφη λειτουργία «καταρράκτη», όταν ο χρήστης ψηφιακού ευρώ διαθέτει επίσης λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ σε άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να μπορούν να χρεώνουν τους χρήστες ψηφιακού ευρώ για πρόσθετες υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ πέραν των βασικών υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ.
- (41) Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή το Ευρωσύστημα δεν χρεώνουν τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται για την υποστήριξη της εκ μέρους τους παροχής υπηρεσιών ψηφιακού ευρώ σε χρήστες ψηφιακού ευρώ.
- (42) Δεδομένου ότι το ψηφιακό ευρώ αποτελεί μορφή ενιαίου νομίσματος με καθεστώς νόμιμου χρήματος, οι πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε υπερβολικά τέλη από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Ειδικότερα, η χορήγηση στο ψηφιακό ευρώ καθεστώτος νόμιμου χρήματος, με συνέπεια την υποχρεωτική αποδοχή, σημαίνει ότι οι έμποροι δεν θα έχουν άλλη επιλογή από το να αποδέχονται πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ. Επιπλέον, κάθε χρέωση ή τέλος ανά πράξη ή περίοδο μειώνει, άμεσα ή έμμεσα, την ονομαστική αξία των πληρωμών που λαμβάνονται, η οποία αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του καθεστώτος του νόμιμου χρήματος. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό ένα τέλος ή μια χρέωση, ως περιορισμός της ονομαστικής αξίας του ψηφιακού ευρώ, να είναι αντικειμενικά δικαιολογημένη και αναλογική προς τον στόχο της διασφάλισης της αποτελεσματικής χρήσης του ψηφιακού ευρώ ως μέσου πληρωμής με καθεστώς νόμιμου χρήματος.
- (43) Για να διασφαλιστεί ότι τα τέλη και οι χρεώσεις είναι ομοιόμορφα σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και αναλογικά, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να παρακολουθεί τακτικά το επίπεδό τους και, στη βάση αυτή, να δημοσιεύει τα

αντίστοιχα ποσά μαζί με επεξηγηματική έκθεση. Ένα μέγιστο τέλος ή χρέωση θα επιτρέπει τον ελεύθερο ανταγωνισμό μεταξύ μεσαζόντων κάτω από αυτό το επίπεδο. Τα τέλη ή οι χρεώσεις δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν το σχετικό κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε σχέση με πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, κάτι που αποτελεί αντικειμενικό στοιχείο, και μπορούν να περιλαμβάνουν εύλογο περιθώριο κέρδους. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να χρησιμοποιεί εκτίμηση του αντιπροσωπευτικού μέσου κόστους με το οποίο επιβαρύνονται οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να μπορεί να συλλέγει σχετικά στοιχεία από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Το σχετικό κόστος για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε σχέση με τις πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να βασίζεται στο κόστος με το οποίο επιβαρύνεται μια αντιπροσωπευτική ομάδα των πλέον αποδοτικών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σε ένα δεδομένο έτος. Οι αρμόδιες αρχές που ορίζονται από τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι υπεύθυνες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών με τα εν λόγω μέγιστα τέλη ή χρεώσεις.

- (44) Επιπλέον, για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική χρήση του ψηφιακού ευρώ, είναι σημαντικό τα τέλη ή οι χρεώσεις να μην είναι υψηλότερα από εκείνα που απαιτούνται για συγκρίσιμα ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμής. Τα διεθνή συστήματα καρτών που ρυθμίζονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/751 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰, τα εθνικά συστήματα καρτών και οι άμεσες πληρωμές στο σημείο αλληλεπίδρασης που παρέχονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να θεωρούνται συγκρίσιμα μέσα πληρωμών.
- (45) Δεδομένου ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ δεν θα είναι σε θέση να χρεώνουν τέλη σε φυσικά πρόσωπα για βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, ενδέχεται να απαιτείται τέλος μεταξύ ΠΥΠ για την παροχή αποζημίωσης στους εν λόγω παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για το κόστος διανομής. Το τέλος μεταξύ ΠΥΠ θα πρέπει να παρέχει επαρκή αποζημίωση για το κόστος διανομής τόσο των διανεμόντων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών όσο και των αποδεκτών παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου εύλογου περιθωρίου κέρδους.
- (46) Η διανομή του ψηφιακού ευρώ από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα εκτός της ζώνης του ευρώ θα συμβάλει στην προώθηση της διεθνούς χρήσης του ευρώ. Αυτό θα αποφέρει επίσης οφέλη στη ζώνη του ευρώ και σε άλλες οικονομίες, χάρη στη διευκόλυνση των διασυνοριακών πληρωμών για σκοπούς εμπορίου ή εμβασμάτων, σύμφωνα με την ατζέντα της G20.
- (47) Η υπερβολική διανομή του ψηφιακού ευρώ εκτός της ζώνης του ευρώ θα μπορούσε να έχει ανεπιθύμητο αντίκτυπο στο μέγεθος και τη σύνθεση του ενοποιημένου ισολογισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Οι επιπτώσεις στη νομισματική κυριαρχία και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα των χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ μπορεί επίσης να διαφέρουν ανάλογα με τη χρήση του ψηφιακού ευρώ εκτός της ζώνης του ευρώ. Οι επιπτώσεις

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 1).

αυτές θα μπορούσαν να είναι επιζήμιες σε περίπτωση που το ψηφιακό ευρώ αντικαταστήσει το τοπικό νόμισμα σε μεγάλο αριθμό εγχώριων συναλλαγών. Ειδικότερα, μια κατάσταση στην οποία το ψηφιακό ευρώ καθίσταται κυρίαρχο σε κράτος μέλος που δεν έχει νόμισμα το ευρώ, αντικαθιστώντας έτσι de facto το εθνικό νόμισμα, θα μπορούσε να επηρεάσει τα κριτήρια και τη διαδικασία υιοθέτησης της ζώνης του ευρώ που ορίζονται στο άρθρο 140 της ΣΛΕΕ. Για την αποφυγή ανεπιθύμητων επιπτώσεων και την πρόληψη κινδύνων για τη νομισματική κυριαρχία και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, τόσο εντός όσο και εκτός της ζώνης του ευρώ, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί η δυνατότητα της Ένωσης να συνάπτει συμφωνίες με τρίτες χώρες και η δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να συνάπτει ρυθμίσεις με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ και με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες τρίτων χωρών, προκειμένου να καθοριστούν οι όροι για την τακτική παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι εκτός της ζώνης του ευρώ. Οι εν λόγω συμφωνίες και ρυθμίσεις δεν θα πρέπει να καλύπτουν τους επισκέπτες στη ζώνη του ευρώ, στους οποίους οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που είναι εγκατεστημένοι στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο³¹, σύμφωνα με τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, μπορούν να παρέχουν απευθείας ψηφιακές υπηρεσίες πληρωμών σε ευρώ.

- (48) Η παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος που δεν έχει νόμισμα το ευρώ θα πρέπει να υπόκειται σε προηγούμενη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της εθνικής κεντρικής τράπεζας του κράτους μέλους που δεν έχει νόμισμα το ευρώ, κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους που δεν έχει νόμισμα το ευρώ. Σύμφωνα με τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι σε κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ είναι δυνατό να παρέχονται υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εγκατεστημένους στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.
- (49) Η παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες, εξαιρουμένων τρίτων χωρών ή εδαφών που διέπονται από νομισματική συμφωνία με την Ένωση, θα πρέπει να υπόκειται σε προηγούμενη συμφωνία μεταξύ της Ένωσης και της εν λόγω τρίτης χώρας. Αυτό θα πρέπει να ισχύει και για τα κράτη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο ή της σύμβασης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών. Η συμφωνία αυτή θα πρέπει να συμπληρώνεται από ρύθμιση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της εθνικής κεντρικής τράπεζας της τρίτης χώρας. Οι μεσάζοντες που είναι εγκατεστημένοι στην ίδια χώρα κατοικίας ή εγκατάστασης με τους χρήστες ψηφιακού ευρώ και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που είναι εγκατεστημένοι στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες. Οι μεσάζοντες που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε τρίτες χώρες θα πρέπει να υπόκεινται σε κατάλληλες ρυθμιστικές και εποπτικές απαιτήσεις, με στόχο να διασφαλίζεται ότι το ψηφιακό ευρώ, το οποίο είναι χρήμα κεντρικής τράπεζας, διανέμεται με ασφαλή και δέοντα τρόπο και δεν χρησιμοποιείται καταχρηστικά. Οι ρυθμιστικές και εποπτικές απαιτήσεις θα πρέπει να καθορίζονται στο πλαίσιο της

³¹ Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3).

σύναψης της διεθνούς συμφωνίας, βάσει αναλογικών, αντικειμενικών και ενιαίων κριτηρίων. Οι συμφωνίες και ρυθμίσεις με τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου που προσδιορίζονται σύμφωνα με τον κανονισμό *[να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση κανονισμού για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — COM/2021/421 final]* θα πρέπει να περιοριστούν, να ανασταλούν ή να τερματιστούν.

- (50) Η παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες ή εδάφη, στο πλαίσιο νομισματικής συμφωνίας με την Ένωση, θα πρέπει να διέπεται από νομισματικές συμφωνίες. Οι μεσάζοντες που είναι εγκατεστημένοι στην ίδια χώρα κατοικίας ή εγκατάστασης με τους χρήστες ψηφιακού ευρώ και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που είναι εγκατεστημένοι στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες ή εδάφη, βάσει νομισματικής συμφωνίας με την Ένωση.
- (51) Η χρήση του ψηφιακού ευρώ στις διασυναλλαγματικές πληρωμές θα συμβάλει επιπλέον στην προώθηση της διεθνούς χρήσης του ευρώ. Αυτό θα αποφέρει επίσης οφέλη στη ζώνη του ευρώ και σε άλλες οικονομίες, χάρη στη διευκόλυνση των διασυναλλαγματικών πληρωμών για σκοπούς εμπορίου ή εμβασμάτων, σύμφωνα με την ατζέντα της G20.
- (52) Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ, είτε κατοικούν ή είναι εγκατεστημένοι εντός της ζώνης του ευρώ είτε όχι, μπορεί επίσης να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν ή να κινούν διασυναλλαγματικές πληρωμές μεταξύ του ψηφιακού ευρώ και ενός τοπικού νομίσματος. Οι ρυθμίσεις που συνάπτονται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών στα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ και σε τρίτες χώρες θα πρέπει να καθορίζουν τους όρους πρόσβασης και χρήσης των διαλειτουργικών συστημάτων πληρωμών για τους σκοπούς των διασυναλλαγματικών πληρωμών που αφορούν το ψηφιακό ευρώ.
- (53) Οι συμφωνίες και ρυθμίσεις που σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ ή διασυναλλαγματικών πληρωμών που αφορούν το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να συνάπτονται σε εθελοντική βάση, κατά προτεραιότητα με κράτη μέλη εκτός της ζώνης του ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να συνεργάζεται με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ για τον σκοπό διασυναλλαγματικών πληρωμών που αφορούν το ψηφιακό ευρώ.
- (54) Ο τεχνικός σχεδιασμός του ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να το καταστήσει ευρέως προσβάσιμο και εύχρηστο για το ευρύ κοινό. Ο εν λόγω σχεδιασμός θα πρέπει, ειδικότερα, να στηρίζει την πρόσβαση για οικονομικά αποκλεισμένα άτομα ή άτομα που διατρέχουν κίνδυνο οικονομικού αποκλεισμού, άτομα με αναπηρία διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³² (ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα), άτομα με λειτουργικούς περιορισμούς που θα επωφελούνταν επίσης από την προσβασιμότητα, ή άτομα με περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες και ηλικιωμένους. Για τον σκοπό αυτό, το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να έχει χαρακτηριστικά χρήσης που να είναι απλά και

³² Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

εύκολα και να είναι επαρκώς προσβάσιμα μέσω ευρέος φάσματος συσκευών υλισμικού για την κάλυψη των αναγκών των διαφόρων ομάδων του πληθυσμού. Επιπλέον, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να παρέχουν στους χρήστες ψηφιακού ευρώ υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, ανεξάρτητα από το αν αυτοί οι χρήστες τηρούν λογαριασμούς πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ. Επιπλέον, θα πρέπει να επιτρέπεται στους εν λόγω χρήστες να τηρούν λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που είναι διαφορετικοί από εκείνους στους οποίους τηρούν λογαριασμούς πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ.

- (55) Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να στηρίζει τον προγραμματισμό των υπό όρους πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Ωστόσο, το ψηφιακό ευρώ δεν θα πρέπει να είναι «προγραμματιζόμενο χρήμα», δηλαδή μονάδες οι οποίες, λόγω εγγενώς καθορισμένων όρων δαπανών, είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν μόνο για την αγορά συγκεκριμένων ειδών αγαθών ή υπηρεσιών ή υπόκεινται σε προθεσμίες μετά τις οποίες δεν είναι πλέον δυνατό να χρησιμοποιηθούν. Οι υπό όρους πράξεις πληρωμής είναι πληρωμές που ενεργοποιούνται αυτόματα από λογισμικό που βασίζεται σε προκαθορισμένους και συμφωνηθέντες όρους. Οι υπό όρους πληρωμές δεν θα πρέπει να έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα τη χρήση του ψηφιακού ευρώ ως προγραμματιζόμενου χρήματος. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα μπορούσαν να αναπτύξουν διάφορους τύπους λογικής για την παροχή μιας σειράς υπό όρους πράξεων πληρωμής σε χρήστες ψηφιακού ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των αυτοματοποιημένων πράξεων πληρωμής για την τοποθέτηση ή την ανάληψη ψηφιακών ευρώ, των πάγιων εντολών πληρωμής που ενεργοποιούν αυτόματες πληρωμές συγκεκριμένου ποσού σε συγκεκριμένη ημερομηνία, και των πληρωμών μεταξύ μηχανών, όπου οι εν λόγω μηχανές έχουν προγραμματιστεί να ενεργοποιούν αυτόματα πληρωμές για δικά τους ανταλλακτικά μετά την παραγγελία τους, για τη χρέωση και την πληρωμή ηλεκτρικής ενέργειας υπό τους πλέον ευνοϊκούς όρους της αγοράς, για την πληρωμή ασφαλειών και τελών χρηματοδοτικής μίσθωσης και συντήρησης με βάση τη χρήση.
- (56) Για να διευκολυνθεί η χρήση του ψηφιακού ευρώ και η παροχή καινοτόμων υπηρεσιών, το Ευρωσύστημα θα πρέπει να στηρίζει την παροχή υπό όρους πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ. Πρώτον, ορισμένα είδη υπηρεσιών υπό όρους πληρωμών θα ήταν δυνατό να υποστηριχθούν μέσω λεπτομερών μέτρων, κανόνων και προτύπων που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να αναπτύξουν και να θέσουν σε λειτουργία διαλειτουργικές εφαρμογές που εκτελούν μια υπό όρους λογική. Θα μπορούσε να περιλαμβάνεται ένα σύνολο τεχνικών εργαλείων, όπως διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών. Δεύτερον, το Ευρωσύστημα θα μπορούσε να παράσχει πρόσθετες λειτουργίες στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ, οι οποίες είναι απαραίτητες για την παροχή υπηρεσιών υπό όρους πληρωμών στους χρήστες ψηφιακού ευρώ. Αυτό θα μπορούσε να διευκολύνει τη δέσμευση χρηματικών ποσών στην υποδομή διακανονισμού για μελλοντική εκτέλεση ορισμένων υπό όρους πληρωμών. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να προσαρμόζουν την επιχειρηματική λογική για τις υπό όρους πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ σύμφωνα με τα πρότυπα και τις διεπαφές προγραμματισμού εφαρμογών που μπορεί να εγκρίνει το Ευρωσύστημα για τη διευκόλυνση των εν λόγω πράξεων.
- (57) Τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας θα μπορούσαν να διευκολύνουν τις ψηφιακές πράξεις καθιστώντας δυνατή την επαλήθευση ταυτότητας, την ταυτοποίηση και την ανταλλαγή χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένων αδειών και πιστοποιητικών. Τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας αναμένεται να

συμβάλουν στην αποτελεσματική καθολική πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και στη χρήση του. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εκδώσουν ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας με βάση κοινά πρότυπα και πρακτικές που καθορίζονται στην εκτελεστική νομοθεσία. Το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας θα πρέπει να διαθέτει ισχυρές και ειδικές εγγυήσεις για τη διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, καθώς και υψηλού επιπέδου πιστοποίησης ασφάλειας. Ως εκ τούτου, οι λύσεις προσκηνίου που θα αναπτυχθούν από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις τεχνικές προδιαγραφές που διέπουν τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας. Με τον τρόπο αυτό θα καταστεί δυνατή η σχετική διαλειτουργικότητα με τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας, η οποία θα επιτρέψει την αξιοποίηση αυτών των οφελών. Βάσει της επιλογής του χρήστη, η διαλειτουργικότητα με το ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας θα πρέπει επίσης να καθιστά δυνατή την άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη βάσει του κανονισμού (ΕΕ) *[να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση κανονισμού για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — COM/2021/421 final]*. Επιπλέον, για την επίτευξη συνεκτικής εμπειρίας πελατών, οι μεσάζοντες θα μπορούσαν να επιλέξουν να ενσωματώσουν πλήρως τις υπηρεσίες προσκηνίου τους σε ψηφιακό ευρώ στις προδιαγραφές που διέπουν τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας.

- (58) Οι χρήστες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούν, να εντάσσονται στην υπηρεσία και να εγκρίνουν πληρωμές με ψηφιακό ευρώ χρησιμοποιώντας τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας. Ως εκ τούτου, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να υποχρεούνται να αποδέχονται τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας για την επαλήθευση τόσο των δυνητικών όσο και των υφιστάμενων ταυτοτήτων των πελατών, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) *[να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση κανονισμού για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — COM/2021/421 final]*. Για να διευκολυνθεί το άνοιγμα λογαριασμών σε ψηφιακό ευρώ σε ολόκληρη την Ένωση, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει επίσης να μπορούν να βασίζονται σε εγκεκριμένες βεβαιώσεις που παρέχονται από τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας, μεταξύ άλλων για την εξ αποστάσεως άσκηση δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει επίσης να αποδέχονται τη χρήση ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας αν ο πληρωτής επιθυμεί να χρησιμοποιήσει το πορτοφόλι για την έγκριση πληρωμών στο πλαίσιο πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ. Επιπλέον, για να διευκολυνθούν οι μη επιγραμμικές πληρωμές εγγύτητας σε ψηφιακό ευρώ, θα πρέπει να είναι δυνατή η χρήση των ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας για την αποθήκευση ψηφιακών ευρώ στη συσκευή πληρωμής.
- (59) Για να διευκολυνθεί η εναρμονισμένη εμπειρία των χρηστών, οι κανόνες, τα πρότυπα και οι διαδικασίες του ψηφιακού ευρώ που ενδεχομένως θα θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σύμφωνα με τις δικές της αρμοδιότητες, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε χρήστης ψηφιακού ευρώ είναι σε θέση να πραγματοποιεί πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ με οποιονδήποτε άλλο χρήστη ψηφιακού ευρώ σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, ανεξάρτητα από τους εμπλεκόμενους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και τις χρησιμοποιούμενες υπηρεσίες προσκηνίου. Για να μειωθεί ο κατακερματισμός της ευρωπαϊκής αγοράς πληρωμών λιανικής και να υποστηριχθεί ο ανταγωνισμός, η αποδοτικότητα και η καινοτομία στην εν λόγω αγορά, καθώς και η ανάπτυξη μέσω πληρωμών σε ολόκληρη την Ένωση σύμφωνα με τον στόχο της στρατηγικής πληρωμών λιανικής της Επιτροπής, το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να είναι συμβατό με ιδιωτικές ψηφιακές λύσεις

πληρωμών, με βάση λειτουργικές και τεχνικές συνέργειες. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να επιδιώξει να διασφαλίσει ότι το ψηφιακό ευρώ είναι συμβατό με ιδιωτικές λύσεις ψηφιακών πληρωμών στο σημείο αλληλεπίδρασης και στις πληρωμές μεταξύ προσώπων, όπου ο κατακερματισμός της ενωσιακής αγοράς πληρωμών λιανικής είναι επί του παρόντος σημαντικός. Η χρήση ανοικτών προτύπων, κοινών κανόνων και διαδικασιών, και ενδεχομένως κοινών υποδομών, θα μπορούσε να στηρίξει την εν λόγω συμβατότητα. Παρότι είναι δυνατό να αξιοποιηθούν υφιστάμενες λύσεις όταν αυτές κρίνονται κατάλληλες για τη διασφάλιση της εν λόγω συμβατότητας, ιδίως με σκοπό την ελαχιστοποίηση του συνολικού κόστους προσαρμογής, οι εν λόγω υφιστάμενες λύσεις δεν θα πρέπει να δημιουργούν αδικαιολόγητες εξαρτήσεις που θα μπορούσαν να αποτρέψουν την προσαρμογή του ψηφιακού ευρώ στις νέες τεχνολογίες ή θα ήταν ασύμβατες με τα χαρακτηριστικά του ψηφιακού ευρώ. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, και χωρίς να παρέχονται εκτελεστά δικαιώματα στους φορείς της αγοράς, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να επιδιώκει να διασφαλίσει ότι το ψηφιακό ευρώ είναι συμβατό με ιδιωτικές ψηφιακές λύσεις πληρωμών, με τη μέγιστη δυνατή επιμέλεια και όπου κρίνεται σκόπιμο.

- (60) Για τη διευκόλυνση της επίλυσης διαφορών, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να παρέχει στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και στους χρήστες ψηφιακού ευρώ τεχνική και λειτουργική υποστήριξη για την επίλυση διαφορών, τουλάχιστον όσον αφορά τεχνικές διαφορές και σχετικές με απάτη διαφορές (σε πρώιμο στάδιο). Στις τεχνικές διαφορές περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, περιπτώσεις στις οποίες το ποσό της πράξης διαφέρει, υπάρχουν επικαλύψεις ή δεν υπάρχει έγκριση ή προεπικύρωση. Οι σχετικές με απάτη διαφορές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, περιπτώσεις κλοπής ταυτότητας, υποκλοπής ταυτότητας εμπόρου και προϊόντων παραποίησης/απομίμησης.
- (61) Για την πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και τη χρήση του στο πλαίσιο των υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, θα πρέπει να παρέχονται στους χρήστες ψηφιακού ευρώ υπηρεσίες προσκηνίου. Οι εν λόγω χρήστες θα πρέπει να έχουν δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ μέσω των υπηρεσιών προσκηνίου που παρέχονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να μπορούν να επιλέξουν να βασιστούν σε υπηρεσίες προσκηνίου που παρέχονται από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, ιδίως στην περίπτωση που το κόστος ανάπτυξης και λειτουργίας των υπηρεσιών προσκηνίου, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμογών, είναι δυσανάλογο. Στις περιπτώσεις που οι χρήστες ψηφιακού ευρώ μπορούν να επιλέξουν μεταξύ διαφορετικών υπηρεσιών προσκηνίου, η απόφαση για την επιλογή μιας δεδομένης υπηρεσίας προσκηνίου θα πρέπει τελικά να εναπόκειται στους εν λόγω χρήστες και δεν θα πρέπει να επιβάλλεται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Στο πλαίσιο αυτό, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν στους χρήστες ψηφιακού ευρώ τη δυνατότητα πρόσβασης και χρήσης υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ μέσω των υπηρεσιών προσκηνίου που παρέχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ΕΚΤ δεν έχει πρόσβαση στην ταυτότητα μεμονωμένων χρηστών ψηφιακού ευρώ μέσω της λύσης προσκηνίου της.

- (62) Για να αποφευχθεί η παρέμβαση στις σχέσεις πελατών των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών και στον ρόλο τους στη διανομή του ψηφιακού ευρώ, οι λύσεις προσκηνίου που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να περιορίζονται στην παροχή διεπαφής μεταξύ των χρηστών ψηφιακού ευρώ και των υποδομών πληρωμών των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών. Ειδικότερα, το Ευρωσύστημα δεν θα έχει συμβατική σχέση με τους χρήστες ψηφιακού ευρώ, ακόμη και αν οι εν λόγω χρήστες χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες προσκηνίου που παρέχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η ΕΚΤ και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ΕΚΤ δεν έχει πρόσβαση στην ταυτότητα μεμονωμένων χρηστών ψηφιακού ευρώ μέσω της λύσης προσκηνίου της.
- (63) Για να καταστεί δυνατή η ομαλή εμπειρία των χρηστών, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν στους χρήστες ψηφιακού ευρώ υπηρεσίες προσκηνίου ώστε να έχουν πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και να το χρησιμοποιούν θα πρέπει να μεριμνούν ώστε οι χρήστες ψηφιακού ευρώ να μπορούν εύκολα και γρήγορα να έχουν πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και να το χρησιμοποιούν. Ειδικότερα, οι λογαριασμοί πληρωμών με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να επισημαίνονται σαφώς με τη χρήση του επίσημου λογότυπου του ψηφιακού ευρώ. Οι λογαριασμοί πληρωμών με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να είναι προσβάσιμοι μέσω μίας από τις κύριες σελίδες του δικτυακού τόπου ή μιας εφαρμογής, ή οποιασδήποτε άλλης υπηρεσίας προσκηνίου, επί ίσοις όροις με τους μη λογαριασμούς πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ.
- (64) Για να εξασφαλιστεί ο άμεσος διακανονισμός, τόσο οι επιγραμμικές όσο και οι μη επιγραμμικές πράξεις σε ψηφιακό ευρώ, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της προσθήκης και της αφαίρεσης χρηματικών ποσών, και ως λειτουργία «καταρράκτη» και αντίστροφης λειτουργίας «καταρράκτη», θα πρέπει να διακανονίζονται αμέσως, σε λίγα μόλις δευτερόλεπτα, υπό κανονικές συνθήκες. Ο διακανονισμός των επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να πραγματοποιείται στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ που έχει εγκρίνει το Ευρωσύστημα. Οι επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να διακανονίζονται εντός δευτερολέπτων, όπως ορίζεται στις λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο τελικός διακανονισμός των επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να επιτυγχάνεται κατά τη στιγμή της καταγραφής των σχετικού ψηφιακών ευρώ του πληρωτή και του δικαιούχου στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ που έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ανεξάρτητα από το αν τα ψηφιακά ευρώ καταγράφονται ως υπόλοιπα διακρατήσεων ή μονάδες αξίας, ή ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία. Η υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να επιδιώκει να διασφαλίσει την προσαρμογή στις νέες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού.
- (65) Λόγω της έλλειψης συνδεσιμότητας δικτύου, ο διακανονισμός των μη επιγραμμικών πληρωμών εγγύτητας σε ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να πραγματοποιείται στην τοπική αποθήκευση της συσκευής πληρωμής των πληρωτών και των δικαιούχων αντίστοιχα. Οι μη επιγραμμικές πληρωμές εγγύτητας σε ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να διακανονίζονται εντός δευτερολέπτων, όπως ορίζεται στις λειτουργικές και τεχνικές απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ο τελικός διακανονισμός θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά τη στιγμή της επικαιροποίησης των αρχείων των σχετικών διακρατήσεων σε ψηφιακό ευρώ στις συσκευές τοπικής αποθήκευσης του πληρωτή και του δικαιούχου, αντίστοιχα, ανεξάρτητα από το αν τα ψηφιακά ευρώ

καταγράφονται ως υπόλοιπα διακρατήσεων ή μονάδες αξίας, ή ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία.

- (66) Δεδομένου ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν είναι μέρη σε πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ μεταξύ δύο χρηστών ψηφιακού ευρώ, οι πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ δεν ενέχουν συστημικούς κινδύνους και, ως εκ τούτου, δεν δικαιολογείται ο χαρακτηρισμός τους ως συστήματος όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) της οδηγίας 98/26/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³³. Οι πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να διακανονίζονται εντός δευτερολέπτων και, ως εκ τούτου, δεν θα πρέπει να επιτρέπονται επιλογές συμψηφισμού.
- (67) Για λόγους συμβατικής ελευθερίας και για τη διασφάλιση του ανταγωνισμού, οι χρήστες ψηφιακού ευρώ θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μεταφέρουν τους λογαριασμούς πληρωμών τους σε ψηφιακό ευρώ σε διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Κατόπιν αιτήματος των χρηστών ψηφιακού ευρώ, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει στη συνέχεια να παρέχουν τη δυνατότητα μεταφοράς λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, με παράλληλη διατήρηση των ίδιων αναγνωριστικών κωδικών λογαριασμού. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες ένας πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν μπορεί να εκτελέσει αυτήν την εργασία, μεταξύ άλλων λόγω απώλειας των σχετικών δεδομένων που αφορούν τον λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα πρέπει να μπορεί να εγκρίνει τη μεταφορά λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, ώστε ο νέος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που έχει οριστεί από τον χρήστη ψηφιακού ευρώ να μπορεί να ανακτήσει τις πληροφορίες σχετικά με τις διακρατήσεις σε ψηφιακό ευρώ του χρήστη ψηφιακού ευρώ και να ολοκληρώσει τη μεταφορά λογαριασμού χωρίς να βασίζεται στον μη διαθέσιμο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών. Η διαδικασία αυτή θα πρέπει να επιτρέπει σε έναν χρήστη ψηφιακού ευρώ να συνεχίσει να έχει πρόσβαση στις διακρατήσεις του σε ψηφιακό ευρώ μέσω του νέου ορισθέντος παρόχου υπηρεσιών πληρωμών. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν θα έχει κανέναν επιχειρησιακό ρόλο στη μεταφορά λογαριασμού πληρωμών τόσο σε συνθήκες ομαλής λειτουργίας όσο και σε εξαιρετικές περιπτώσεις.
- (68) Η πρόληψη της απάτης από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών είναι απαραίτητη για την προστασία των πολιτών που χρησιμοποιούν το ψηφιακό ευρώ, για την ακεραιότητα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία στο πλαίσιο πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, καθώς και για τη διασφάλιση της ομαλής και αποδοτικής λειτουργίας του ψηφιακού ευρώ. Η πρόληψη της απάτης διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη διατήρηση της εμπιστοσύνης στο ενιαίο νόμισμα. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να θεσπίσει γενικό μηχανισμό εντοπισμού και πρόληψης της απάτης για τη στήριξη των δραστηριοτήτων διαχείρισης της απάτης που ασκούνται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών σε επιγραμμικές πράξεις πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Ένας γενικός μηχανισμός εντοπισμού και πρόληψης της απάτης παρέχει μια σειρά βασικών λειτουργιών για τον εντοπισμό μορφών απάτης τις οποίες ένας μεμονωμένος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν θα μπορούσε να εντοπίσει μόνος του. Συχνά, ένας πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν έχει πλήρη εικόνα όλων των στοιχείων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στον έγκαιρο εντοπισμό της απάτης. Ωστόσο, ο εν λόγω εντοπισμός

³³ Οδηγία 98/26/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 1998 σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιολογίων.

μπορεί να καταστεί αποτελεσματικότερος με πληροφορίες σχετικά με δυνητικά δόλιες δραστηριότητες που προέρχονται από άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών. Αυτή η γενική λειτουργία εντοπισμού της απάτης υπάρχει σε συγκρίσιμα συστήματα πληρωμών και είναι απαραίτητη για την επίτευξη αποδεδειγμένα χαμηλών ποσοστών απάτης, προκειμένου να διατηρηθεί το ψηφιακό ευρώ ασφαλές τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους εμπόρους. Η διαβίβαση πληροφοριών μεταξύ ΠΥΠ και ο μηχανισμός εντοπισμού και πρόληψης της απάτης θα πρέπει να υπόκεινται σε προηγμένα μέτρα ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι μεμονωμένοι χρήστες ψηφιακού ευρώ δεν εντοπίζονται από τον κεντρικό μηχανισμό εντοπισμού και πρόληψης της απάτης.

- (69) Για την επεξεργασία των επιγραμμικών ή μη επιγραμμικών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, είναι σημαντικό οι πάροχοι υπηρεσιών προσκηνίου για το ψηφιακό ευρώ και οι εκδότες ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας να έχουν πρόσβαση σε τεχνολογίες επικοινωνίας κοντινού πεδίου (NFC) σε κινητές συσκευές. Σε αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται ιδίως, αλλά όχι αποκλειστικά, κεραίες NFC και τα λεγόμενα ασφαλή στοιχεία κινητών συσκευών [π.χ.: καθολική κάρτα ολοκληρωμένου κυκλώματος (UICC), ενσωματωμένο ασφαλές στοιχείο (eSE) και microSD κ.λπ.]. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι, όποτε απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών σε ψηφιακό ευρώ, οι κατασκευαστές πρωτότυπου εξοπλισμού κινητών συσκευών ή οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών δεν θα αρνούνται την πρόσβαση σε κεραίες και ασφαλή στοιχεία NFC. Το χρήμα κεντρικής τράπεζας με καθεστώς νόμιμου χρήματος θα πρέπει να είναι ευρέως προσβάσιμο. Για να διασφαλιστεί αυτό και στην ψηφιακή οικονομία, οι πάροχοι υπηρεσιών προσκηνίου για το ψηφιακό ευρώ και οι φορείς εκμετάλλευσης ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας δικαιούνται να αποθηκεύουν λογισμικό σε σχετικό υλισμικό κινητών συσκευών, προκειμένου να καταστούν τεχνικά εφικτές οι συναλλαγές με ψηφιακό ευρώ τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου. Για τον σκοπό αυτό, οι κατασκευαστές πρωτότυπου εξοπλισμού κινητών συσκευών και οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών θα πρέπει να υποχρεούνται να παρέχουν πρόσβαση με δίκαιους, εύλογους και αμερόληπτους όρους σε όλα τα συστατικά στοιχεία υλισμικού και λογισμικού, όταν αυτό απαιτείται για τις επιγραμμικές και μη επιγραμμικές συναλλαγές με ψηφιακό ευρώ. Σε κάθε περίπτωση, οι εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης θα είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν επαρκή χωρητικότητα σε σχετικά χαρακτηριστικά υλισμικού και λογισμικού σε κινητές συσκευές για την επεξεργασία επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ και για την αποθήκευση ψηφιακών ευρώ σε κινητές συσκευές για μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ. Η υποχρέωση αυτή θα πρέπει να ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1925, το οποίο υποχρεώνει τους πυλωρούς να παρέχουν, δωρεάν, αποτελεσματική διαλειτουργικότητα με τα χαρακτηριστικά λειτουργικού συστήματος, υλισμικού ή λογισμικού κινητών συσκευών και πρόσβαση σε αυτά για τους σκοπούς της διαλειτουργικότητας, υποχρέωση η οποία ισχύει για υφιστάμενα και νέα ψηφιακά μέσα πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου του ψηφιακού ευρώ.
- (70) Τα δικαιώματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποτελούν θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως τόνισε το

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων³⁴, το υψηλό επίπεδο προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης των Ευρωπαίων στο μελλοντικό ψηφιακό ευρώ. Αυτό συνάδει επίσης με τις αρχές δημόσιας πολιτικής της G7 για τα ψηφιακά νομίσματα κεντρικών τραπεζών λιανικής. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για λόγους συμμόρφωσης και στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679³⁵ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1715³⁶, καθώς και, κατά περίπτωση, με την οδηγία 2002/58/ΕΚ³⁷.

- (71) Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει ως εκ τούτου σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στα αναγκαία για τη διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του ψηφιακού ευρώ. Το ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να είναι διαθέσιμο χωρίς σύνδεση στο διαδίκτυο, με επίπεδο προστασίας της ιδιωτικής ζωής έναντι των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών το οποίο θα είναι συγκρίσιμο με τις αναλήψεις τραπεζογραμματίων από αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές. Ο διακανονισμός συναλλαγών με ψηφιακό ευρώ θα πρέπει να σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε ούτε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ούτε οι εθνικές κεντρικές τράπεζες να μπορούν να αποδώσουν δεδομένα σε έναν ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο χρήστη ψηφιακού ευρώ.
- (72) Η προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και η προστασία των δεδομένων εξ ορισμού θα πρέπει να ενσωματωθούν σε όλα τα συστήματα επεξεργασίας δεδομένων που αναπτύσσονται και χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να υπόκειται σε κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του υποκειμένου των δεδομένων. Οι εν λόγω εγγυήσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ιδίως για τη διασφάλιση της τήρησης των αρχών προστασίας των δεδομένων που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1715, συμπεριλαμβανομένης της ελαχιστοποίησης των δεδομένων και του περιορισμού του σκοπού.
- (73) Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα πρέπει να μπορούν να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον βαθμό που είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση καθηκόντων τα οποία είναι ουσιώδη για την ορθή λειτουργία του ψηφιακού ευρώ. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, οι δραστηριότητες επεξεργασίας θα πρέπει να θεωρούνται νόμιμες όσον αφορά το

³⁴ Δήλωση σχετικά με τις επιλογές σχεδιασμού για ένα ψηφιακό ευρώ από την άποψη της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων, η οποία εκδόθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2022.

³⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

³⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

³⁷ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

ψηφιακό ευρώ, αν και στον βαθμό που είναι αναγκαίες για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση στην οποία υπόκειται ο υπεύθυνος επεξεργασίας σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της επιβολής ορίων διακράτησης, της έναρξης της προσθήκης και της αφαίρεσης χρηματικών ποσών των διακρατήσεων ενός χρήστη και της διαχείρισης συσκευών τοπικής αποθήκευσης για τις μη επιγραμμικές πληρωμές με ψηφιακό ευρώ αποτελούν καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος που είναι απαραίτητα για την προστασία των πολιτών που χρησιμοποιούν το ψηφιακό ευρώ, καθώς και για τη σταθερότητα και την ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θα είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσον αφορά τα εν λόγω καθήκοντα. Επιπλέον, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τη συμμόρφωση με υφιστάμενα καθήκοντα δημοσίου συμφέροντος ή για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση που θεσπίζεται στο ενωσιακό δίκαιο και ισχύει για τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/2366. Τα καθήκοντα αυτά αφορούν την παροχή υπηρεσιών πληρωμών και την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που σχετίζονται με τη φορολογία και τη φοροαποφυγή, καθώς και τη διαχείριση λειτουργικών κινδύνων και κινδύνων για την ασφάλεια σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/255.

- (74) Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την επαλήθευση του κατά πόσον οι χρήστες περιλαμβάνονται σε κατάλογο προσώπων ή οντοτήτων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα τα οποία έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Η επεξεργασία των ονομάτων και των αναγνωριστικών κωδικών λογαριασμού πληρωμών φυσικών προσώπων είναι αναλογική και αναγκαία για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με περιοριστικά μέτρα που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ και προβλέπουν τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων ή την απαγόρευση της διάθεσης κεφαλαίων ή οικονομικών πόρων.
- (75) Οι μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ είναι πληρωμές που πραγματοποιούνται σε μικρή φυσική απόσταση («διά ζώσης»). Έχουν ομοιότητες με τις συναλλαγές σε μετρητά και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με παρόμοιο τρόπο όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής. Ως εκ τούτου, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν θα πρέπει να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, αλλά μόνο δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που σχετίζονται με την κατάθεση ή την ανάληψη ψηφιακών ευρώ από λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ για τη φόρτωσή τους στις συσκευές τοπικής αποθήκευσης ή από τις συσκευές τοπικής αποθήκευσης στους λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ. Περιλαμβάνεται ο αναγνωριστικός κωδικός των συσκευών τοπικής αποθήκευσης που οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών αποδίδουν σε χρήστη ψηφιακού ευρώ που κατέχει μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ. Αυτό το επίπεδο προστασίας της ιδιωτικής ζωής θα είναι συγκρίσιμο με τις αναλήψεις τραπεζογραμματίων από αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές, όταν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σχετικά με την ταυτότητα του χρήστη και δεδομένα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιήθηκαν οι πράξεις προσθήκης και αφαίρεσης χρηματικών ποσών. Αυτό

σημαίνει ότι δεν θα πρέπει να πραγματοποιείται παρακολούθηση των δεδομένων συναλλαγών για τις μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ.

- (76) Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση καθηκόντων τα οποία είναι ουσιώδη για την ορθή λειτουργία του ψηφιακού ευρώ. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς του διακανονισμού πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ και η διαχείριση της ασφάλειας και της ακεραιότητας της υποδομής του ψηφιακού ευρώ αποτελούν καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος που είναι ουσιώδη για την προστασία των πολιτών που χρησιμοποιούν το ψηφιακό ευρώ, καθώς και για τη σταθερότητα και την ακεραιότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης. Το καθήκον της διατήρησης της ασφάλειας και της ακεραιότητας της υποδομής του ψηφιακού ευρώ περιλαμβάνει δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διασφάλιση της σταθερότητας και της επιχειρησιακής ανθεκτικότητας του ψηφιακού ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες θα είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσον αφορά τα καθήκοντα αυτά. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες θα επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τα εν λόγω καθήκοντα χρησιμοποιώντας προηγμένα μέτρα ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, όπως η ψευδωνυμοποίηση ή η κρυπτογράφηση, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για την άμεση ταυτοποίηση ενός συγκεκριμένου χρήστη ψηφιακού ευρώ.
- (77) Για τον σκοπό της επιβολής των ορίων διακράτησης και της διασφάλισης της έκτακτης μεταφοράς λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης κατόπιν αιτήματος του χρήστη ψηφιακού ευρώ, είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα ενιαίο σημείο πρόσβασης για τους αναγνωριστικούς κωδικούς χρήστη ψηφιακού ευρώ και τα σχετικά όρια διακράτησης σε ψηφιακό ευρώ, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποδοτική λειτουργία του ψηφιακού ευρώ σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ, δεδομένου ότι οι χρήστες ψηφιακού ευρώ μπορεί να διατηρούν λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε διάφορα κράτη μέλη. Κατά τη δημιουργία του ενιαίου σημείου πρόσβασης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ελαχιστοποιείται στο απολύτως αναγκαίο και ότι ενσωματώνεται η προστασία των δεδομένων ήδη από τον σχεδιασμό και εξ ορισμού. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες θα πρέπει να εξετάζουν, κατά περίπτωση και για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου παραβίασης δεδομένων, το ενδεχόμενο χρήσης αποκεντρωμένης αποθήκευσης δεδομένων.
- (78) Με τη δέσμη μέτρων για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 21 Ιουλίου 2021³⁸ (στο εξής: δέσμη μέτρων ΚΕΧ), η Επιτροπή πρότεινε τη σημαντική

³⁸ Πρόταση κανονισμού σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας [COM(2021) 420 final]: πρόταση οδηγίας σχετικά με τη θέσπιση των μηχανισμών που θα πρέπει να εφαρμόσουν τα κράτη μέλη για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και για την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 [COM(2021) 423 final]: πρόταση κανονισμού για τη σύσταση αρχής της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (AMLA) [COM(2021) 421

ενίσχυση των κανόνων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (στο εξής: ΚΕΧ) σε ολόκληρη την Ένωση. Σύμφωνα με τον εν λόγω στόχο και προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων ΚΕΧ/ΧΤ στο ψηφιακό ευρώ, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει ότι οι επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ υπόκεινται στις απαιτήσεις ΚΕΧ/ΧΤ που ορίζονται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849.

- (79) Για να διευκολυνθεί η ευρεία υιοθέτηση του ψηφιακού ευρώ, είναι σημαντικό οι μελλοντικοί ψηφιακοί χρήστες του ευρώ να μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που παρέχονται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών με εναρμονισμένο τρόπο σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο, με την επιφύλαξη της προσέγγισης κινδύνου στην οποία βασίζεται η δέσμη μέτρων ΚΕΧ, η αρχή της Ένωσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (στο εξής: ΑΚΕΧ) να συμπεριλάβει το άνοιγμα λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ στα ρυθμιστικά τεχνικά της πρότυπα για τη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη. Για συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις χαμηλού κινδύνου, η ΑΚΕΧ θα πρέπει να προσδιορίζει σχετικά μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας τα οποία θα πρέπει να εφαρμόζουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών. Η ΑΚΕΧ θα πρέπει να δώσει προτεραιότητα στην ανάπτυξη των εν λόγω ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων.
- (80) Σε αντίθεση με τις μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, οι επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ δεν περιορίζονται στις πράξεις φυσικής εγγύτητας και είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά χρηματικών ποσών εξ αποστάσεως μεταξύ χρηστών ψηφιακού ευρώ. Όσον αφορά τις επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, τα ψηφιακά νομίσματα των κεντρικών τραπεζών θα μπορούσαν να παρουσιάζουν μεγαλύτερους κινδύνους ΚΕΧ/ΧΤ απ' ό,τι τα μετρητά, καθώς θα λειτουργούσαν ως μέσο του οποίου η ρευστότητα είναι παρόμοια με εκείνη των μετρητών, αλλά χωρίς τους περιορισμούς φορητότητας που ενέχουν τα μετρητά. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να οριστεί ότι μια επιγραμμική πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ πρέπει να υπόκειται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁹.
- (81) Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή των απαιτήσεων περί νόμιμου χρήματος και σε συνάρτηση με τις τεχνολογικές εξελίξεις, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να συμπληρώσει τον παρόντα κανονισμό με την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων όσον αφορά πρόσθετες εξαιρέσεις από την υποχρεωτική αποδοχή και τα είδη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την εθνική κεντρική τράπεζα και τους παρόχους υπηρεσιών υποστήριξης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Κατά την προετοιμασία και τη σύνταξη κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή θα πρέπει να μεριμνά για την ταυτόχρονη,

---

final]· και πρόταση αναδιατύπωσης του κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 για την επέκταση των απαιτήσεων ιχνηλασιμότητας στα κρυπτοστοιχεία [COM(2021) 422 final]

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και περί κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1781/2006 (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 1).

έγκαιρη και ορθή διαβίβαση των σχετικών εγγράφων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

- (82) Παρότι οι μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ έχουν ομοιότητες με τις συναλλαγές σε μετρητά και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με παρόμοιο τρόπο όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής, η επιβολή συγκεκριμένων ορίων διακράτησης και συναλλαγών για τις μη επιγραμμικές πληρωμές εγγύτητας είναι απαραίτητη για τον μετριασμό των κινδύνων ΚΕΧ/ΧΤ.
- (83) Για να εξασφαλιστούν ομοιόμορφοι όροι εφαρμογής των ορίων διακράτησης και συναλλαγών για τις μη επιγραμμικές πληρωμές εγγύτητας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁰. Θα πρέπει να χρησιμοποιείται η διαδικασία εξέτασης για την έκδοση των εκτελεστικών πράξεων που καθορίζουν τα όρια συναλλαγών και διακράτησης του μη επιγραμμικού ψηφιακού ευρώ, δεδομένου ότι οι εν λόγω πράξεις συμβάλλουν στην καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- (84) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, είναι αναγκαίο και σκόπιμο για την επίτευξη του βασικού στόχου της διασφάλισης της χρήσης του ευρώ ως ενιαίου νομίσματος σε μια ψηφιοποιημένη οικονομία να θεσπιστούν κανόνες που αφορούν ιδίως το καθεστώς νόμιμου χρήματος, τη διανομή, τη χρήση και τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του. Ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (85) Ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων κλήθηκαν να γνωμοδοτήσουν σύμφωνα με το άρθρο 42 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴¹ και υπέβαλαν κοινή γνώμη στις [XX XX 2023].

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1 *Αντικείμενο*

Με σκοπό την προσαρμογή του ευρώ στις τεχνολογικές αλλαγές και τη διασφάλιση της χρήσης του ως ενιαίου νομίσματος, ο παρών κανονισμός θεσπίζει το ψηφιακό ευρώ και ορίζει κανόνες που αφορούν ιδίως το καθεστώς του ως νόμιμου χρήματος, τη διανομή, τη χρήση και τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά του.

⁴⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

⁴¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39).

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «ψηφιακό ευρώ»: η ψηφιακή μορφή του ενιαίου νομίσματος που διατίθεται σε φυσικά και νομικά πρόσωπα·
2. «πιστωτικό ίδρυμα»: το πιστωτικό ίδρυμα όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴².
3. «πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ»: πράξη η έναρξη της οποίας διενεργείται από πληρωτή ή για λογαριασμό του ή από τον δικαιούχο και συνίσταται στη διάθεση, μεταβίβαση ή ανάληψη ψηφιακών ευρώ, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε υποκείμενη υποχρέωση μεταξύ πληρωτή και δικαιούχου·
4. «χρήστης ψηφιακού ευρώ»: κάθε πρόσωπο που χρησιμοποιεί υπηρεσία πληρωμών με ψηφιακό ευρώ υπό την ιδιότητα του πληρωτή, του δικαιούχου ή και των δύο·
5. «λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ»: λογαριασμός που τηρείται από έναν ή περισσότερους χρήστες ψηφιακού ευρώ σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών με σκοπό την πρόσβαση σε ψηφιακό ευρώ που είναι καταγεγραμμένο στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ ή σε μη επιγραμμική συσκευή ψηφιακού ευρώ και για την έναρξη ή λήψη επιγραμμικών ή μη επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, και ανεξάρτητα από την τεχνολογία και τη δομή των δεδομένων·
6. «ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας»: τα πορτοφόλια που ορίζονται στο άρθρο 6α του κανονισμού (EUDIWR) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 όσον αφορά τη θέσπιση πλαισίου για την ευρωπαϊκή ψηφιακή ταυτότητα — COM(2021) 281 final]·
7. «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών»: πάροχος υπηρεσιών πληρωμών όπως ορίζεται στο άρθρο 4 σημείο 11) της οδηγίας 2015/2366·
8. «υπηρεσία πληρωμών με ψηφιακό ευρώ»: οποιαδήποτε από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που αναφέρονται στο παράρτημα I·
9. «πληρωτής»: κάθε πρόσωπο που διαθέτει λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ και επιτρέπει εντολή πληρωμής από τον εν λόγω λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ·
10. «δικαιούχος»: κάθε πρόσωπο που είναι ο τελικός αποδέκτης χρηματικών ποσών τα οποία αποτελούν αντικείμενο πράξης πληρωμής με ψηφιακό ευρώ·
11. «προσθήκη χρηματικών ποσών» (funding): η διαδικασία με την οποία χρήστης ψηφιακού ευρώ αποκτά ψηφιακά ευρώ, ως αντάλλαγμα για μετρητά ή άλλα χρηματικά ποσά, δημιουργώντας άμεση ευθύνη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή εθνικής κεντρικής τράπεζας έναντι του εν λόγω χρήστη ψηφιακού ευρώ·
12. «αφαίρεση χρηματικών ποσών» (defunding): η διαδικασία με την οποία ψηφιακός χρήστης ευρώ ανταλλάσσει ψηφιακό ευρώ με μετρητά ή άλλα χρηματικά ποσά·

⁴² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 1).

13. «εθνική κεντρική τράπεζα»: η εθνική κεντρική τράπεζα κράτους μέλους με νόμισμα το ευρώ·
14. «επιγραμμική πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ»: πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ κατά την οποία ο διακανονισμός πραγματοποιείται στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ·
15. «μη επιγραμμική πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ»: πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, που πραγματοποιείται σε φυσική εγγύτητα, κατά την οποία η έγκριση και ο διακανονισμός πραγματοποιούνται στις συσκευές τοπικής αποθήκευσης τόσο του πληρωτή όσο και του δικαιούχου·
16. «κατοικία»: ο τόπος στον οποίο ένα φυσικό πρόσωπο διαμένει νόμιμα στην Ένωση, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 2) της οδηγίας 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴³·
17. «υπό όρους πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ»: πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ η οποία πραγματοποιείται αυτόματα με την εκπλήρωση προκαθορισμένων όρων που έχουν συμφωνηθεί από τον πληρωτή και τον δικαιούχο·
18. «προγραμματιζόμενο χρήμα»: μονάδες ψηφιακού χρήματος με εγγενή λογική που περιορίζει την πλήρη ανταλλαξιμότητα κάθε μονάδας·
19. «υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ»: η υποδομή διακανονισμού του ψηφιακού ευρώ την οποία έχει εγκρίνει το Ευρωσύστημα·
20. «υπηρεσία προσκηνίου»: όλα τα συστατικά στοιχεία τα οποία είναι αναγκαία για την παροχή υπηρεσιών σε χρήστες ψηφιακού ευρώ που αλληλεπιδρούν μέσω καθορισμένων διεπαφών με λύσεις παρασκηνίου και άλλες υπηρεσίες προσκηνίου·
21. «τρίτη χώρα»: χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
22. «επισκέπτης»: φυσικό πρόσωπο που δεν διαθέτει κατοικία ή διαμονή σε κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και το οποίο ταξιδεύει και διαμένει σε ένα από τα εν λόγω κράτη μέλη, μεταξύ άλλων για τουριστικούς, επιχειρηματικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς και για σκοπούς κατάρτισης·
23. «κράτος μέλος που δεν έχει νόμισμα το ευρώ»: κράτος μέλος για το οποίο το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει ότι πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 140 της ΣΛΕΕ·
24. «επιβάρυνση εμπόρου για την παρεχόμενη υπηρεσία»: τέλος που καταβάλλεται από τον δικαιούχο πληρωμής σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών κατά την αποδοχή πράξης πληρωμής με ψηφιακό ευρώ·
25. «συγκρίσιμο ψηφιακό μέσο πληρωμής»: ψηφιακό μέσο πληρωμής, συμπεριλαμβανομένης της πληρωμής με χρεωστική κάρτα και της άμεσης πληρωμής στο σημείο αλληλεπίδρασης, εξαιρουμένων όμως της μεταφοράς πίστωσης και της άμεσης χρέωσης που δεν πραγματοποιούνται στο σημείο αλληλεπίδρασης·
26. «μεταφορά λογαριασμών πληρωμών»: κατόπιν αιτήματος χρήστη ψηφιακού ευρώ, η μεταφορά από έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών σε άλλον είτε πληροφοριών σχετικά με το σύνολο ή μέρος των υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ,

⁴³ Οδηγία 2014/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών, την αλλαγή λογαριασμού πληρωμών και την πρόσβαση σε λογαριασμούς πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 214).

συμπεριλαμβανομένων των επαναλαμβανόμενων πληρωμών, που εκτελούνται σε λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, είτε των διακρατήσεων σε ψηφιακό ευρώ από έναν λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ στον άλλο, ή και των δύο, με ή χωρίς κλείσιμο του πρώην λογαριασμού πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, με παράλληλη διατήρηση του ίδιου αναγνωριστικού κωδικού λογαριασμού·

27. «αναγνωριστικός κωδικός χρήστη»: μοναδικός αναγνωριστικός κωδικός που δημιουργείται από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που διανέμει το ψηφιακό ευρώ, ο οποίος διαφοροποιεί αδιαμφισβήτητα, για τους σκοπούς του επιγραμμικού ψηφιακού ευρώ, τους χρήστες ψηφιακού ευρώ, αλλά δεν μπορεί να αποδοθεί σε ταυτοποιήσιμο φυσικό ή νομικό πρόσωπο από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες·
28. «ψευδώνυμο χρήστη»: μοναδικός ψευδωνυμοποιημένος αναγνωριστικός κωδικός που χρησιμοποιείται για την προστασία της ταυτότητας του χρήστη κατά την επεξεργασία πληρωμών με ψηφιακό ευρώ και μπορεί να αποδοθεί μόνο σε ταυτοποιήσιμο φυσικό ή νομικό πρόσωπο από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που διανέμει το ψηφιακό ευρώ ή από τον χρήστη ψηφιακού ευρώ·
29. «εξακρίβωση ταυτότητας χρήστη»: μοναδική πληροφορία που δημιουργείται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που διανέμει το ψηφιακό ευρώ και η οποία, μαζί με τον αναγνωριστικό κωδικό χρήστη, επιτρέπει σε χρήστη ψηφιακού ευρώ να αποδείξει την κυριότητα των επιγραμμικών διακρατήσεων σε ψηφιακό ευρώ που έχουν καταγραφεί στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ·
30. «πάροχοι υπηρεσιών υποστήριξης»: μία ή περισσότερες οντότητες, οριζόμενες από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, οι οποίες παρέχουν σε όλους τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ υπηρεσίες οι οποίες αποσκοπούν στη διευκόλυνση της ομαλής λειτουργίας των πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ·
31. «κινητή συσκευή»: συσκευή που παρέχει στους χρήστες ψηφιακού ευρώ τη δυνατότητα να χορηγούν άδεια για επιγραμμικές ή μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, συμπεριλαμβανομένων ιδίως έξυπνων τηλεφώνων, ταμπλετών, έξυπνων ρολογιών και φορητών συσκευών κάθε είδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΘΕΣΠΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΥΡΩ

Άρθρο 3

Θέσπιση του ψηφιακού ευρώ

Το ψηφιακό ευρώ θεσπίζεται ως η ψηφιακή μορφή του ενιαίου νομίσματος.

Άρθρο 4

Έκδοση του ψηφιακού ευρώ

1. Σύμφωνα με τις Συνθήκες, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση του ψηφιακού ευρώ και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να εκδίδουν το ψηφιακό ευρώ.
2. Το ψηφιακό ευρώ αποτελεί άμεση ευθύνη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή των εθνικών κεντρικών τραπεζών έναντι των χρηστών ψηφιακού ευρώ.

Άρθρο 5
Εφαρμοστέο δίκαιο

1. Το ψηφιακό ευρώ διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, οι οποίες συμπληρώνονται από τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις που η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει σύμφωνα με τα άρθρα 11, 33, 34, 35 και 38, καθώς και από τις εκτελεστικές πράξεις που η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει σύμφωνα με το άρθρο 37.
2. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, το ψηφιακό ευρώ διέπεται επίσης από τα λεπτομερή μέτρα, τους κανόνες και τα πρότυπα που μπορεί να εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στο πλαίσιο των δικών της αρμοδιοτήτων. Όταν τα εν λόγω λεπτομερή μέτρα, κανόνες και πρότυπα έχουν αντίκτυπο στην προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των ατόμων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ζητεί τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων πριν από την έγκρισή τους.
3. Σύμφωνα με το άρθρο 4 σημείο 25 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, όπως αντικαταστάθηκε από την οδηγία (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά – COM/2023/366 final] και τον κανονισμό (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση κανονισμού για τις υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά – COM/2023/367 final] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της XX/XX/2023, οι διατάξεις της εν λόγω οδηγίας εφαρμόζονται στις πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1230 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2021, για τις διασυνοριακές πληρωμές στην Ένωση, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση κανονισμού για την παροχή υπηρεσιών σε ψηφιακό ευρώ από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που έχουν συσταθεί σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμιμο το ευρώ – COM/2023/368 final], οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού εφαρμόζονται στις πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ.
5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 37 του παρόντος κανονισμού, η οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών, εφαρμόζονται στις πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ.

Άρθρο 6
Αρμόδιες αρχές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν μία ή περισσότερες αρμόδιες αρχές για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το κεφάλαιο III και το άρθρο 17 στο έδαφός τους. Ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή, αναφέροντας κάθε ενδεχόμενο καταμερισμό λειτουργιών και καθηκόντων.

Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παράβασης του κεφαλαίου III και του άρθρου 17 και λαμβάνουν όλα

τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την εφαρμογή των κανόνων αυτών, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας των αρμόδιων αρχών να έχουν πρόσβαση στα αναγκαία δεδομένα. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή αμελλητί και την ενημερώνουν αμελλητί σχετικά με κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους.

2. Η οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25 Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, όπως αντικαταστάθηκε από την οδηγία (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση οδηγίας για τις υπηρεσίες πληρωμών και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικού χρήματος στην εσωτερική αγορά – COM/2023/366 final], διέπει την εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές, το καθεστώς κυρώσεων και τις εποπτικές ρυθμίσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών προέλευσης και των κρατών μελών υποδοχής, όσον αφορά τη συμμόρφωση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών προς τις υποχρεώσεις τους δυνάμει των κεφαλαίων IV, V, VI και VII του παρόντος κανονισμού.
3. Η οδηγία (ΕΕ) 2015/849, όπως αντικαταστάθηκε από την οδηγία (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — COM/2021/423 final] διέπει την εποπτεία από τις αρμόδιες αρχές, το καθεστώς κυρώσεων και τις εποπτικές ρυθμίσεις μεταξύ των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών προέλευσης και των κρατών μελών υποδοχής, όσον αφορά τις δραστηριότητες των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σε σχέση με το ψηφιακό ευρώ για τον σκοπό της διασφάλισης της συμμόρφωσης με το κεφάλαιο IX του κανονισμού (ΕΕ) [x] για τη θέσπιση του ψηφιακού ευρώ.
4. Για τους σκοπούς της εποπτείας της συμμόρφωσης με τα κεφάλαια IV, V και VII του παρόντος κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται κατάλληλα μέτρα για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τη διαθεσιμότητα και τα χαρακτηριστικά του ψηφιακού ευρώ και τις δυνατότητες πρόσβασης στο ψηφιακό ευρώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ **ΝΟΜΙΜΟ ΧΡΗΜΑ**

Άρθρο 7 *Καθεστώς νόμιμου χρήματος*

1. Το ψηφιακό ευρώ έχει καθεστώς νόμιμου χρήματος.
2. Το καθεστώς νόμιμου χρήματος του ψηφιακού ευρώ συνεπάγεται την υποχρεωτική αποδοχή του, στην ονομαστική αξία, με δυνατότητα εκπλήρωσης υποχρέωσης προς πληρωμή.
3. Σύμφωνα με την υποχρεωτική αποδοχή του ψηφιακού ευρώ, ο δικαιούχος πληρωμής δεν αρνείται το ψηφιακό ευρώ που προσφέρεται για την εξόφληση οφειλής.
4. Σύμφωνα με την αποδοχή του ψηφιακού ευρώ στην ονομαστική του αξία, η χρηματική αξία του ψηφιακού ευρώ που προσφέρεται για την εξόφληση οφειλής ισούται με την αξία της χρηματικής οφειλής. Απαγορεύονται οι πρόσθετες επιβαρύνσεις για εξόφληση οφειλής με χρήση του ψηφιακού ευρώ.

5. Σύμφωνα με τη δυνατότητα του ψηφιακού ευρώ για εκπλήρωση υποχρέωσης προς πληρωμή, ο πληρωτής είναι σε θέση να εκπληρώσει υποχρέωσή του για πληρωμή προσφέροντας ψηφιακό ευρώ στον δικαιούχο.

Άρθρο 8

Εδαφικό πεδίο εφαρμογής του καθεστώτος νόμιμου χρήματος

1. Το ψηφιακό ευρώ έχει καθεστώς νόμιμου χρήματος για τις μη επιγραμμικές πληρωμές χρηματικής οφειλής σε ευρώ που πραγματοποιούνται εντός της ζώνης του ευρώ.
2. Το ψηφιακό ευρώ έχει καθεστώς νόμιμου χρήματος για τις επιγραμμικές πληρωμές χρηματικής οφειλής σε ευρώ προς δικαιούχο που κατοικεί ή είναι εγκατεστημένος στη ζώνη του ευρώ.

Άρθρο 9

Εξαιρέσεις από την υποχρέωση αποδοχής του ψηφιακού ευρώ

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 παράγραφος 3 και το άρθρο 8, ο δικαιούχος πληρωμής δικαιούται να αρνηθεί το ψηφιακό ευρώ σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν ο δικαιούχος είναι επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους ή της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. EUR, ή είναι μη κερδοσκοπική νομική οντότητα όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 18) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁴, εκτός αν δέχεται συγκρίσιμα ψηφιακά μέσα πληρωμής·
- β) όταν η άρνηση διατυπώνεται καλόπιστα και όταν η εν λόγω άρνηση βασίζεται σε νόμιμους και προσωρινούς λόγους σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας λόγω συγκεκριμένων περιστάσεων που εκφεύγουν του ελέγχου του δικαιούχου·
- γ) όταν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο που ενεργεί στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας·
- δ) όταν, πριν από την πληρωμή, ο δικαιούχος έχει συμφωνήσει με τον πληρωτή να χρησιμοποιηθεί διαφορετικό μέσο πληρωμής, με την επιφύλαξη του άρθρου 10.

Για τους σκοπούς του στοιχείου β), το βάρος να αποδείξει ότι συντρέχουν νόμιμοι και προσωρινοί λόγοι σε μια συγκεκριμένη περίπτωση και ότι η άρνηση ήταν αναλογική φέρει ο δικαιούχος.

Άρθρο 10

Απαγόρευση του μονομερούς αποκλεισμού πληρωμών με ψηφιακό ευρώ

Οι δικαιούχοι πληρωμής που υπόκεινται στην υποχρέωση αποδοχής του ψηφιακού ευρώ δεν χρησιμοποιούν συμβατικούς όρους που δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης ή εμπορικές πρακτικές που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό της χρήσης του ψηφιακού ευρώ από τους πληρωτές χρηματικών οφειλών σε

⁴⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσιου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

ευρώ. Οι εν λόγω συμβατικοί όροι ή εμπορικές πρακτικές δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τον πληρωτή. Ένας συμβατικός όρος θεωρείται ότι δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης, όταν έχει συνταχθεί εκ των προτέρων και όταν ο πληρωτής, εκ των πραγμάτων, δεν μπόρεσε να επηρεάσει το περιεχόμενό του, ιδίως στα πλαίσια μιας σύμβασης προσχώρησης.

Άρθρο 11

Πρόσθετες εξαιρέσεις που επιπίπτουν στο νομισματικό δίκαιο

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό προσδιορίζοντας πρόσθετες εξαιρέσεις, που επιπίπτουν στο νομισματικό δίκαιο, από την αρχή της υποχρεωτικής αποδοχής. Οι εξαιρέσεις αυτές δικαιολογούνται από στόχο δημόσιου συμφέροντος και είναι αναλογικές προς τον σκοπό αυτό, δεν υπονομεύουν την αποτελεσματικότητα του καθεστώτος νόμιμου χρήματος του ψηφιακού ευρώ και επιτρέπονται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν διαθέσιμα άλλα μέσα για την πληρωμή χρηματικών οφειλών. Κατά την κατάρτιση των εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Άρθρο 12

Αλληλεπίδραση μεταξύ του ψηφιακού ευρώ και των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ

1. Το ψηφιακό ευρώ είναι μετατρέψιμο με τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ με αντιστοιχία ένα προς ένα.
2. Οι δικαιούχοι χρηματικής οφειλής σε ευρώ αποδέχονται πληρωμές με ψηφιακό ευρώ σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, ανεξάρτητα από το αν αποδέχονται πληρωμές σε τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση σχετικά με το καθεστώς νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ – COM/2023/364 final]. Όταν η αποδοχή των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ και του ψηφιακού ευρώ είναι υποχρεωτική σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και του κανονισμού (ΧΧΧ σχετικά με το καθεστώς νόμιμου χρήματος των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ), ο πληρωτής έχει δικαίωμα να επιλέξει το μέσο πληρωμής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV ΔΙΑΝΟΜΗ

Άρθρο 13

Πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών

1. Στο πλαίσιο της οδηγίας 2015/2366, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που ορίζονται στο παράρτημα Ι σε:
  - α) φυσικά και νομικά πρόσωπα που διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ·
  - β) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που άνοιξαν λογαριασμό σε ψηφιακό ευρώ κατά τον χρόνο που διέμεναν ή ήταν εγκατεστημένα στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, αλλά δεν διαμένουν ή δεν είναι εγκατεστημένα πλέον σε αυτά τα κράτη μέλη·

- γ) επισκέπτες·
- δ) φυσικά και νομικά πρόσωπα που διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 18·
- ε) φυσικά και νομικά πρόσωπα που διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων εδαφών στο πλαίσιο νομισματικής συμφωνίας με την Ένωση, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα άρθρα 19 και 20.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να επιβάλει χρονικούς περιορισμούς στην πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και στη χρήση του για τους χρήστες ψηφιακού ευρώ που αναφέρονται στα στοιχεία β) και γ), υπό τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 16 παράγραφος 2. Τα εν λόγω χρονικά πλαίσια καθορίζονται σε σχέση με το καθεστώς κατοίκου ή επισκέπτη των χρηστών ψηφιακού ευρώ.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α), στους κατοίκους περιλαμβάνονται τόσο οι πολίτες της Ένωσης όσο και οι υπήκοοι τρίτων χωρών που απολαύουν δικαιωμάτων διαμονής βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης ή της εθνικής νομοθεσίας.

2. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού κατά την έννοια της οδηγίας 2015/2366 παρέχουν στους χρήστες ψηφιακών ευρώ τη δυνατότητα να προσθέτουν χρηματικά ποσά χειροκίνητα ή αυτόματα στους λογαριασμούς πληρωμών τους με ψηφιακό ευρώ ή να αφαιρούν χρηματικά ποσά από αυτούς τους λογαριασμούς από ή προς λογαριασμούς πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ ή τραπεζογραμμάτια και κέρματα σε ευρώ σε περίπτωση που πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει υπηρεσίες μετρητών, με την επιφύλαξη τυχόν περιορισμών τους οποίους μπορεί να θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σύμφωνα με το άρθρο 16 του παρόντος κανονισμού.
3. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θέτουν στη διάθεση των χρηστών ψηφιακού ευρώ λειτουργίες προσθήκης και αφαίρεσης χρηματικών ποσών:
  - α) ανά πάσα στιγμή, σε συνεχή βάση, όταν η προσθήκη και η αφαίρεση χρηματικών ποσών πραγματοποιούνται μέσω λογαριασμών πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ·
  - β) όταν ένας πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει υπηρεσίες μετρητών όπου η προσθήκη και η αφαίρεση χρηματικών ποσών πραγματοποιούνται μέσω τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ.
4. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού κατά την έννοια της οδηγίας 2015/2366 παρέχουν στους χρήστες ψηφιακού ευρώ τη δυνατότητα:
  - α) αυτόματης αφαίρεσης προς λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ των ποσών σε ψηφιακό ευρώ που υπερβαίνουν τυχόν περιορισμούς που μπορεί να θεσπίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σύμφωνα με το άρθρο 16, όταν λαμβάνεται επιγραμμική πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ·
  - β) πραγματοποίησης επιγραμμικής πράξης πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, όταν το ποσό της πράξης υπερβαίνει τις διακρατήσεις τους σε ψηφιακό ευρώ.

Για τους σκοπούς των στοιχείων α) και β), και κατόπιν προηγούμενης έγκρισης από τους χρήστες ψηφιακού ευρώ, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών συνδέουν κάθε λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ με έναν ενιαίο λογαριασμό πληρωμών σε

μη ψηφιακό ευρώ που ορίζεται από τους χρήστες ψηφιακού ευρώ. Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ επιτρέπεται να τηρούν τον εν λόγω ορισθέντα λογαριασμό πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε διαφορετικό πάροχο υπηρεσιών πληρωμών από εκείνον στον οποίο τηρείται ένας δεδομένος λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ.

5. Το ψηφιακό ευρώ που διανέμεται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών είναι μετατρέψιμο σε λογιστικό και ηλεκτρονικό χρήμα εκφρασμένο σε ευρώ με αντιστοιχία ένα προς ένα.
6. Για τους σκοπούς των υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, οι χρήστες ψηφιακού ευρώ συνάπτουν συμβατική σχέση μόνο με ΠΥΠ. Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ δεν έχουν καμία συμβατική σχέση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.
7. Οι χρήστες ψηφιακού ευρώ μπορούν να διαθέτουν έναν ή περισσότερους λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, οι οποίοι τηρούνται στον ίδιο ή σε διαφορετικούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.
8. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θέτουν στη διάθεση του κοινού δωρεάν προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τα ειδικά χαρακτηριστικά των υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ και τους όρους διανομής τους.

Άρθρο 14

Πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ

1. Για τους σκοπούς της διανομής του ψηφιακού ευρώ στα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α), τα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών όπως αναφέρονται στα σημεία 1), 2) ή 3) του παραρτήματος I της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 παρέχουν στα εν λόγω πρόσωπα, κατόπιν αιτήματος των πελατών τους, όλες τις βασικές υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που αναφέρονται στο παράρτημα II.
2. Για τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α), τα οποία δεν διαθέτουν λογαριασμό σε μη ψηφιακό ευρώ, στην πρόσβαση των καταναλωτών σε λογαριασμό σε ψηφιακό ευρώ με βασικές υπηρεσίες εφαρμόζεται το κεφάλαιο IV της οδηγίας 2014/92/ΕΕ σχετικά με την πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, με εξαίρεση τα άρθρα 17 και 18.
3. Τα κράτη μέλη ορίζουν τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο στ) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 ή τα γραφεία ταχυδρομικών επιταγών που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο γ) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 για τα εξής:
  - α) παροχή βασικών υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο α) τα οποία δεν τηρούν ή δεν επιθυμούν να τηρούν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ·
  - β) παροχή βασικών υπηρεσιών ψηφιακών πληρωμών και παροχή στήριξης για ψηφιακή ένταξη, η οποία παρέχεται διά ζώσης σε μικρή φυσική απόσταση σε άτομα με αναπηρία, λειτουργικούς περιορισμούς ή περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και σε ηλικιωμένους.
4. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 3 παρέχουν στήριξη για ψηφιακή ένταξη σε άτομα με αναπηρία, λειτουργικούς περιορισμούς ή περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και σε ηλικιωμένους. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 στοιχείο β), η στήριξη για την ψηφιακή ένταξη

περιλαμβάνει ειδική βοήθεια για την απόκτηση λογαριασμού σε ψηφιακό ευρώ και τη χρήση όλων των βασικών υπηρεσιών σε ψηφιακό ευρώ.

5. Η αρχή της Ένωσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (στο εξής: AMLA) που συστάθηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση κανονισμού για τη σύσταση αρχής της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας («AMLA») – (COM/2021/421 final)] και η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών εκδίδουν από κοινού κατευθυντήριες γραμμές που προσδιορίζουν την αλληλεπίδραση μεταξύ των απαιτήσεων ΚΕΧ/ΧΤ και της παροχής βασικών υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, με ιδιαίτερη έμφαση στην οικονομική ένταξη ευάλωτων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των αιτούντων άσυλο ή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας, των ατόμων χωρίς σταθερή διεύθυνση ή των υπηκόων τρίτων χωρών που δεν έχουν λάβει άδεια διαμονής, αλλά των οποίων η απέλαση είναι αδύνατη για νομικούς ή πραγματικούς λόγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΥΡΩ ΩΣ ΜΕΣΟΥ

ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΩΣ ΜΕΣΟΥ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Άρθρο 15 *Αρχές*

1. Προκειμένου να δοθεί στα φυσικά και νομικά πρόσωπα η δυνατότητα να έχουν πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και να το χρησιμοποιούν, και με σκοπό τον καθορισμό και την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής και τη συμβολή σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, η χρήση του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς.
2. Με σκοπό τη διασφάλιση της αποτελεσματικής χρήσης του ψηφιακού ευρώ ως μέσου πληρωμής με νόμιμο χρήμα και την αποφυγή υπερβολικών επιβαρύνσεων για τους εμπόρους που υπόκεινται στην υποχρέωση αποδοχής του ψηφιακού ευρώ δυνάμει του κεφαλαίου II, με παράλληλη παροχή αποζημίωσης για το σχετικό κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών για την παροχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, το επίπεδο των επιβαρύνσεων ή προμηθειών που πρέπει να καταβάλλουν τα φυσικά πρόσωπα ή οι έμποροι σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, ή μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, υπόκειται σε περιορισμούς.

Άρθρο 16

Περιορισμοί στη χρήση του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 15 παράγραφος 1, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αναπτύσσει μέσα για τον περιορισμό της χρήσης του ψηφιακού ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας και αποφασίζει σχετικά με τις παραμέτρους και τη χρήση τους, σύμφωνα με το πλαίσιο που ορίζεται στο παρόν άρθρο. Οι ΠΥΠ που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών εξυπηρέτησης λογαριασμού κατά την έννοια της οδηγίας 2015/2366 σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 1 εφαρμόζουν τους περιορισμούς αυτούς στους λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ.
2. Οι παράμετροι και η χρήση των μέσων που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

- a) διαφυλάσσουν τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1, ιδίως τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα·
  - β) διασφαλίζουν τη χρηστικότητα και την αποδοχή του ψηφιακού ευρώ ως μέσου νόμιμου χρήματος·
  - γ) τηρούν την αρχή της αναλογικότητας.
3. Οι παράμετροι και η χρήση των μέσων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και ομοιόμορφα σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ.
  4. Τυχόν όρια διακράτησης επί λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 ισχύουν τόσο για τις μη επιγραμμικές όσο και για τις επιγραμμικές διακρατήσεις. Όταν ένας χρήστης ψηφιακού ευρώ χρησιμοποιεί τόσο μη επιγραμμικό όσο και επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ, το όριο που ισχύει για το επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ ισούται με το συνολικό όριο που καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μείον το όριο διακράτησης για το μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ που καθορίζεται από τους χρήστες ψηφιακού ευρώ. Ένας χρήστης ψηφιακού ευρώ μπορεί να ορίζει το όριο των επιγραμμικών διακρατήσεών του σε οποιοδήποτε ποσό μεταξύ του μηδενός και του ορίου διακράτησης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 37.
  5. Οι επισκέπτες στη ζώνη του ευρώ, όπως αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχείο γ), και τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχεία β), δ) και ε) υπόκεινται σε όρια όσον αφορά τη χρήση του ευρώ ως μέσου αποθήκευσης αξίας που δεν υπερβαίνουν εκείνα που εφαρμόζονται στην πράξη στη ζώνη του ευρώ για φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ. Οι παράμετροι και η χρήση των μέσων εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και ομοιόμορφα σε όλα τα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ. Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με τη χρήση των μέσων στα εν λόγω κράτη μέλη και τον καθορισμό των παραμέτρων, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα διαβουλεύεται με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ.
  6. Σε περίπτωση που ένας χρήστης ψηφιακού ευρώ διαθέτει πολλαπλούς λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, ο χρήστης ψηφιακού ευρώ διευκρινίζει στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στους οποίους τηρούνται οι λογαριασμοί πληρωμών με ψηφιακό ευρώ τον τρόπο κατανομής του ατομικού ορίου διακράτησης μεταξύ των διαφόρων λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ.
  7. Όταν ένας λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ τηρείται από περισσότερους του ενός χρήστες του ψηφιακού ευρώ, κάθε όριο διακράτησης επί του σχετικού λογαριασμού πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 ισούται με το άθροισμα των ατομικών ορίων διακράτησης που κατανέμονται στους χρήστες του.
  8. Στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, το ψηφιακό ευρώ δεν παράγει τόκους.

Άρθρο 17

Τέλη για τις υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 15 παράγραφος 2, με την επιφύλαξη τυχόν προμηθειών που χρεώνονται για άλλες υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν χρεώνουν τέλη σε φυσικά πρόσωπα, όπως αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και γ), για την παροχή των

βασικών υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που αναφέρονται στο παράρτημα 2.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 15 παράγραφος 2, κάθε επιβάρυνση εμπόρου για την παρεχόμενη υπηρεσία ή τέλος μεταξύ ΠΥΠ σε σχέση με πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ συμμορφώνεται με την αρχή της αναλογικότητας. Οποιαδήποτε επιβάρυνση εμπόρου για την παρεχόμενη υπηρεσία ή τέλος μεταξύ ΠΥΠ δεν υπερβαίνει το χαμηλότερο από τα ακόλουθα δύο ποσά:
  - α) το σχετικό κόστος με το οποίο επιβαρύνονται οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών για την παροχή πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, συμπεριλαμβανομένου εύλογου περιθωρίου κέρδους·
  - β) τέλη ή χρεώσεις που ζητούνται για συγκρίσιμα ψηφιακά μέσα πληρωμής.
3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα παρακολουθεί τακτικά τις πληροφορίες που είναι σημαντικές για τους σκοπούς των ποσών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και δημοσιεύει περιοδικά τα ποσά που προκύπτουν από την εν λόγω παρακολούθηση με επεξηγηματική έκθεση.
4. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να απαιτεί από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών να παρέχουν όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και να επαληθεύουν τη συμμόρφωση με αυτό. Κάθε ζητούμενη πληροφορία αποστέλλεται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών εντός της προθεσμίας που ορίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να απαιτεί την πιστοποίηση των εν λόγω πληροφοριών από ανεξάρτητο ελεγκτή.
5. Η μεθοδολογία που θα αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για την παρακολούθηση και τον υπολογισμό των ποσών που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 βασίζεται στις ακόλουθες παραμέτρους:
  - α) το ποσό των προμηθειών μεταξύ ΠΥΠ και των επιβαρύνσεων των εμπόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) βασίζεται στο σχετικό κόστος που προκύπτει για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ από τους πλέον οικονομικά αποδοτικούς παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που αντιπροσωπεύουν συλλογικά το ένα τέταρτο του ψηφιακού ευρώ που διανέμεται σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ σε ένα δεδομένο έτος, όπως δηλώνεται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, συμπεριλαμβανομένου εύλογου περιθωρίου κέρδους·
  - β) το εύλογο περιθώριο κέρδους που περιλαμβάνεται στο μέγιστο ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) υπολογίζεται με βάση το περιθώριο κέρδους των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που χρεώνουν το χαμηλότερο περιθώριο κέρδους και αντιπροσωπεύουν συλλογικά το ένα τέταρτο του ψηφιακού ευρώ που διανέμεται στη ζώνη του ευρώ σε ένα δεδομένο έτος, όπως δηλώνεται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών·
  - γ) το ποσό των προμηθειών μεταξύ ΠΥΠ και των επιβαρύνσεων των εμπόρων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β) βασίζεται σε αντιπροσωπευτική ομάδα παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν συγκρίσιμα ψηφιακά μέσα πληρωμών στη ζώνη του ευρώ·
  - δ) τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 2 είναι ομοίμορφα και εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ.

6. Η επιβάρυνση εμπόρου είναι η μόνη επιβάρυνση ανά συναλλαγή που μπορούν να επιβάλλουν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών στους εμπόρους. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δεν χρεώνουν τους εμπόρους για την προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών του ψηφιακού ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 4. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών συμπεριλαμβάνουν το κόστος που συνδέεται με την προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών στο σχετικό κόστος που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο α).
7. Δεν επιβάλλεται τέλος μεταξύ ΠΥΠ για την προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών του ψηφιακού ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΥΡΩ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΝΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Άρθρο 18

Διανομή του ψηφιακού ευρώ σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών μπορούν να διανέμουν το ψηφιακό ευρώ σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος που δεν έχει νόμισμα το ευρώ μόνον αν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η εθνική κεντρική τράπεζα του εν λόγω κράτους μέλους έχουν υπογράψει σχετική συμφωνία.
2. Η υπογραφή της συμφωνίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 υπόκειται σε όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - α) το κράτος μέλος που δεν έχει νόμισμα το ευρώ έχει κοινοποιήσει στα άλλα κράτη μέλη, στην Επιτροπή και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα την αίτηση για παροχή πρόσβασης και χρήσης του ψηφιακού ευρώ σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στο εν λόγω κράτος μέλος.
  - β) στην αίτησή του, το κράτος μέλος που δεν έχει νόμισμα το ευρώ έχει αναλάβει:
    - i) να διασφαλίζει ότι η εθνική κεντρική τράπεζά του συμμορφώνεται με οποιουδήποτε κανόνες, κατευθυντήριες γραμμές, οδηγίες ή αιτήματα που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε σχέση με το ψηφιακό ευρώ·
    - ii) να διασφαλίζει ότι η εθνική κεντρική τράπεζά του παρέχει όλες τις πληροφορίες σχετικά με την πρόσβαση και τη χρήση του ψηφιακού ευρώ στο εν λόγω κράτος μέλος, τις οποίες μπορεί να ζητήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
  - γ) το κράτος μέλος που δεν έχει νόμισμα το ευρώ έχει θεσπίσει όλα τα εθνικά νομοθετήματα που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της τήρησης των σχετικών απαιτήσεων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή των κανόνων και προτύπων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2.

3. Η συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 προσδιορίζει τα αναγκαία μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής, καθώς και τις περιπτώσεις στις οποίες η συμφωνία μπορεί να περιοριστεί, να ανασταλεί ή να καταγγελθεί.
4. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζουν τους περιορισμούς που θέτει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 4 σχετικά με τη χρήση του ψηφιακού ευρώ από φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτη μέλη που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ, οι οποίοι ισχύουν στα εν λόγω κράτη μέλη.

Άρθρο 19

Διανομή του ψηφιακού ευρώ σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες

1. Το ψηφιακό ευρώ μπορεί να διανεμηθεί σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες μόνον αν η Ένωση και η οικεία τρίτη χώρα έχουν υπογράψει προηγούμενη σχετική συμφωνία.
2. Το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Επιτροπής και αφού ζητήσει τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αποφασίζει σχετικά με τις ρυθμίσεις για τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη της συμφωνίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1, εφόσον πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - α) η τρίτη χώρα διασφαλίζει ότι:
    - i) η εθνική κεντρική τράπεζά της και, κατά περίπτωση, η εθνική αρμόδια αρχή της συμμορφώνονται με οποιουδήποτε κανόνες, κατευθυντήριες γραμμές, οδηγίες ή αιτήματα που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε σχέση με το ψηφιακό ευρώ·
    - ii) η εθνική κεντρική τράπεζά της και, κατά περίπτωση, η εθνική αρμόδια αρχή της παρέχουν όλες τις πληροφορίες σχετικά με τη χρήση του ψηφιακού ευρώ στην εν λόγω τρίτη χώρα τις οποίες μπορεί να ζητήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα·
  - β) η τρίτη χώρα έχει θεσπίσει όλα τα εθνικά νομοθετήματα που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της τήρησης των κανόνων και των προτύπων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό ή θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2.
  - γ) η τρίτη χώρα διασφαλίζει ότι οι μεσάζοντες που είναι εγκατεστημένοι ή δραστηριοποιούνται στην τρίτη χώρα και διανέμουν το ψηφιακό ευρώ υπόκεινται σε εποπτικές και κανονιστικές απαιτήσεις, οι οποίες είναι τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες που ισχύουν για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση.
3. Η συμφωνία μεταξύ της Ένωσης και της τρίτης χώρας προσδιορίζει τα αναγκαία μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής, καθώς και τις περιπτώσεις στις οποίες η συμφωνία μπορεί να περιοριστεί, να ανασταλεί ή να καταγγελθεί, ιδίως όταν η τρίτη χώρα έχει χαρακτηριστεί ως τρίτη χώρα με σημαντικές στρατηγικές ανεπάρκειες στο εθνικό της καθεστώς για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 23 του κανονισμού *[να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς — πρόταση κανονισμού για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — COM/2021/420 final]* ή ως τρίτη χώρα με αδυναμίες

συμμόρφωσης στο εθνικό της καθεστώς για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 24 του κανονισμού [να συμπληρωθεί παραπομπή — πρόταση κανονισμού για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες — COM/2021/420 final]. Η εν λόγω συμφωνία συμπληρώνεται από συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και της εθνικής κεντρικής τράπεζας και, κατά περίπτωση, της εθνικής αρμόδιας αρχής της τρίτης χώρας.

4. Οι διαπραγματεύσεις με τρίτες χώρες είναι δυνατό να ανασταλούν για τους λόγους που αναφέρονται στην παράγραφο 3.
5. Οι μεσάζοντες που είναι εγκατεστημένοι ή δραστηριοποιούνται στην τρίτη χώρα εφαρμόζουν τους περιορισμούς που θέτει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 5 σχετικά με τη χρήση του ψηφιακού ευρώ από φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στην τρίτη χώρα, οι οποίοι ισχύουν στην εν λόγω χώρα.

Άρθρο 20

Διανομή του ψηφιακού ευρώ σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες ή εδάφη που διέπονται από νομισματική συμφωνία με την Ένωση

1. Σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στην Ανδόρα, το Μονακό, τον Άγιο Μαρίνο και το Κράτος της Πόλης του Βατικανού, στις γαλλικές υπερπόντιες κοινότητες του Αγίου Βαρθολομαίου και των Σεν Πιερ και Μικελόν, ή σε οποιαδήποτε άλλη τρίτη χώρα ή έδαφος που εμπίπτει σε νομισματική συμφωνία με σκοπό να δοθεί στην οικεία τρίτη χώρα ή έδαφος το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το ευρώ ως επίσημο νόμισμά της/του σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου⁴⁵ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου⁴⁶, μπορεί να διανέμεται το ψηφιακό ευρώ, κατόπιν τροποποίησης των αντίστοιχων νομισματικών συμφωνιών για τον σκοπό αυτό.
2. Με την επιφύλαξη περαιτέρω όρων που ενδέχεται να συμφωνηθούν μεταξύ της Ένωσης και της οικείας τρίτης χώρας ή εδάφους, η διανομή του ψηφιακού ευρώ σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες ή εδάφη που διέπονται από τη νομισματική συμφωνία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 21

Διασυναλλαγματικές πληρωμές

1. Οι διασυναλλαγματικές πληρωμές μεταξύ του ψηφιακού ευρώ και άλλων νομισμάτων υπόκεινται σε προηγούμενες συμφωνίες μεταξύ, αφενός, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και, αφετέρου, των εθνικών κεντρικών τραπεζών των κρατών μελών που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ και των τρίτων χωρών.

⁴⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 1997, σχετικά με ορισμένες διατάξεις που αφορούν την εισαγωγή του ευρώ (ΕΕ L 162 της 19.6.1997, σ. 1).

⁴⁶ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1998, για την εισαγωγή του Ευρώ (ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1).

2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συνεργάζεται με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών που δεν έχουν νόμισμα το ευρώ, ώστε να καταστούν δυνατές οι διαλειτουργικές πληρωμές μεταξύ του ψηφιακού ευρώ και άλλων νομισμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

ΤΜΗΜΑ I

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΥΡΩ

Άρθρο 22

Προσβασιμότητα και χρήση

1. Το ψηφιακό ευρώ:
  - α) έχει χαρακτηριστικά χρήσης και εξυπηρέτησης που είναι απλά και εύκολα, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρία, λειτουργικούς περιορισμούς ή περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και για τους ηλικιωμένους;
  - β) είναι προσβάσιμο σε άτομα με αναπηρία μέσω της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας που ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2019/882.
2. Στις σχέσεις τους με τους οικείους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για την παροχή υπηρεσιών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, οι χρήστες ψηφιακού ευρώ δεν υποχρεούνται να διαθέτουν ή να ανοίγουν λογαριασμούς πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ ή να αποδέχονται άλλα προϊόντα σε μη ψηφιακό ευρώ.
3. Κάθε λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ διαθέτει μοναδικό αριθμό λογαριασμού πληρωμών με ψηφιακό ευρώ.
4. Κάθε λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ μπορεί να συνδεθεί με έναν ή περισσότερους λογαριασμούς πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ που ορίζονται από τον χρήστη ψηφιακού ευρώ. Για τους σκοπούς του άρθρου 13 παράγραφος 4, κάθε λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ μπορεί να συνδέεται μόνο με έναν λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ.
5. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών επιτρέπουν τη χρήση λογαριασμού πληρωμών με ψηφιακό ευρώ από περισσότερους του ενός χρήστες ψηφιακού ευρώ.

Άρθρο 23

Μη επιγραμμικές και επιγραμμικές πράξεις πληρωμών με ψηφιακό ευρώ

1. Το ψηφιακό ευρώ είναι διαθέσιμο τόσο για επιγραμμικές όσο και για μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμών με ψηφιακό ευρώ από την πρώτη έκδοση του ψηφιακού ευρώ.
2. Το ψηφιακό ευρώ, που τηρείται εντός ή εκτός διαδικτύου, είναι μετατρέψιμο με αντιστοιχία ένα προς ένα μεταξύ των δύο μορφών, κατόπιν αιτήματος των χρηστών ψηφιακού ευρώ.
3. Πριν από την έναρξη πράξης πληρωμής με ψηφιακό ευρώ στο πλαίσιο πληρωμής εγγύτητας, ο δικαιούχος και ο πληρωτής ενημερώνονται σχετικά με το αν η πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ θα είναι μη επιγραμμική ή επιγραμμική.

Άρθρο 24

Υπό όρους πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ

1. Για να διασφαλιστεί ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών και οι χρήστες ψηφιακού ευρώ μπορούν να χρησιμοποιούν υπό όρους πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί:
  - α) να θεσπίζει λεπτομερή μέτρα, κανόνες και πρότυπα, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών για να διασφαλίζουν διαλειτουργικές υπό όρους πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ·
  - β) να παρέχει τις λειτουργίες της υποδομής διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση υπό όρους πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, μεταξύ άλλων για την κράτηση χρηματικών ποσών.
2. Το ψηφιακό ευρώ δεν είναι προγραμματιζόμενο χρήμα.

ΤΜΗΜΑ 2 ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Άρθρο 25

Ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας

1. Οι υπηρεσίες προσκηνίου είναι διαλειτουργικές με τα ευρωπαϊκά πορτοφόλια ψηφιακής ταυτότητας ή ενσωματώνονται σε αυτά.
2. Κατόπιν αιτήματος των χρηστών ψηφιακού ευρώ, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω χρήστες μπορούν να βασίζονται στις λειτουργίες των οικείων ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας σύμφωνα με το άρθρο 6α του κανονισμού (ΕΕ) [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014 όσον αφορά τη θέσπιση πλαισίου για την ευρωπαϊκή ψηφιακή ταυτότητα – COM(2021) 281 final].

Άρθρο 26

Διαλειτουργικότητα

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επιδιώκει να διασφαλίσει, στο μέτρο του δυνατού, τη διαλειτουργικότητα των προτύπων που διέπουν τις υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ με τα σχετικά πρότυπα που διέπουν τα ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμής. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα επιδιώκει να επιτρέψει, στο μέτρο του δυνατού και κατά περίπτωση, στα ιδιωτικά ψηφιακά μέσα πληρωμών να χρησιμοποιούν τους κανόνες, τα πρότυπα και τις διαδικασίες που διέπουν τις υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, η διαλειτουργικότητα μπορεί να υποστηρίζεται, μεταξύ άλλων, από τη χρήση ανοικτών προτύπων.

Άρθρο 27

Μηχανισμός επίλυσης διαφορών

1. Με την επιφύλαξη των διαφορών που αφορούν τη νομιμότητα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι διαφορές διέπονται από την οδηγία 2015/2366. Η οδηγία (ΕΕ) 2020/1828 εφαρμόζεται στις αντιπροσωπευτικές

αγωγές που ασκούνται κατά παραβάσεων διατάξεων του παρόντος κανονισμού που θίγουν ή δύνανται να θίξουν τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών.

2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να θέτουν στη διάθεση των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών μηχανισμούς για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής μηνυμάτων για την επίλυση διαφορών. Τους μηχανισμούς αυτούς μπορεί να διαχειρίζεται απευθείας η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή οι πάροχοι υπηρεσιών υποστήριξης που ορίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
3. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν ενεργεί ως διάδικος σε καμία από τις διαφορές που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2.

Άρθρο 28

Υπηρεσίες προσκηνίου για την πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και τη χρήση του

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ παρέχουν στους χρήστες ψηφιακού ευρώ την επιλογή να χρησιμοποιούν τις ακόλουθες ψηφιακές υπηρεσίες προσκηνίου, ώστε να μπορούν οι χρήστες ψηφιακού ευρώ να έχουν πρόσβαση και να χρησιμοποιούν υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ:
  - α) υπηρεσίες προσκηνίου που αναπτύσσονται από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών· και
  - β) υπηρεσίες προσκηνίου που αναπτύσσονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Όταν ένας πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν προσφέρει υπηρεσία προσκηνίου για το ψηφιακό ευρώ, ο εν λόγω πάροχος χρησιμοποιεί υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

2. Οι υπηρεσίες προσκηνίου που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) δεν προβλέπουν σχέσεις με τους πελάτες, οι οποίες παρέχονται αποκλειστικά από παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στο πλαίσιο του ρόλου που επιτελούν στη διανομή του ψηφιακού ευρώ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 13 και βάσει της οδηγίας 2015/2366. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε σχέση με τις υπηρεσίες προσκηνίου που αναπτύσσονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και χρησιμοποιούνται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών.
3. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που διανέμουν το ψηφιακό ευρώ διασφαλίζουν ότι:
  - α) οι υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ χρησιμοποιούν τον επίσημο λογότυπο του ευρώ·
  - β) οι λογαριασμοί πληρωμών με ψηφιακό ευρώ είναι γρήγορα και εύκολα προσβάσιμοι και είναι δυνατό να χρησιμοποιούνται από τους χρήστες ψηφιακού ευρώ.

Άρθρο 29

Συμμόρφωση με τις κυρώσεις της Ένωσης που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που εκτελούν πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ επαληθεύουν αν οποιοσδήποτε από τους χρήστες ψηφιακού ευρώ που είναι

πελάτες τους είναι καταχωρισμένα πρόσωπα ή οντότητες. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών διενεργούν τις εν λόγω επαληθεύσεις αμέσως μετά την έναρξη ισχύος τυχόν νέων ή τροποποιημένων περιοριστικών μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ και προβλέπουν δέσμευση περιουσιακών στοιχείων ή απαγόρευση της διάθεσης χρηματικών ποσών ή οικονομικών πόρων, και τουλάχιστον μία φορά κάθε ημερολογιακή ημέρα.

2. Κατά την εκτέλεση πράξης πληρωμής με ψηφιακό ευρώ, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή και ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου που συμμετέχουν στην εκτέλεση της εν λόγω πράξης δεν επαληθεύουν αν ο πληρωτής ή ο δικαιούχος των οποίων οι λογαριασμοί πληρωμών με ψηφιακό ευρώ χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της εν λόγω πράξης πληρωμής με ψηφιακό ευρώ είναι καταχωρισμένα πρόσωπα ή οντότητες, επιπλέον της διενέργειας επαληθεύσεων δυνάμει της παραγράφου 1.
3. Πάροχος υπηρεσιών πληρωμών ο οποίος δεν διενήργησε τις επαληθεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και εκτελεί πράξη πληρωμής με ψηφιακό ευρώ η οποία έχει ως αποτέλεσμα άλλος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών που συμμετέχει στην εκτέλεση της εν λόγω πράξης πληρωμής με ψηφιακό ευρώ να μην δεσμεύσει περιουσιακά στοιχεία καταχωρισμένων προσώπων ή οντοτήτων, ή να διαθέσει χρηματικά ποσά ή οικονομικούς πόρους στα εν λόγω πρόσωπα ή οντότητες, αποζημιώνει την οικονομική ζημία που υφίσταται ο άλλος πάροχος υπηρεσιών πληρωμών λόγω κυρώσεων που επιβάλλονται στον εν λόγω άλλο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στο πλαίσιο περιοριστικών μέτρων που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 215 της ΣΛΕΕ και προβλέπουν δέσμευση περιουσιακών στοιχείων ή απαγόρευση διάθεσης χρηματικών ποσών ή οικονομικών πόρων.

Άρθρο 30

Διακανονισμός πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ

1. Οι επιγραμμικές και μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ διακανονίζονται αμέσως.
2. Ο τελικός διακανονισμός των επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ πραγματοποιείται κατά την καταγραφή της μεταφοράς των σχετικών ψηφιακών ευρώ από τον πληρωτή στον δικαιούχο στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ που έχει εγκριθεί από το Ευρωσύστημα.
3. Ο τελικός διακανονισμός των μη επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ πραγματοποιείται τη στιγμή της επικαιροποίησης των αρχείων των σχετικών διακρατήσεων σε ψηφιακό ευρώ στις συσκευές τοπικής αποθήκευσης του πληρωτή και του δικαιούχου.

Άρθρο 31

Μεταφορά λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν στους χρήστες ψηφιακού ευρώ τη δυνατότητα να μεταφέρουν, κατόπιν αιτήματός τους, τους λογαριασμούς πληρωμών τους σε ψηφιακό ευρώ σε άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, με παράλληλη διατήρηση των ίδιων αναγνωριστικών κωδικών λογαριασμού.
2. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όταν ένας πάροχος υπηρεσιών πληρωμών δεν είναι από λειτουργική άποψη σε θέση να παρέχει υπηρεσίες πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε χρήστες ψηφιακού ευρώ για παρατεταμένο χρονικό διάστημα ή έχει απολέσει τα

σχετικά δεδομένα λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες μπορούν να επιτρέψουν τη μεταφορά των λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που τηρούνται στον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών πληρωμών σε άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών τον οποίο ορίζει ο χρήστης ψηφιακού ευρώ. Η εν λόγω μεταφορά επιτρέπει στον νέο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών να ολοκληρώσει τη μεταφορά χωρίς να βασιστεί στον μη διαθέσιμο πάροχο υπηρεσιών πληρωμών.

Άρθρο 32

Γενικός μηχανισμός εντοπισμού και πρόληψης της απάτης

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να διευκολύνει τα καθήκοντα εντοπισμού και πρόληψης της απάτης τα οποία εκτελούν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών δυνάμει της οδηγίας 2015/2366 με τη θέσπιση γενικού μηχανισμού εντοπισμού και πρόληψης της απάτης για τις επιγραμμικές πράξεις πληρωμής σε ψηφιακό ευρώ, ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή και αποδοτική λειτουργία του ψηφιακού ευρώ. Τον εν λόγω γενικό μηχανισμό εντοπισμού και πρόληψης της απάτης μπορεί να διαχειρίζεται απευθείας η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ή οι πάροχοι υπηρεσιών υποστήριξης που ορίζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
2. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ζητεί τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων πριν από την ανάπτυξη των λεπτομερειών σχετικά με τα επιχειρησιακά στοιχεία του μηχανισμού εντοπισμού και πρόληψης της απάτης.
3. Ο μηχανισμός εντοπισμού και πρόληψης της απάτης:
  - α) αξιολογεί την έκθεση σε κίνδυνο απάτης των επιγραμμικών πράξεων σε ψηφιακό ευρώ σε πραγματικό χρόνο στο πλαίσιο αποκλειστικής χρήσης των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών πριν από την εισαγωγή της πράξης στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ·
  - β) υποστηρίζει τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στον εντοπισμό δόλιων συναλλαγών σε επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ που έχουν διακανονιστεί.
4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών παρέχουν στον μηχανισμό εντοπισμού και πρόληψης της απάτης τις πληροφορίες που αναφέρονται στο παράρτημα 5. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι η υπηρεσία υποστήριξης δεν μπορεί να ταυτοποιήσει άμεσα τους χρήστες ψηφιακού ευρώ βάσει των πληροφοριών που παρέχονται στον μηχανισμό εντοπισμού και πρόληψης της απάτης.

Άρθρο 33

Δίκαιη, εύλογη και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε κινητές συσκευές

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/1925 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2022, σχετικά με διεκδικήσιμες και δίκαιες αγορές στον ψηφιακό τομέα και για την τροποποίηση των οδηγιών (ΕΕ) 2019/1937 και (ΕΕ) 2020/1828, οι κατασκευαστές πρωτότυπου εξοπλισμού κινητών συσκευών και οι πάροχοι υπηρεσιών

ηλεκτρονικών επικοινωνιών κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972⁴⁷ παρέχουν στους παρόχους υπηρεσιών προσκηνίου και στους παρόχους ευρωπαϊκών πορτοφολιών ψηφιακής ταυτότητας αποτελεσματική διαλειτουργικότητα με τα χαρακτηριστικά υλισμικού και λογισμικού που είναι αναγκαία για την αποθήκευση και τη μεταφορά δεδομένων για την επεξεργασία πράξεων σε επιγραμμικό ή μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ, καθώς και πρόσβαση στα χαρακτηριστικά αυτά για τους σκοπούς της διαλειτουργικότητας, υπό δίκαιους και εύλογους όρους χωρίς διακρίσεις.

2. Οι κατασκευαστές πρωτότυπου εξοπλισμού κινητών συσκευών και οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν εμποδίζονται να λαμβάνουν απολύτως αναγκαία και αναλογικά μέτρα για να διασφαλίζουν ότι η διαλειτουργικότητα δεν θέτει σε κίνδυνο την ακεραιότητα των χαρακτηριστικών υλισμικού και λογισμικού που αφορά η υποχρέωση διαλειτουργικότητας, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω μέτρα είναι δεόντως αιτιολογημένα.
3. Για τους σκοπούς της εφαρμογής δίκαιων, εύλογων και αμερόληπτων όρων σύμφωνα με την παράγραφο 1, οι κατασκευαστές πρωτότυπου εξοπλισμού κινητών συσκευών και οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δημοσιεύουν γενικούς όρους αποτελεσματικής διαλειτουργικότητας και πρόσβασης. Οι εν λόγω γενικοί όροι περιλαμβάνουν εναλλακτικό μηχανισμό επίλυσης διαφορών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο μηχανισμός επίλυσης διαφορών δεν θίγει το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον των δικαστικών αρχών σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 34

Επεξεργασία από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εκτελούν καθήκον δημόσιου συμφέροντος όταν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους ακόλουθους σκοπούς:
  - α) την επιβολή ορίων, συμπεριλαμβανομένης της επαλήθευσης του κατά πόσον μελλοντικοί ή υφιστάμενοι χρήστες ψηφιακού ευρώ διαθέτουν λογαριασμούς σε ψηφιακό ευρώ σε άλλον ΠΥΠ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 16·
  - β) την προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών, όπως αναφέρεται στο άρθρο 13 παράγραφοι 2 και 3, και τις πράξεις πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που αναφέρονται στο άρθρο 13 παράγραφος 4·
  - γ) την παροχή ψηφιακού ευρώ εκτός διαδικτύου, συμπεριλαμβανομένης της καταχώρισης και της διαγραφής των συσκευών τοπικής αποθήκευσης, όπως αναφέρεται στο στοιχείο β) του παραρτήματος I·

⁴⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2018/1972 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΕΕ L 321 της 17.12.2018, σ. 36).

- δ) τη συμμόρφωση με τις κυρώσεις της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 29·
- ε) τις υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 σχετικά με την εκτέλεση πράξεων και την πρόληψη και τον εντοπισμό της απάτης, την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας δυνάμει της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849, τη φορολογική συμμόρφωση βάσει της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 2011/16/ΕΕ και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας, τη διαχείριση των λειτουργικών κινδύνων και των κινδύνων για την ασφάλεια βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2554, και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οδηγία 2014/92/ΕΕ, στον βαθμό που αφορούν το ψηφιακό ευρώ.

Για την παροχή ψηφιακού ευρώ εκτός διαδικτύου, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών περιορίζεται στην προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφοι 3, 4 και 5.

- 2. Για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως γ) του παρόντος άρθρου, το παράρτημα ΙΙΙ καθορίζει τα είδη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- 3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για την επικαιροποίηση των ειδών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ.

Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσον αφορά τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Όταν ένας λογαριασμός πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που τηρείται από έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών συνδέεται με λογαριασμό πληρωμών σε μη ψηφιακό ευρώ που τηρείται από άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4, οι εν λόγω πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών είναι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας.

- 4. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα που κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και στις εθνικές κεντρικές τράπεζες ή στους παρόχους υπηρεσιών υποστήριξης δεν ταυτοποιούν άμεσα μεμονωμένους χρήστες ψηφιακού ευρώ.

Άρθρο 35

Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες

- 1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες εκτελούν καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος ή ασκούν δημόσια εξουσία όταν επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους ακόλουθους σκοπούς:
  - α) παροχή πρόσβασης για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών στην υποδομή διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ και υποστήριξη της ανταλλαγής μηνυμάτων μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πληρωμών·
  - β) διακανονισμός επιγραμμικών πράξεων πληρωμής με ψηφιακό ευρώ·

- γ) διαφύλαξη της ασφάλειας και της ακεραιότητας της υποδομής διακανονισμού σε ψηφιακό ευρώ και των συσκευών τοπικής αποθήκευσης·
- δ) υποστήριξη της επαλήθευσης από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών του κατά πόσον ένας υποψήφιος χρήστης διαθέτει ήδη λογαριασμούς πληρωμών με ψηφιακό ευρώ σε άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, προκειμένου να αποτραπεί η καταστρατήγηση των ορίων σύμφωνα με το άρθρο 16·
- ε) σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 31 παράγραφος 2, χορήγηση άδειας σε παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για τη μεταφορά λογαριασμού πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που τηρείται σε έναν πάροχο υπηρεσιών πληρωμών σε άλλον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών τον οποίο ορίζει ο χρήστης ψηφιακού ευρώ.
2. Για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το παράρτημα IV καθορίζει τα είδη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για την επικαιροποίηση των ειδών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρατίθενται στο παράρτημα IV.
4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία για τα καθήκοντα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποστηρίζονται από κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Περιλαμβάνεται ο σαφής διαχωρισμός των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ώστε να διασφαλίζεται ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες δεν μπορούν να ταυτοποιούν άμεσα μεμονωμένους χρήστες ψηφιακού ευρώ.
5. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ως προς τους σκοπούς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 8 του παρόντος άρθρου. Όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκτελεί καθήκον που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 8 από κοινού με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, είναι από κοινού υπεύθυνοι επεξεργασίας για το καθήκον αυτό.
6. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της εκτέλεσης των λοιπών καθηκόντων και εξουσιών της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των εθνικών κεντρικών τραπεζών, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων και της επίβλεψης των συστημάτων πληρωμών.
7. Όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφασίζει να μην αναθέσει τα καθήκοντα που αναφέρονται στα άρθρα 27 και 32 σε παρόχους υπηρεσιών υποστήριξης, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα μπορεί να επεξεργαστεί τα είδη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αναφέρονται στο παράρτημα 5 με την επιφύλαξη των απαιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.
8. Για την υποστήριξη του καθήκοντος των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών να επιβάλλουν τα όρια διακράτησης σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 1 και για τη διασφάλιση της επείγουσας μεταφοράς λογαριασμού κατόπιν αιτήματος του χρήστη σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 2, η ΕΚΤ μπορεί να δημιουργήσει, μόνη ή από κοινού με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, ενιαίο σημείο πρόσβασης για τους αναγνωριστικούς κωδικούς χρηστών ψηφιακού ευρώ και τα σχετικά όρια διακράτησης σε ψηφιακό ευρώ, όπως αναφέρονται στο σημείο 4 του παραρτήματος 4. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εφαρμόζει κατάλληλα τεχνικά

και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι η ταυτότητα των μεμονωμένων χρηστών ψηφιακού ευρώ δεν μπορεί να συναχθεί από τις πληροφορίες στις οποίες έχουν πρόσβαση μέσω του ενιαίου σημείου πρόσβασης άλλες οντότητες πλην των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών των οποίων πελάτης ή δυνητικός πελάτης είναι ο χρήστης ψηφιακού ευρώ.

Άρθρο 36

Επεξεργασία από παρόχους υπηρεσιών υποστήριξης

1. Όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποφασίζει να αναθέσει τα καθήκοντα που αναφέρονται στα άρθρα 27 και 32 σε παρόχους υπηρεσιών υποστήριξης, οι πάροχοι υπηρεσιών υποστήριξης παρέχουν σχετικές με πληρωμές υπηρεσίες σε ΠΥΠ. Στην περίπτωση αυτή, οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εκτελούν καθήκον δημόσιου συμφέροντος, στο πλαίσιο του οποίου επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για τους ακόλουθους σκοπούς:
  - α) υποστήριξη της πρόληψης και του εντοπισμού περιπτώσεων απάτης μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 32·
  - β) υποστήριξη της ανταλλαγής μηνυμάτων για την επίλυση διαφορών σύμφωνα με το άρθρο 27.
2. Για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, το παράρτημα V ορίζει τα είδη δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38 για την επικαιροποίηση των ειδών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που παρατίθενται στο παράρτημα V.
4. Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πραγματοποιείται μόνο όταν εφαρμόζονται κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, συμπεριλαμβανομένων προηγμένων μέτρων ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι πάροχοι υπηρεσιών υποστήριξης δεν μπορούν να ταυτοποιήσουν άμεσα μεμονωμένους χρήστες ψηφιακού ευρώ.
5. Οι πάροχοι υπηρεσιών υποστήριξης θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσον αφορά τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου. Η παρούσα παράγραφος ισχύει με την επιφύλαξη του διορισμού από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των παρόχων σχετικών με πληρωμές υπηρεσιών μεταξύ ΠΥΠ και του ελέγχου του επιπέδου επιδόσεων των υπηρεσιών χωρίς επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 37

Κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που εφαρμόζονται στις πράξεις πληρωμής σε μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών εφαρμόζουν τις παραγράφους 2 έως 6 στις μη επιγραμμικές πράξεις πληρωμής με ψηφιακό ευρώ.

2. Τα δεδομένα των πράξεων δεν διατηρούνται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και τις εθνικές κεντρικές τράπεζες.
3. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών διατηρούν δεδομένα προσθήκης και αφαίρεσης χρηματικών ποσών για την αποθήκευση ψηφιακών ευρώ σε μέσα πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 40 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 και τις εθνικές διατάξεις για τη μεταφορά του εν λόγω άρθρου στο εθνικό δίκαιο. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών θέτουν, κατόπιν αιτήματος, τα εν λόγω δεδομένα στη διάθεση της μονάδας χρηματοοικονομικών πληροφοριών και σε άλλες αρμόδιες αρχές, όπως αναφέρονται στο άρθρο 2 σημείο 31 του κανονισμού [να προστεθούν τα στοιχεία αναφοράς – πρόταση κανονισμού για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες – COM/2021/420 final].
4. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3, ως δεδομένα προσθήκης και αφαίρεσης χρηματικών ποσών νοούνται τα ακόλουθα:
  - α) το ποσό της προσθήκης ή της αφαίρεσης χρηματικών ποσών·
  - β) ο αναγνωριστικός κωδικός της συσκευής τοπικής αποθήκευσης για τις μη επιγραμμικές πληρωμές με ψηφιακό ευρώ·
  - γ) η ημερομηνία και ώρα της πράξης προσθήκης και αφαίρεσης χρηματικών ποσών·
  - δ) οι αριθμοί λογαριασμών που χρησιμοποιήθηκαν για την προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών.
5. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό ορίων συναλλαγών για τις μη επιγραμμικές πληρωμές με ψηφιακό ευρώ και ορίων διακράτησης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 39.
6. Τα όρια συναλλαγών και διακράτησης λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, χωρίς να περιορίζουν αδικαιολόγητα τη χρήση του μη επιγραμμικού ψηφιακού ευρώ ως μέσου πληρωμής. Κατά την κατάρτιση των εκτελεστικών πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη ιδίως τα ακόλουθα κριτήρια:
  - α) αξιολόγηση των απειλών, των τρωτών σημείων και των κινδύνων του ψηφιακού ευρώ όσον αφορά τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας κατά την προσθήκη και την αφαίρεση χρηματικών ποσών στο μέσο πληρωμών τους ή από αυτό·
  - β) σχετικές συστάσεις και εκθέσεις που καταρτίζονται από διεθνείς οργανισμούς και φορείς καθορισμού προτύπων με αρμοδιότητα στον τομέα της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας·
  - γ) στόχος της διασφάλισης της χρηστικότητας και της αποδοχής του ψηφιακού ευρώ ως μέσου νόμιμου χρήματος.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α), η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την AMLA να εκδώσει γνώμη για την αξιολόγηση του επιπέδου των απειλών για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας που συνδέονται με το μη επιγραμμικό ψηφιακό ευρώ και τα τρωτά

σημεία του. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Προστασίας Δεδομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ X

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 38

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Η προβλεπόμενη στα άρθρα 11, 33, 34 και 35 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από [ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού].
3. Η προβλεπόμενη στα άρθρα 11, 33, 34 και 35 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται σε αυτήν. Δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις η Επιτροπή εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη η οποία εκδίδεται δυνάμει των άρθρων 11, 33, 34 και 35 τίθεται σε ισχύ μόνον εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός ενός μηνός από την κοινοποίηση της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εφόσον, πριν από τη λήξη της εν λόγω προθεσμίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 39

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Σε περίπτωση παραπομπής στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Άρθρο 40
Εκθέσεις

1. Στην έκδοση και τη χρήση του ψηφιακού ευρώ εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις περί λογοδοσίας του άρθρου 15 παράγραφοι 1 και 3 του καταστατικού του ΕΣΚΤ και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα υποβάλλει έκθεση σχετικά με την ανάπτυξη του ψηφιακού ευρώ και τη χρήση του. Η έκθεση καλύπτει τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία:
  - α) το ύψος των προμηθειών ή των επιβαρύνσεων που πρέπει να καταβάλλουν οι έμποροι στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ή να καταβάλλονται μεταξύ παρόχων υπηρεσιών πληρωμών·
  - β) τη διαλειτουργικότητα του ψηφιακού ευρώ με άλλα νομίσματα σε κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ και σε τρίτες χώρες·
  - γ) την ανάπτυξη ψηφιακών νομισμάτων κεντρικών τραπεζών εκτός του ψηφιακού ευρώ στα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ και σε σχετικές τρίτες χώρες, και τη σημασία των εξελίξεων αυτών για τη ζώνη του ευρώ·
  - δ) τις τάσεις της αγοράς όσον αφορά τις πληρωμές και τη συνάφεια των εν λόγω τάσεων για περιπτώσεις καινοτόμου χρήσης.
2. Πριν από την προγραμματισμένη έκδοση του ψηφιακού ευρώ και ενόψει της εφαρμογής τυχόν αλλαγών στις παραμέτρους και τη χρήση των μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 16 ή τουλάχιστον ανά τριετία μετά την έκδοση του ψηφιακού ευρώ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή:
  - α) πληροφορίες σχετικά με τα μέσα για τον περιορισμό της χρήσης του ψηφιακού ευρώ, όπως αναφέρεται στο άρθρο 16, και τις παραμέτρους που προτίθεται να υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ενόψει του κυρίαρχου χρηματοπιστωτικού και νομισματικού περιβάλλοντος·
  - β) ανάλυση του τρόπου με τον οποίο τα μέσα και οι παράμετροι που αναφέρονται στο στοιχείο α) αναμένεται να επιτύχουν τον στόχο της διαφύλαξης της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.
3. Ένα έτος μετά την πρώτη έκδοση του ψηφιακού ευρώ και στη συνέχεια ανά τριετία, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση στην οποία αναλύονται οι επιπτώσεις των παραμέτρων και της χρήσης των μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 16 σχετικά με:
  - α) τον ρόλο των ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών στη χρηματοδότηση της οικονομίας·
  - β) τις απαιτήσεις ρευστότητας που ορίζονται στον κανονισμό 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
4. Ένα έτος μετά την πρώτη έκδοση του ψηφιακού ευρώ και στη συνέχεια ανά διετία, τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες σχετικά με όλα τα ακόλουθα:
  - α) τις κυρώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1·
  - β) τον αριθμό των λογαριασμών σε ψηφιακό ευρώ που έχουν ανοιχθεί·

- γ) τον αριθμό των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που παρέχουν βασικές υπηρεσίες σε ψηφιακό ευρώ σε φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 2 και 3·
- δ) τον αριθμό των λογαριασμών πληρωμών με ψηφιακό ευρώ που έχουν ανοίξει οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 2 και 3.

το ποσοστό των αιτήσεων που έχουν απορριφθεί από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που αναφέρονται στο άρθρο 14 παράγραφοι 2 και 3.

Άρθρο 41
Επανεξέταση

1. Έως ένα έτος μετά την πρώτη έκδοση του ψηφιακού ευρώ και στη συνέχεια ανά τριετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Κατά την εκπόνηση της έκθεσής της, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας που αναφέρονται στο άρθρο 40, καθώς και κάθε γνώμη και άποψη που έχει διατυπώσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.
2. Εντός ενός έτους από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με τις εξελίξεις των ψηφιακών νομισμάτων των κεντρικών τραπεζών λιανικής στα κράτη μέλη που δεν έχουν ως νόμισμα το ευρώ και τον αντίκτυπο του παρόντος κανονισμού στην εσωτερική αγορά, συνοδευόμενη, κατά περίπτωση, από προτάσεις για την τροποποίηση των νομοθετικών πράξεων που διέπουν τη χρήση ψηφιακών νομισμάτων κεντρικών τραπεζών λιανικής σε ολόκληρη την Ένωση.
3. Έως 3 έτη από την πρώτη έκδοση του ψηφιακού ευρώ, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με το κατά πόσον υπάρχει επαρκής και αποτελεσματική πρόσβαση στο ψηφιακό ευρώ και αποδοχή του στη ζώνη του ευρώ.

Άρθρο 42
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος